

bukla

Brezplačna revija
o dobrih knjigah.

leto 11/št. 115

oktober 2015

www.bukla.si

Ker zgodbe navdihujejo ...

Intervjuji: Tanja Tuma, Bogomil Ferfila in Vinko Möderndorfer. Nominiranci za Sovretovo nagrado. Opismenjevalni projekt Mega kviz.

bukla**plus**

Naslovni intervju (str. 4–5):

DESA MUCK

o svojem novem romanu za odrasle *Odred*

Naslednja Bukla izide 25. 11. 2015 ob začetku 31. SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA SEJMA v Ljubljani. Vabljeni!

George Elliot

MIDDLEMARCH

Študija provincialnega življenja

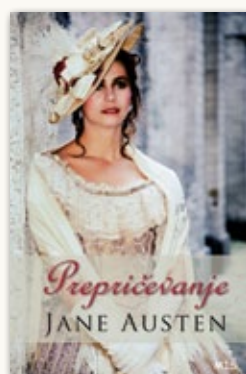
Jesen je čas za klasiko
z enim najboljših romanov vseh časov,
ki je zdaj prvič preveden v slovenski jezik ali pa z večno mladimi romani Jane Austen.

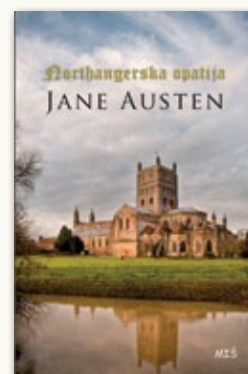
George Eliot
Middlemarch
951 strani v dveh delih

Jane Austen
Mansfield Park
657 strani v dveh delih

Jane Austen
Prepričevanje
352 strani

Jane Austen
Northangerska opatija
339 strani

tel.: 01 721 45 40

MIŠ
ZALOŽBA

www.zalozbamis.com

IZDAJATELJ

UMco, d. d., Leskoškova 12, 1000 Ljubljana
Telefon: (01) 520 18 39,
Faks: (01) 520 18 40
bukla-urednistvo@umco.si
ISSN: 1854-3359

UREDNIŠTVO in PISCI

Odgovorni urednik: Samo Rugelj
Kreativna urednica: Renate Rugelj
Jezikovni pregled: Tine Logar

Pisci: Sabina Burkelič, Katja Cingerle,
Iztok Ilich, Klara Jarc, Vanja Jazbec,
Simona Kopinšek, Maša Ogrizek,
Renate Rugelj, Samo Rugelj,
Vesna Sivec Poljanšek, Neža Poznič,
Kristina Sluga, Žiga Valetič

Gostujoči pisci: Polona Glavan,
Nada Grošel, Manca Košir, Marko Kravos,
Tanja Petrič, Kristina Picco,
Boštjan Videmšek, Damjan Zorc

OBLIKA in PRIPRAVA

Oblikovanje in prelom: Aleš Cimprič
Organizacija tiska: Merima Jular s.p.
Natisnjeno v Evropski uniji.
Fotografija na naslovnici: Ana Iza Sajko

OGLASNO TRŽENJE

Renate Rugelj
Telefon: (01) 520 18 31,
GSM: 031/688 590

Brez prisnega dovoljenja izdajateljica je vsaka
javna priobčitev, predelava ali uporaba
vsebine prepovedana. Vse pravice pridržane!
Pisci in kolumnisti izražajo svoja mnenja in ne
nujno mnenja uredništva.

LEGENDA KRATIC

m. v. – mehka vezava
t. v. – trda vezava
pt. v. – poltrda vezava

bukla

Brezplačna revija o dobrih knjigah.

Izdajo te publikacije je sofinancirala Javna
agencija za knjigo Republike Slovenije.

buklaplus

Sofinancer projekta »Berimo Slovence v
BukliPlus« je Ministrstvo za kulturo RS.

www.bukla.si

dr. Samo Rugelj razmišlja

KAKO OHRANITI MLADE BRALCE KO POSTANEJO MLADI ODRASLI

Kot kažejo tudi izsledki raziskave Knjižna kultura in nakupovanje knjig v Sloveniji, ki je nedavno izšla tudi v knjižni obliki z naslovom *Knjiga in bralci V*, se ključna erozija slovenskega bralstva začne v obdobju med 15. in 25. letom starosti. To se zdi kar logično, saj je do takrat za otroke in mladino v bralskem in knjižnem smislu kar dobro poskrbljeno. Poglejmo.

Prvo je to, da se starši (in drugi odrasli) v osnovnošolskih letih svojih otrok zavedajo pomena branja zanje, zato so tako oni kot širša rodbina usmerjeni k temu, da svojemu podmladku ob raznih priložnostih, od praznovanja rojstnih dni do božiča in novega leta (kmalu bosta spet tu!), »podtaknejo« kakšno dobro knjigo. V Sloveniji s tem segmentom knjig kupci res nimamo težav, saj gre za eno od pomembnih značilnosti slovenskega knjižnega programa nasploh.

Ta po eni strani izhaja iz tradicionalnih bralnih skupin, po drugi strani pa iz avtorjev, založb in institucij, ki so izdajale tovrstno literaturo oziroma jo kasneje tudi evalvirale in promovirale. Izdajanje otroške in mladinske književnosti ima v Sloveniji močno tradicijo vse od obdobja po drugi svetovni vojni. Po eni strani jo je sistematično ter z visokimi estetskimi in vsebinskimi standardi negovala Mladinska knjiga, skupaj s svojo visokonakladno revijo *Ciciban*, po drugi strani pa so za njeno evalvacijo že skoraj ves ta čas skrbeli v okviru splošnih knjižnic pod strokovnim vodstvom ljubljanske Pionirske knjižnice, iz katere izhaja tudi Center za mladinsko književnost. Ta vsako leto natančno pregleda in oceni vse knjižne izide tega segmenta knjižne produkcije, ki predstavlja približno petino celotne knjižne ponudbe, kar pomeni skoraj tisoč novih knjig letno.

Glede na to, da je ta segment knjig v Sloveniji zelo priljubljen in tudi kakovosten, so se v zadnjih dveh desetletjih poleg Mladinske knjige v njem pojavile še druge založbe, kot so Miš, Sodobnost International, Oka, Skrivnost, Zala, Morfem, Kres itn., ki skrbijo tako za kakovostne izvirne kot tudi prevodne otroške in mladinske knjige. Nekatere od njih aktivno delujejo tudi na mednarodnem trgu prodajanja pravih lastnih knjig v tuje jezike.

Drugi razlog za dobro družbeno umeščenost teh knjig je seveda ta, da so otroške in mladinske knjige (torej knjige za tiste, stare nekeje do petnajst let) aktivno vključene tudi v vzgojno-izobraževalni program v obliki Bralne značke in Cankarjevega tekmovanja, s pomočjo katerih mladi bolj ali manj spontano vsako leto preberejo vsaj pet knjig. Čeprav med slovenskimi osnovnimi šolami obstajajo velike razlike v številu učencev, ki jo končajo vsako leto ali pa so jo »delali« vseh devet let osnovne šole, je v to bralsko dejavnost vključenih približno polovica vseh učencev.

Vsemu temu se po svoje prilagajajo tudi knjigarne, vsaj tiste večje, ki imajo urejene otroške oddelke knjig, s čimer tako staršem kot tudi otrokom olajšajo pregledovanje in izbiranje knjig. Podobno je tu-

di v knjižnicah. Zato lahko rečemo, da je produkcijsko-
-evalvacijsko-šolskovzgojni-
-knjigarniški-knjižnični krog pri teh knjigah ustrezno zvezan in povezan. Kaj pa se potem zgodi pri knjigah za nekaj starejše bralce, tiste, ki jim v anglosaškem svetu pravijo mlajši odrasli (young adult)?

Zdi se, da ta krog začne popuščati na vseh koncih. Starši se počasi znebijo notranje obveznosti, da bi še naprej skrbeli za branje svojih otrok, saj so prepričani, da znajo za to že sami poskrbeti, ob tem pa ne upoštevajo dejstva, da so razni ekrani, od telefonskega do računalniškega, tisto, kar v teh letih zlahka in enostavneje zapelje od branja. V srednji šoli bralne značke ni več in šolsko branje postaja vse bolj zreducirano na klasično šolsko čtivo, ki daje prednost obveznosti pred spontanostjo in prvinsko zanimivostjo. V knjigarnah se te knjige pomešajo med odrasle knjižne naslove in mladi odrasli zato teže ločijo, kaj je primerno zanje in kaj ne. Evalvacije tovrstnih knjig je vse manj in tudi v medijih ne dobivajo veliko prostora. Edino glede produkcije smo si lahko dokaj enotni, ta se je v zadnjih letih tudi pri nas zelo okrepila, saj se je število

t. i. »crossover« večgeneracijskih knjižnih naslovov, tako domačih kot prevedenih knjig, začelo kar lepo povečevati. Tovrstne knjige zdaj poleg Miša in Mladinske knjige izdaja še kar nekaj založb od Sodobnosti, Družine, Zale in Oceana naprej.

Pomembnosti tega knjižnega segmenta za dolgoročno stabiliziranje bralcev in kupcev knjig se v tujini dobro zavedajo tudi v

knjigarnah. Zato so že pred leti, potem ko se je ta produkcija s fantazijskimi, vampirskimi, distopičnimi, nenavadnimi ljubezenskimi pa tudi drugimi knjigami, začela povečevati, tam ustvarili nove samostojne knjižne oddelke za mlade odrasle.

Zdaj smo tak oddelek dobili tudi v naši največji knjigarni, v ljubljanskem Konzorciju. Ko sem se v zadnjem času nekajkrat sprehodil mimo njega, sem ugotovil ne samo to, da je na njem na voljo več kot dovolj knjižnih naslovov za potencialne bralce in kupce, temveč tudi to, da je bilo tam vedno kar nekaj bralcev iz te, morda v teh časih celo najbolj zaželeno ciljne skupine.

Če govorim o sebi osebno, bo ta oddelek precej olajšal naše knjigarniške družinske obiske. Medtem ko sta starejša sinova včasih seveda visela med otroškimi knjigami, sta bila zadnja leta, odraščajoča, v knjigarnah včasih malce izgubljena in nista čisto dobro vedela, kam bi se dala. Zato sem ju največkrat našel med stripi ali pa med športnimi knjigami in knjigami o naravi. Od zdaj naprej je najbrž veliko bolj jasno, kje bosta našla svoj prostor. Tudi za hčerko se mi zdi, da se bo kmalu preselila na ta oddelek.

Samo upamo lahko, da bodo temu zgledu sledile tudi druge knjigarne po Sloveniji, tiste seveda, ki si to lahko prostorsko privoščijo. Če si priznamo ali ne, so mladi odrasli naša prihodnost kot bralci in tudi kot kupci slovenskih knjig.

Foto: Borut Krajnc

Opazovanje oziroma sposobnost opazovanja je ena najbolj spregledanih danosti človeku. Ko človek sname plašnice z oči in čepke iz ušes in če se zmore obrniti navzven, vidi: »Slovenija je najlepša dežela na svetu! Še posebej jeseni ... kot sedaj ...«, kot v svojem novem romanu *Odred* zapiše njegova avtorica Desa Muck. *Odred*, izšel je pri Mladinski knjigi, je roman globoke čustvene vrednosti. Brez olepšav in patetike je Desa Muck vanj postavila življenje na psihiatriji in izpostavila z globokimi zarezi življenja stigmatizirane posameznice in posameznike, s tem pa tudi dediščino vzgoje in čustvene zrelosti slovenskega naroda. In znova tudi sebe.

»Veljalo je, da se bo otrok spridil in se ne bo več trudil, če ga boš hvalil.«

Odred

ali kako osrečiti druge proti njihovi volji

Desa Muck

Mladinska knjiga, 2015, t. v., 312 str., 25,95 €

Bukla: Kje ste se srečevali s preživeli člani *Odreda* in kako?

Muck: Po malem in v raznih srečanjih z ljudmi, tako rekoč vse življenje. Po fragmentih sicer, ampak sem jih potem sestavila v celoto. Do njih imam zelo osebni odnos, predvsem pa sem se trudila, da bi čim bolj argumentirala njihovo početje in da jih ne bi obsojala. Večina med nami bi v določenih okoliščinah tudi pristala v *Odredu*.

Bukla: Koliko časa ste ob empiričnih sledih raziskovali tudi drugo gradivo? S kakšnimi izzivi se srečevali?

Muck: Odkar imam internet, med raziskavami največ uporabljam Google, pa tudi kakšno knjigo preberem, seveda. Posvetovala sem se tudi s strokovnjakom. Nekaj pa sem črpala iz lastne izkušnje, saj sem bila še kot zelo mlada zaradi hude depresivne epizode dva meseca hospitalizirana na odprtem oddelku Psihiatrične klinike.

Bukla: *Desa, Odred* je morda najbolj drzna in hkrati mehka izmed vseh vaših dosedanjih knjig, ki prestopajo robove družbeno še vedno tabuiziranih tem s človeškim, razumevajočim odnosom. Nikakor s tem ne zmanjšujem vrednosti kateremu koli vašemu delu ali oporekam znanosti, vendar tokrat prestopate ne le obzidja, ki ločujejo, ampak obzidja, ki lahko združujejo. Razumevanje je ključ. Ne pomilovanje. Razumevanje in sočutje.

Muck: Kaj naj na to odgovorim? Hvala. Sama ne bi mogla bolje povedati.

Bukla: Prestopiti prag psihiatrije in se potopiti v raziskovanje lastnega spomina (iz)pusti tudi čustvene sledi v avtorici, ki je zaradi svojih izjemnih življenjskih izkušenj razvila globoko empatijo ... Povejte kaj o tem ... Del romana so tudi pisma ... Ste jih imeli ali ...?

Muck: Dostopa do pisem in arhivov v resnici nisem imela, to je samo trik s katerim sem pridobila primerno verodostojnost. Njihove življenjske zgodbe so v resnici samo plod moje domišljije. Vendar je tako ... od nekaj se tru-

Desa Muck, užitekarska požiralka knjig

Foto: Ana Iza Sajko

dim, da bi doživljala ljudi kot celoto, da bi njihova življenja in dejanja razumela skupaj z vzrokom in ne samo kot posledico. Čeprav mi ne uspe vedno, saj sem še kar nagnjena k raznim obrambnim mehanizmom in med njimi je tudi obsojanje. Raziskujem pa neprestano, včasih sem veliko razčlenjevala, primerjala in predalčkala, zdaj pa to počnem vedno bolj na energetskega nivoju. In tu smo vsi po vrsti ganljivi in ranljivi. Vsakdo v meni pusti svojo sled. Kakršno koli že. Brez teh človeški sledi ne bi našla svoje poti.

Bukla: Dialogi, torej pogovori med hospitaliziranimi oziroma protagonisti so izjemno humoristični. Prav humor prenese vse. In iskrenost članov *Odreda* je zelo otroška. Drugemu povedati, kar misliš, in na drugi strani slišano prenesti ... tega ne zmore vsak. Koliko ste »spreminjali življenje« za »ujetost med platnice«? Po vtisu in čustvenosti romana predvidevam, da ne kaj dosti.

Muck: Ko se zgodba preseli iz zidov psihiatrične klinike, postaja vedno bolj surrealistična, vedno bolj nora in seveda tudi napeta. Vendar samo na

(Odlomek iz knjige *Odred*)

Inšpekcija z ministrstva je prišla še isti dan in ugotovila, da se je vse odvijalo po predpisanem postopku in da ni prišlo do nikakršne zlorabe pacientke. Mediji so poblazneli, to je bila res novica *par excellence*, zato jim na kraj pameti ni padlo, da bi se zadovoljili s kratko izjavo za javnost, ki so jo prejeli od ministrstva za zdravje. Konec koncev se ve, da stroka vedno drži skupaj. Zato so še tedne oblegali psihiatrično bolnišnico in vratar si je moral kupiti lasuljo. Naslovnice so bile bombastične, ampak – saj ste jih videli. Na vseh je bila Alenka v črnini, naslonjena na kamnitega angela, ki je bil videti mnogo boljše volje kot ona. Saro so tri dni za tem – in prav nič prej – spustili nazaj na oddelk D, ker so ugotovili, da je spet sposobna normalnih socialnih stikov.

Družčina je kljub rahlemu Alenkinemu obžalovanju, saj se je na tihem veselila, da bo ob kak kilogram ali dva in ji potem ne bo treba na večkrat preizkušeno hollywoodsko dieto, gladovno stavko takoj prekinila. Sicer pa je komaj skrivala, da ni več depresivna. Zvišali so ji honorar za naslednjo sezono, saj so anketne pokazale, da je njena priljubljenost, odkar je javnost seznanjena z njeno hospitalizacijo, preseгла vsa pričakovanja in da je na lestvicah pustila za sabo nekaj doslej neosvojljivih slovenskih trdnjav s področja politike in športa. Začutila je tudi notranji klic, naj napiše knjigo *Tudi zvezde trpijo*. Skratka, gladovna stavka jim je prinesla celo kakšno korist (nekatero sestre so se delale, da ne vidijo, kako kadijo v čajni kuhinji, toda glavna sestra Anita je kmalu ustavila razcvet tega nezaslišanega prekrška). Tako je družčina, ki se tedaj še ni imenovala Ljubezenski odred, ne da bi se tega zavedala, izvedla svojo prvo akcijo.

videz. To, da se skupina psihično nestabilnih oseb, nevrotikov z narcisoidnimi nastavki in sociopatskimi nagnjenji, bori za oblast v državi in jo tudi prevzame, niti ni tako iz trte izvito. In tudi pravilo »cilj upravičuje sredstva«, ki ga politiki pogosto zlorablajo, naše junake ves čas vodi naprej. Glede na to, da vedno uspejo najti razloge za svoja neprimerna dejanja, pa smo jim itak podobni vsi.

Bukla: Tudi delo psihiatrov, ki jih večinoma valjamo po zobeh kot nesposobne in krivične ter le kot predpisovalce zdravil, je nepredstavljivo naporno ...

Muck: Sama ne bi želela biti psihiater, predvsem zato, ker imaš tako malo možnosti pri tem poklicu, saj gre za zelo mlado vedo, ki se spopada s težavnim, neoprijemljivim in pogosto varljivim področjem, ki je povrh vsega obremenjeno še s stigmatizacijo. Če se spomnimo, da so še pred leti zdravili nekatere bolezni z lobotomijo in elektrošoki, oboje pa je veljalo za zveličaven vrhunski dosežek psihiatrije ... Ali pa to, da se večina »psihofarmakov« slej ko prej izkaže za nevarne, adiktivne ali neučinkovite. Ne vse. Sama imam trenutno dobro izbiro antidepressivov. Že od otroštva namreč dobeham za kronično depresijo, ki sem jo kot mlajša kar nekako peljala, zadnje desetletje pa sem se podvrgla zdravljenju, ker sama ne zmorem več. Izčrpalo me je. V glavnem, če imaš vest in dovolj poguma, da si dovoliš biti empatičen s svojimi bolniki, potem si lahko dober psihiater in marsikomu lahko pomagaš. Če pa se togo oklepaš pravil in z znanstvenimi plašnicami sediš v svoji ordinaciji in gledaš svoje paciente samo kot bolezenske primerke in ne kot ljudi, potem pa si samo navaden nadutež.

Bukla: Ena izmed članic Ljubezenskega odreda, Alenka, v pismu piše: »Ne vem čisto natanko, kaj povzroča to silno bolečino v mojih prsih, kaj me duši ... ampak vedno bolj se mi zdi, da sem to jaz sama. Resnična jaz, ki se skuša prebiti na površje med vsemi izmišljenimi obrazi, ki jo prekrivajo. Kot igralka sem si jih z lahkoto ustvarila, saj se znam dobro živeti v vsa občutja, ki jih je zmožen človek, razen v eno: kako je, če si ljubljen.« Sara Č. Zdravniku pove: »Ampak, če že hoče vedet, tle sem zato, ker mi hodjo pizdarije po glavi. Ker bi si najrajši izkopala oči, se valjala po glaževnah, se bičala in si čist počas zarivala nož v želodec, dokler ne bi izkravela. Aja, pa še to bi rada, da bi mi čez noge zapeljal valjar.« In nadaljuje: »ker sem nagnusna! Ker sem izmeček. Smrdeča rakava tvorba na površini planeta.« Razmišljam, so hospitaliziranim to govorili starši in drugi odrasli? In se je trnje besed tako zelo zarezal v njihove duše, da je nastala »arhetipska zmešnjava«. Gre za dediščino okolja. O tem pišete. Tudi o tem.

Muck: Seveda. Sploh moja generacija je imela starše, ki so bili tudi sami tako vzgojeni, da se otrok ne sme hvaliti. Tako nikoli nisi mogel ničesar narediti dovolj dobro, da bi dočkal pohvalo ali sprejetost. Veljalo je, da se bo otrok spridil in se ne bo več trudil, če ga boš hvalil. Ne bom rekla, da je bilo pri vseh tako, ampak ko se pogovarjam s svojo generacijo, bi rekla, da kar pri večini. Čisto samoumevno vzgojno sredstvo je bila tudi še fizična kazen. Povrh tega ne smemo nikoli pozabiti, da so starši moje generacije odraščali med drugo svetovno vojno in takrat so bile v ospredju čisto druge vrednote kot tedaj, ko smo mi svoje otroke vzgajali v takrat še zelo brezskrbnem obdobju. Moja generacija je zato, da ne bi ponavljala pogosto čustvene neodzivnosti naših staršev, včasih pretiravala v drugi skrajnosti, pretiranem ščitenju in občudovanju. Seveda vse, kar se nam zgodi kot otrokom, ostane v nas, pa ne samo v družini. Nikoli ne smemo pozabiti, da človeka gradijo tudi vrtec, šola, dvorišče, ulica, mediji, okolje na splošno.

Bukla: Politika pa obstaja povsod, tudi na psihiatriji, kaj? Ni velike razlike, se zdi, ko gledamo poročila in odmeve iz sveta, med »zaprtim in odprtim oddelkom«.

Muck: Ja, politika obstaja povsod. In politična hierarhija ni nič slabega, če so na vrhu sposobni in empatični ljudje. Položaj pri nas in v svetu pa kaže, da temu še dolgo ne bo tako. Pa ne samo v parlamentih. Vrh države je vedno samo odsev splošnih razmer. Družbeni ustroj, ki velja danes, nam omogoča, da na vodilnih položajih v mnogih podjetjih, tudi v javnem sektorju, marsikje skratka, sedijo požrešni egocentriki, ki nimajo niti najmanjšega občutka za sočloveka. Zanimata jih samo moč in dobiček. In to je eden od razlogov, ki so me vodili k pisanju te knjige.

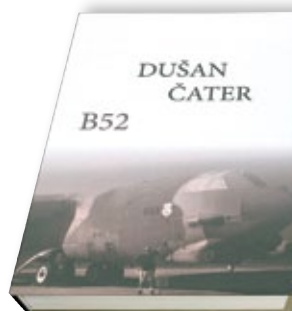
B52

Dušan Čater

Litera, zbirka Piramida,
2015, t. v., 177 str., 24 €, JAK

Dušan Čater

Dušan Čater (1968) je svoj novi roman postavil v našo neposredno družbeno sedanost, ki jo ves čas pretresajo različne (resnične) družbene in politične krize ter spletke, sredi njih pa relativno zdolgočaseno ter brez pravega načrta krmari srednjeletni Karlo Kohar. Ujet v brezperspektivno

službo knjižničarja v eni manjših knjižničnih podružnic ter v relativno odprto razmerje z Mino, s katero živita puščobno življenje nižjega srednjega razreda, se prelomi v trenutku, ko Mina domov pripelje ljubimca, da bi si z njim popestrila novo enotedensko tiho mašo, ki sta jo začela s Karlom. Karlo se fizično znese nad nič hudega slutečim človekom, ki je komaj vstopil v stanovanje, vse skupaj pa ga vseeno toliko pretrese, da odide od doma z nejasnim namenom, da bi, morda v nekakšni krizi srednjih let, začel novo življenje. Začasna selitev k prijatelju, ki se želi preseliti nekam na podeželje, v njem zbudi nove skomine, prav tako najem majhnega kletnega stanovanja, ki mu na pot prinese nove, tudi malce bizarne osebe ženskega spola, a Karlo vse skupaj sprejema z melanholično sprijaznenostjo, ki jo ves čas podlagajo omamne substance vseh vrst. Roman, ki preigrava duhamorno slovensko realnost tretjega tisočletja. > SAMO RUGELJ

William Trevor
LUCY GAULT

prevedel Robert Simonišek

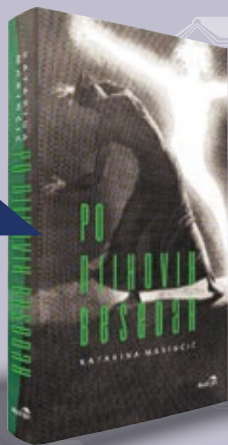
LITERA

www.zalozba-litera.org

MODRIJANOVO NAGRAJENO LEPOSLOVJE 2015

Katarina
Marinčič
**PO NJIHOVIH
BESEDAH**

Kritiško sito

Andrej E.
Skubic
**SAMO PRIDI
DOMOV**

Kresnik

Vladimir P.
Štefanec
**SEM PUNK
ČAROVNICA,
DEBELA
LEZBIJKA
IN NE MARAM
VAMPOV**

Večernica

Svetlana
Aleksijevič
**ČERNOBILSKA
MOLITEV**

**NOBELOVA NAGRADA
ZA KNJIŽEVNOST 2015**

Domača kratka proza izšla s podporo JAK

Brskanja

Vinko Möderndorfer

Goga, zbirka Literarna zbirka Goga, 2015, t. v., 244 str., 24,90 €, JAK

»Iskrenost je merilo, koliko si upamo pogledati vase. Umetniki moramo brskati globlje,« je avtor odkrival ozadje *Brskanj*, dvanajste knjige kratkih zgodb. Zaznamujejo jih osamljenost, staranje, ljubezen, nesreče, spominjanje. Z melanholijo in občutljivo opazuje in spremlja svoje junake. Ne sodi in ne razlaga. Že uvodna, *Božična*, zgodba da ritem knjigi. Osamljen moški preživi božični večer s televizorjem in se z njim pogovarja. Pogovarja se tudi z dolgolasim moškim, oblečenim v belo, ki ni edino namišljeno bitje v kratkih zgodbah. Avtor pravi, da nas nekatere zgodbe, dogodki počakajo, se vmes vračajo, tudi poniknejo. Slej ko prej pa pridemo tudi do točke, kjer »vedno nekje nekdo za nekom pospravlja obleke«. Zgodbe naših prednikov so tudi naše, pomembno je, da jih spoznamo, odkrijemo in prideemo do spoznanja, četudi brutalnega. V *Brskanjih* je erotike manj kot v prejšnjih zgodbah, toda povsem ji ne more uiti. »Ljubezen se zgodi šele takrat, ko spregovori kemija,« je eden od zapisov, kar sledi je več kot zgolj opis kemijske reakcije med dvema telesoma. Kljub nekaterim podobnostim si liki niso podobni in niso premočrtni. Konci so odprti, so to začetki novih kratkih zgodb? Ne vem, vsekakor pa puščajo odprta vrata upanju. > JEDRT JEŽ FURLAN

Glasovi

Mirana Likar

Modrijan, zbirka Bralec, 2015, m. v., 175 str., 13,90 €, JAK

Enaindevetdeseta knjiga iz zbirke Bralec, ki prinaša kakovostno leposlovno branje, odpira *Glasove*, zbirko kratkih zgodb, ki jo je napisala Mirana Likar, pisateljica in učiteljica. V zadnjem desetletju je za svoja dela prejela več nagrad in nominacij, med njimi tudi za kratko zgodbo *Jutro zadnjega dne*, uvrščeno v zbirko *Glasovi*. Različni kraji in dogodki skozi minimalistično izčiščeno pisavo odstirajo intimo posameznika, vpetega v vsakdan, skozi katerega avtorica in bralec gledata globoko v njegov svet. Materin strah pred izgubo hčere, ailurofobija – fobija pred mačkami, srečanje z neznancem na otvoritvi slikarske razstave, poznavalka časa v zaporu ... Pisateljica večje izrisuje življenje posameznikov, uporablja različne pripovedne prijeme, s katerimi še pogloblja naše srečanje z literarnimi liki in prek njih tudi nas samih. > SABINA BURKELJCA

Pa ste vi normalni?!

Alen Steržaj

Mladinska knjiga, zbirka Prvenci, 2015, m. v., 123 str., 22,95 €, JAK

Privlačen in nepretenciozen literarni prvenec Alena Steržaja (1972), basista in avtorja skladb skupine Big Foot Mama, ki je pred nekaj dnevi z velikim koncertom v Stožicah praznovala četrstoletnico svojega obstoja, je izvirna in duhovita zbirka kratkih in zelo kratkih zgodb z nepričakovanimi konci. Novinar, poimenovan A., se je v svojem življenju srečal in se pogovarjal z velikim številom glasbenih zvezd. Vendar pa je največ odštekanih in smešnih zgodb slišal od javnosti neznanege šoferja, ki se ga je prijelo ime Palček. Palček torej pripoveduje zgodbe, A. pa jih zapisuje, ob tem pa morda še kaj tudi povpraša. Steržaj svojega glavnega junaka pelje od njegovih neverjetnih prigod, denimo še v srednji šoli, ko je zaspan zgrešil ne samo razred, ampak kar celo šolo, prek njegovih ljubezenskih nasvetov – kako v petih urah ugotoviti, ali je punca prava – pa vse do strašnih potapljaških podvigov v Egiptu, s katerimi je izmučil še tako izurjene profesionalce. Literatura, kot jo piše živahno življenje. > SAMO RUGELJ

Tihožitje z mrtvo babico

Tomo Podstensek

Zavod Droplja, 2015, t. v., 303 str., 15 €

V peti knjigi mladega družbenokritičnega pisatelja se družina spopade z nasprotji podeželje – mesto, kri in znoj prednikov – negotova prihodnost potomcev in mrtvi – živi. Toneta je življenjska pot popeljala s podeželja v Ljubljano, po smrti staršev pa je podedoval njuno staro, propadajoče posestvo, na katerem živijo podgane, potepuški maček in mrčes. Nostalgčno ga začne preurejati v vikend in se poskuša vključiti v vaško družbo. Njegova žena pa noče niti slišati za domačijo, zato mu svetuje prodajo. Sin, faliran študent ekonomije, mu nekaj časa pomaga pri obnovi, a kmalu ga mine in začne razmišljati o podjetništvu. Hčerki, brezposelni umetnici, ni mar za dediščino, njen fant, nepremičninski agent, pa jo prepričuje, naj si izbori delež od prodaje, ki ga bosta potrebovala, ko si bosta morda nekoč ustvarila družino. Različna mnenja krhajo odnose, medtem pa babičino telo pod zemljo vse bolj izginja. > KATJA CINGERLE

Tomo Podstensek

živijo podgane, potepuški maček in mrčes. Nostalgčno ga začne preurejati v vikend in se poskuša vključiti v vaško družbo. Njegova žena pa noče niti slišati za domačijo, zato mu svetuje prodajo. Sin, faliran študent ekonomije, mu nekaj časa pomaga pri obnovi, a kmalu ga mine in začne razmišljati o podjetništvu. Hčerki, brezposelni umetnici, ni mar za dediščino, njen fant, nepremičninski agent, pa jo prepričuje, naj si izbori delež od prodaje, ki ga bosta potrebovala, ko si bosta morda nekoč ustvarila družino. Različna mnenja krhajo odnose, medtem pa babičino telo pod zemljo vse bolj izginja. > KATJA CINGERLE

Pripovedka o Zlati; Pripovedka o Alojziji Lojzi Lujzi

Breda Smolnikar

ilustracije: Laura Ličer

Blodnjak, zbirka Bredka pripovedka, 2015, t. v., 72/62 str., 85,41 €/knjigo

Avtorica v svojih ilustriranih pripovedkah za odrasle – doslej jih je izšlo že šest – učinek grotesknega paradoksalno dosega s trmastim vztrajanjem pri resničnem. Zdi se, da v takšnem pisanju brez olupševanja in opravičevanja ravnanja protagonistov do neke mere uživa, kar seriji daje pridih žlehtnobe. A zanjo v izdatno skrbijo predvsem protagonisti sami, ki med seboj kar tekmujejo, kateri bo bolj priskuten. (Anti)junaki in junakinje njenih pripovedk imajo zelo ohlapno začrtane etične meje, za kar je pogosto kriva (vojna, seksualna ipd.) travma iz otroštva. Tako jih skozi življenje porivata pragmatizem in samopreživetveni gon, ki preglasita sleherni posluš za sočloveka. Zdi se, da takšne kreature najbolje uspevajo v sivi coni med ruralnim in urbanim, saj avtorica svoje pripovedke umešča v okolico domače Depale vasi. Nazorna, »mesena« karakterizacija likov, ki ne odvrta pogleda od telesnih sokov, seksualnih perverzij in jezikovnih vulgarizmov, je jedro vsake »slikanice«. V *Pripovedki o Zlati* je v ospredju zagonetna dinamika večne (samooklicane) žrtve, ki ji v resnici zaradi brezsrčne manipulacije in goljufivosti nihče ne more do živenga. V *Pripovedki o Alojziji Lojzi Lujzi* pa pisateljica spregovori o (po)vojnih pobojih, belih in rdečih. Osrednja je podoba matere, ki lastnoročno izkoplje lobanjo enega sina in do smrti prižiga sveče na grobišču drugega. Izrisana je brutalno neposredno, brez vsakršne sentimentalnosti. > MAŠA OGRIZEK

Kako osrečiti druge proti njihovi volji?

Najnovjši roman Dese Muck, zabeljen s sočnim humorjem

Odgovorne službe omagujejo v lovu na goljufe, zato jih pri popravljanju krivic prehitita skupina pacientov psihiatrične ustanove. Ustanovi poseben odred, da bo vzel vajeti v svoje roke in ustvaril družbo po meri »navadnih ljudi«, ne pa politikov in tajkunov. Močna želja po osrečevanju drugih pa kmalu prestopi zidove psihiatrične bolnišnice ...

Najhitreje do knjige: v knjigarnah
 www.emka.si 080 12 05

Tanja Tuma je doslej delovala kot posrednica med knjigo in bralcem na različnih področjih. Kot urednica, založnica, pisateljica, promotorka branja in članica iniciativnega odbora ŽO SC PEN MIRA ter sekretarka SC PEN. V lastni založbi Tuma, d. o. o. je med drugim poskrbela za literarno obujanje spomina »drugega spola« na Slovenskem. Navdušena morjeplovka je leta 2013 kot »amazonka« odkrivala prostrano celino elektronskega samozaložništva, saj je njen prvenec, zgodovinski roman *Winds of Dalmatia*, izšel kot Amazonov samizdat v tiskani in elektronski obliki. Zavezanost zamolčanemu in raziskovanje zgodovine je združila v svojem romanu *Češnje, bele in rdeče*, ki je nedavno izšel pri založbi Karantanija. V njem intimne, socialne in politične drame prikazuje prek individualnih usod in obenem izriše osrednjo junakinjo, ki si bi jo bilo vredno vtisniti v kolektivni nacionalni spomin: odločno, borbena in (družbeno) delujoča. Tudi Tanja Tuma je borka, med drugim za enotno cene knjige, ki po njenem mnenju pogojuje poštena razmerja med akterji v knjižni verigi.

»Napisala se je dramatična želja, da si za vedno sežemo v roke.«

Češnje, bele in rdeče

Roman o spravi

Tanja Tuma

Karantanija, 2015, t. v., 300 str., 24,90 €

Bukla: Vaš roman *Češnje, bele in rdeče* je vaš prvi roman v slovenskem jeziku, pred dvema letoma pa ste že v samozaložbi izdali roman *Winds of Dalmatia* v angleškem jeziku. Nam lahko kaj poveste o izkušnji pisateljice samozaložnice, kako ste na lastni koži izkusili prednosti in pasti samozaložništva nasproti tradicionalnemu založništvu?

Tuma: Pasti in ugodnosti lahko rečem brez razmišljanja. Samozaložniška scena se je razbohotila v zadnjih letih predvsem na Amazonovih portalih, CreateSpace za tiskane izdaje in Kindle Direct Publishing za elektronske. Največja past je seveda prepoznavnost ali z angleško besedo »discoverability«. Kako najti v poplavi samozaložniških izdelkov dobro knjigo? Za pisatelja pa vprašanje: Kako prepričati bralce, da je prav njegova knjiga vredna branja? Torej največja past Amazona je trženje, za katerega je sicer na voljo kar nekaj zanimivih brezplačnih prijemov. Seveda predvidevam, da je avtor dovolj samokritičen, da besedilo pred objavo da v pregled uredniku in lektorju. Distribucija je seveda svetovna, le težko sprejemam dejstvo, da moje knjige ni v knjižarnah, saj bojkotirajo nabavo Amazonovih knjig. In če omenim še kakšno ugodnost: nadzor nad vsebino, ki jo lahko v vsakem hipu popravim sama, nadzor nad ceno in prodajo ter redno plačilo avtorskih pravic. Pa seveda družčina samozaložniških pisateljev, ki smo v odsotnosti kakršnih koli javnih sredstev pripravljani drug drugemu pomagati.

Bukla: Oba romana sta zgodovinska, oba sta povezana s temo vojne, četudi so pri obeh v ospredju individualne zgodbe. Najbrž je bilo potrebna veliko raziskovalnega dela?

Tuma: Tema vojne je žal prisotna vsepovsod in me prizadene. Četudi se nam zdi, da smo v Sloveniji na varnem, Afrika in Bližnji vzhod gorita in ljudje umirajo, kot so na našem ozemlju med drugo svetovno vojno in zadnjimi balkanskimi vojnami. Moje pisanje skuša pokazati, kako se posameznik (ne) znajde v vsem tem nasilju, kako težko so preživel naša stari starši in kako so vojno občutili naši starši, generacija mojih dveh glavnih junakov. Ko se lotim obdobja, ki ga bom obravnavala, veliko časa samo berem in iščem po spletu razna dejstva, gledam posneta pričevanja. Gradivo ni nujno le dokumentarne narave, so tudi spomini in literarna dela. Skušam se živeti v duh časa in ga prenesti v dialoge, v način življenja in mišljenje junakov. Raziščem vse: hrano, navade, tehnične možnosti, glasbo, književnost, ki so jo brali. Vzporedno pa nastaja zgodba, ki je vedno dramatična. Ne igram se z literarnimi akrobacijami, čeprav poskušam včasih kakšno čustvo posebej osvetliti s kakimi metaforami. Predvsem želim, da me bere in razume vsak, naj bo mlad ali star, doktor humanistike ali srednješolec.

Bukla: Pri vaši založbi Tuma sta izšli knjigi *Pozabljena polovica* in *Antologija slovenskih pesnic*. To nista le založniška, ampak tudi feministična projekta. Ali nam lahko poveste kaj več o tem, kako je prišlo do njiju?

Tuma: *Antologija slovenskih pesnic* je bil projekt, ki je v založbi nastal kot posledica dejstva, da so bile pesnice, predvsem ustvarjalke pred sto leti, redko

objavljene in slabo poznane. Zaslужna sta urednika Goran Potočnik Černe in Maja Savelli. Trajal je nekaj let, gonilna sila pa je bila profesorica književnosti in urednica antologije dr. Irena Novak Popov. *Pozabljena polovica* pa je priromala na mojo mizo, potem ko je ekipo znanstvenic in raziskovalk na čelu z akademkinjo dr. Alenko Šelih zavrnilo kar nekaj založb. Na obe izdaji sem zelo ponosna, posebej na dejstvo, da sta obe doživeli ponatis in se prodali v skupnem številu več tisoč izvodov. Feministična ... Ja in ne. Predvsem sta oba projekta zapolnila vrzel in dala tudi moškemu pesniku in zaslužnemu možem vzor in zaslombo ter odprla vrsto drugih umetniških izrazov: monografije, filmi, razstave.

Bukla: Tudi v osrčju vašega novega romana je močan ženski lik. Valerija je prava heroína – kot sedemnajstletno dekle prepreči gotovo poslanstvo italijanskih vojakov, potem se priključi OF, je ena najboljših strelk med samimi moškimi v partizanih, tudi po vojni ima pomembno (politično) funkcijo. Se vam zdi pomembno, da slovenska literatura dobi takšen ženski lik?

Tuma: Tudi Slovenci imamo veliko Ivan Orleanskih, le malo pišemo in vemo o njih. Moja Valerija je deloma povzeta po liku moje stare tete, ki je bila dejansko aktivistka OF na Kozjanah. Slovenci radi vidimo žensko v vlogi matere (cankarjanske), žene in muze. V vseh časih pa s(m)o bile in s(m)o vedno tudi junakinje. Spomnimo se samo Barbare Celjske, pa Alme Karlin in seveda Franje Bojc - Bidovec. Čas je, da pridejo na svetlo.

Bukla: Vaš roman je postavljen v obdobje druge svetovne vojne, a se na tem dramatičnem ozadju odvijajo splošne, konkretne, tudi vsakdanje človeške situacije, le da v bolj zaostreni, potencirani obliki. Ob prebiranju sem imela občutek, da bi se po njem lahko posnelo dober film, če ne kar nadaljevanka.

Tuma: Film ali nadaljevanka o slovenski državljanski vojni in spravi, kakor zapleta in razpleta roman, bi nedvomno pritegnila občinstvo, hkrati pa detabularizirala temo, o kateri se premalo pogovarjamo in o kateri mladina le malo ve. Upam, da bo zgodba navdih za kak tak podvig.

Bukla: Ena vaših glavnih pripovednih tehnik je nenehna menjava perspektive, podajanje zgodbe prek individualnih doživetij in občutij, kar ima zaradi teme romana tudi politično konotacijo. Partizansko in domobransko ne predstavljate kot nasprotni ideološki prepričanji, ampak predvsem kot niz zgodovinskih in čisto osebnih okoliščin. Se vam je zdelo nevarno, da bi pri tem zdrsnili v relativiziranje zgodovine?

Tuma: In postavi se vprašanje, ali je zgodovina lahko absolutna, ali ni dejansko sestavljanka usod posameznikov, ki se na koncu znajdejo v zgodovinskih čitankah kot narod, politična skupina ali nosilci neke ideologije. In še to s perspektive zmagovalcev, ki so jo pisali. Pomislimo le na rimsko zgodovino, kako jo danes obravnavamo, ali Napoleona. Verjamem, da je posameznik nemo-

Tanja Tuma

čen pred viharji zgodovine in da se je težko sredi razdejanja odločiti, kaj je prav in kaj narobe. Seveda je ena stran s pomočjo zaveznikov zmaga-la, druga pa poražena bežala čez Ljubelj. Moji junaki, ki so zmagali, so bili hkrati tudi poraženci, predvsem zaradi nasilja, ki so ga preživeli. In prav to je bistvo – vojna ne prizanesi nikomur, zato moramo vsak po svojih močeh storiti vse, da se vsaj tukaj v Sloveniji ne ponovi. In pokazati sočutje do vseh, ki k nam bežijo z vojnih območij.

Bukla: Okvir romana je tema sprave, ki jo utelešata Valerijina hčerka, katere oče je bil povojni komunistični likvidator, in njen posinovljenec, čigar (biološki) oče je bil domobranec. Kaj vas je nagovorilo, da ste se odločili to težko, boleče in aktualno vprašanje postavili v jedro svoje knjige.

Tuma: Jeseni leta 2013 sem bila priča okrogli mizi o odpuščanju v Trubarjevi hiši literature. Bila sem globoko pretresena, saj je potomec domobranca, ki se je vrnil v Slovenijo po osamosvojitvi, na omizju dejal, da se ne počuti dobro v Sloveniji, saj se mu zdi, da ga vedno gledajo kot sina izdajalca. Iz občinstva mu je odvrnil obiskovalec, da se lahko on potemtakem počuti kot sin morilca. Kako lahko Slovenci po toliko desetletjih razmišljajo tako? Nisem nameravala napisati romana o spravi, najprej me je zanimala junakinja Valerija. A napisala se je dramatična želja, da si za vedno sežemo v roke. Med ustvarjanjem sem mislila na mlajše generacije, ki ne vedo veliko o drugi svetovni vojni in se pustijo omrežiti radikalnim ideologijam. Tudi zanje je ta knjiga.

Bukla: V romanu se kot rdeča nit vleče tudi vprašanje krivde, ki se lepi tako rekoč na vse like v romanu. Se je najprej treba otresti občutkov krivde in jih zamenjati z (osebno) odgovornostjo? Je to prvi korak k spravi?

Tuma: Šele ko rečeš človeku oprost in priznaš, da si mu storil krivico, mu daš možnost, da te objame in ti odpusti. In to govorim za obe strani. Dokler tiščiš glavo v pesek in vztrajaš, da je bilo vse prav, kar so storili eni in drugi, da je bilo potrebno tudi nasilje in morija, sta odpuščanje in sprava nemogoča. Osebna odgovornost in angažiranost za svet, v katerem živimo, sta prvi svoboščini, ki ju odpravijo totalitarizmi in kot zakon postavijo slepo sledenje nečloveškemu ukazom. Hannah Arendt v analizi Eichmannovega procesa v Jeruzalemu postavi srhljivo tezo o banalnosti zla, pri čemer je najbolj grozljivo dejstvo, da je zlo rutinsko, ponovljivo. Slovenci lahko presežemo notranji razkol med domobranci in partizani. Saj smo evropski narod s čutečo slovansko dušo. Recimo, da je sprava med rdečimi in belimi prvi korak, da zrastemo v mogočno drevo. In če se zgodba odvija na Brkinih, naj bo to drevo pač češnja.

Kaj pa vidva čakata?!

Suzana Zagorc

UMco, zbirka Preobrazba,
2015, m. v., 253 str., 18,90 €

Redkokdaj v slovenščini kot izvirna knjiga izide tako iskren izpovedni prvenec, mešanica avtobiografskega romana in spominov, ki se vije okoli življenjske resnice, da lahko imaš vse in obenem ničesar, kot je to v pričujoči knjigi *Kaj pa vidva čakata?!* Avtorica je mlada, sodobna slovenska ženska, ki si je od mladosti naprej želela čim bolj urediti življenje in kariero. Dobro ji je šlo in nekaj časa je na svoji poti dosegala vse, kar si je zadala, od izobrazbe in dela do partnerja in prostega časa. Na pragu tridesetih se je s partnerjem odločila, da je napočil čas za nov projekt – za otroka, a sama nista mogla poskrbeti za to in pot ju je najprej peljala k uradni medicini. Tu so specialisti vedno znova ugotavljali, da ni nobenih telesnih razlogov, da do zanositve ne pride. Preizkusila sta vse medicinske nasvete, poskusila s hormoni in iglami, tudi umetno oploditev, a otipljivega »rezultata« ni in ni bilo. Suzana Zagorc se je podala naprej, k alternativnim možnostim, preiskala je vse rešitve, poskusila vse oblike zdravega življenja, preverjala zdravilce ter bioenergetike in tako naprej. V ranljivem stanju je bila dovzetna za vse, kar so ji svetovali, doživljala je padce in v obliki vzponov pred seboj iskala nove rešitve. Postala je najbolj zdrava ženska, kolikor je bila lahko. A rezultata še vedno ni bilo. Ko je izčrpala še te možnosti, ji je postalo jasno, da mora pustiti času čas, se ustaviti in počakati. Po dolgem čakanju in notranjem preobražanju je v sebi začutila, da je napočil čas za ponovni poskus ... Avtorica nam svojo zgodbo pripoveduje neposredno in inteligentno, včasih boleče zareže tako v svoje telo kot psiho, spet drugič je pronicljiva opazovalka družbenega dogajanja okoli sebe, ki po eni strani spodbuja feministično plat njenega ženskega bivanja, po drugi strani pa se je željo po otroku pustila ujeti v sfero potrošniškega razmišljanja, v katerem naj bi bilo za določeno ceno vse na voljo takoj. S svojo pristnostjo in odprtostjo je knjiga *Kaj pa vidva čakata?!* spodbudno branje za mnoge pare, ki se soočajo s težavami pri zanositvi, obenem pa tudi vsestransko navdihujoče in izzivalno branje o izzivih ženskosti in ustvarjanja družine v tretjem tisočletju. > KLARA JARC

www.mohorjeva.com

Mohorjeva
Celovec

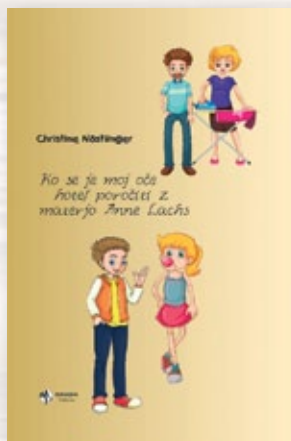

Andrej Šegula Malo pa že

zbirka *anima*

Misli minorita Andreja Šegule so kot fliperska krogla, ki se dotika našega življenja. Krogla, ki enkrat zadene bolj, drugič manj. Zgodbe nas vodijo v spraševanja o vsem, kar je v našem življenju vrednega, svetlega, dobrega. Se bo krogla dotaknila tudi vas? Malo pa že.

136 strani, m. v. z zavihkoma
€ 19,90

Christine Nöstlinger Ko se je moj oče hotel poročiti z materjo Anne Lachs

Dva najstnika sta zgrožena o načrtovani poroki njunih staršev, fantovega očeta in dekletove mame. Empatično pripoveduje Christine Nöstlinger o občutkih dveh otrok, z razumevanjem za njuno jezo, razočaranje in osamljenost ter o neznanjski volji, da dosežeta skupni cilj. Problematika sestavljene družine opisana s finim humorjem jasno in nedvoumno ter brez moraliziranja.

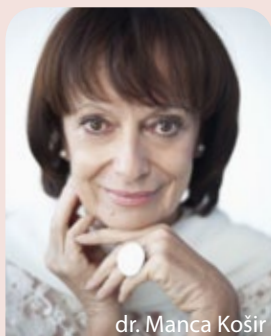
174 strani, t. v.
€ 22,90

Naročila: Družina d.o.o., Krekov trg 1, Ljubljana, tel: (01) 360 28 28, narocila@druzina.si

Zakaj se zbujam zgodaj

Mary Oliver

prevod: Tanja Ahlin

Mladinska knjiga, zbirka Nova lirika,
2015, m. v., 76 str., 24,94 €, JAK

dr. Manca Košir

Ko zen mojster Ryushin Paul Haller Roshi po celodnevem sedenju v tišini na sešinu prebere kako pesem Mary Oliver (1935), učenec razume. Razume, zakaj sta samota in tišina nujni za čuječnost, za mirno zbranost, iz katere je mogoče opazovati zares. Samega sebe, druge in naravo. Biti v stanju ravnodušnosti, brez sodb in obsojanj, povsem prisoten, nič in vse v Enem. Redki trenutki milosti, ki jih zmore priklicati poezija, kakršno piše Mary Oliver, in jo v moj materni jezik pretanjeno prevede Tanja Ahlin.

Kjerkoli sem, me svet preganja. / Ponuja mi svoje hitenje. / Ne verjame, / da ga nočem. Iz tega hitečega sveta ni mogoče izstopiti, a lahko zaživimo v svojem ritmu in s povsem drugačnimi notranjimi prostori, kot jih terjajo zunanje slike ponorelega sveta. Če zmoremo in hočemo vzeti življenje v svoje roke, sprašujoč se: *Povej, kaj nameravaš storiti / s svojim edinim divjim in dragocenim življenjem?* Mary Oliver, priljubljena ameriška pesnica s kupom častnih doktoratov in nagrad, predavateljica kreativnega pisanja, si na to vprašanje najlaže odgovarja med jutranjim sprehodom po samotnem gozdu. Zato se zbuja zgodaj: *Pozdravljeno, sonce na mojem obrazu. / Pozdravljeno, ti, ki ustvarjaš jutro / in ga razliješ prek poljan / in na obličja tulipanov / in kimajočega slaka, / in celo na okna / nesrečnih in vzkipljivih -- // najboljši pridigar, kar jih je kdaj bilo, / (...)// In zdaj pogledaj, kako začnem dan / polna sreče / polna ljubeznivosti, zapiše pesnica, ki kot Sveti Frančišek verjame, da ima vse svojo dušo. Da je lepota brezgrajna. Zato je lahko izhod, kot je bila tudi njej, odraščajoči v družini gorja, je zapisala v spremnem eseju. Dva izhoda sta jo rešila, dva blagoslova: *Skrivnostni svet narave in svet pisanja – književnost, ki jo je pomirjala. Oboje »povrne dostojanstvo še tako prizadetemu srcu«, je zapisala. Povedala: »Brala sem tako, kot človek plava, da ostane pri življenju. Tudi pisala sem na tak način.« Okrepiljena je dojela: »Nikoli se ne smeš odreči čudaštvu. In ne smeš, nikoli, nikomur predati odgovornosti za svoje življenje.«**

Pesnica, ki zmore empatijo do duš vsega, kar obstaja, rož, dreves, ljudi in stvari, oboževalka svetlobe, ki ji je sonce vir življenja in metafora za to, kar želi sporočiti: *Misliš, da obstaja karkoli, v kateremkoli jeziku, / dovolj široka beseda / za srečo, // ki te prevzame, / ko te sonce / doseže, / kot te ogreje, / ko stojiš tam, / praznih rok -- / ali si tudi ti / obrnil svetu hrbet // ali je tudi tebe / obnorela želja / po moči, / po stvarih?*

Modri Sokrat je rekel, da nereflektiranega, neraziskanega življenja ni vredno živeti. Modra Mary Oliver poje o hrepenenju po zmernosti, po čiststem pogledu in popolni prisotnosti v trenutku. Opazovalka, ki bi naslednjič pogledala še jasneje: *Ko bi kdo govoril z menoj, / da bi me grajal ali hvalil ali kar tako, / da mine čas, / bi opazovala obraz, delo ust, / pozorna na vsak napor, vsak / znak, zakaj se je povzdignil glas. // In potem bi vedela več -- kako se zemlja / napne in prebudi, kako zrak / odkrije vsak list in pero nad / gozdovi in vodami in kako pri vsakem človeku / telo pod oblekami žari / kot svetilka. Tako bi bila pripravljena na vse, tudi na smrt. *Ko pride smrt je zame ena njenih najmočnejših pesmi, saj šele tisti, ki zmore misliti smrt, zna zares živeti. In umreti: (...)* *Ko pride smrt / kot ledena gora med hrbtni lopaticice, // želim stopiti skozi vrata vsa radovedna, sprašujoč se / kakšna neki bo tista kočna tema? / In zato gledam na vse / kot na bratstvo in sestrstvo, / in gledam na čas kot zgolj idejo, / in razmišljam o večnosti kot o drugi možnosti, // in vsako življenje se mi zdi kot cvetlica, nenavadno / kot poljska marjetica in hkrati edinstveno, // in vsako ime prijetna glasba med ustnicami, / ki se nagiba, kot vsaka glasba, proti tišini, // in vsako telo levji pogum in nekaj / dragocenega zemlji. // Ko je konec, želim reči, da sem vse življenje / bila nevesta, poročena s čudenjem. / Da sem bila ženina, ki v svoj objem sprejema svet. // In ko pride konec, se nočem spraševati, / ali sem iz svojega življenja ustvarila nekaj posebnega in resničnega. (...)* // *Nočem končati, kot da sem ta svet samo obiskala.**

Modri Sokrat je rekel, da nereflektiranega, neraziskanega življenja ni vredno živeti. Modra Mary Oliver poje o hrepenenju po zmernosti, po čiststem pogledu in popolni prisotnosti v trenutku. Opazovalka, ki bi naslednjič pogledala še jasneje: *Ko bi kdo govoril z menoj, / da bi me grajal ali hvalil ali kar tako, / da mine čas, / bi opazovala obraz, delo ust, / pozorna na vsak napor, vsak / znak, zakaj se je povzdignil glas. // In potem bi vedela več -- kako se zemlja / napne in prebudi, kako zrak / odkrije vsak list in pero nad / gozdovi in vodami in kako pri vsakem človeku / telo pod oblekami žari / kot svetilka. Tako bi bila pripravljena na vse, tudi na smrt. *Ko pride smrt je zame ena njenih najmočnejših pesmi, saj šele tisti, ki zmore misliti smrt, zna zares živeti. In umreti: (...)* *Ko pride smrt / kot ledena gora med hrbtni lopaticice, // želim stopiti skozi vrata vsa radovedna, sprašujoč se / kakšna neki bo tista kočna tema? / In zato gledam na vse / kot na bratstvo in sestrstvo, / in gledam na čas kot zgolj idejo, / in razmišljam o večnosti kot o drugi možnosti, // in vsako življenje se mi zdi kot cvetlica, nenavadno / kot poljska marjetica in hkrati edinstveno, // in vsako ime prijetna glasba med ustnicami, / ki se nagiba, kot vsaka glasba, proti tišini, // in vsako telo levji pogum in nekaj / dragocenega zemlji. // Ko je konec, želim reči, da sem vse življenje / bila nevesta, poročena s čudenjem. / Da sem bila ženina, ki v svoj objem sprejema svet. // In ko pride konec, se nočem spraševati, / ali sem iz svojega življenja ustvarila nekaj posebnega in resničnega. (...)* // *Nočem končati, kot da sem ta svet samo obiskala.**

Zaklad carja Radovana

Jovan Dučić; prevod: Jaroslav Novak

Celjska Mohorjeva družba,

2015, m. v., 258 str., 18,50 €, JAK

Jovan Dučić (1871–1943), srbski pesnik (nekaj njegovih pesmi je prevedenih v knjigi *Srbski modernisti* iz leta 1981), esejist in diplomat, je začel kot pesnik (njegova prva pesniška zbirka je iz leta 1901), potem pa v letih prve svetovne vojne postal vpliven srbski zunanji poslanik, kasneje pa bil na mnogih diplomatskih funkcijah. Leta 1941 se je odselil v Ameriko, od koder je vodil ostro polemiko z jugoslovansko londonsko vlado zaradi njenega prikrivanja ustaškega genocida. Dučićeve eseje je priredil in prevedel Jaroslav Novak, ki je pri tem izhajal predvsem iz avtorjevega dela *Knjiga o usodi*, dodanih pa je še nekaj premišljevanj iz Dučićeve zgodnejše zbirke besedil. *Zaklad carja Radovana* tako prinaša deset esejev o klasičnih temah (o sreči, ljubezni, prijateljstvu, mladosti in starosti, pesniku, mirnosti, nečimernosti, sovraštvu in pa razočaranju), kakšen je dolg tudi petdeset strani, v katerih se Dučić kaže kot občutljiv in izobražen premišljevalec na eni strani ter virtuozen stilist na drugi. Objavnavane teme nam gibko preobračita in osvetljuje z raznovrstnih perspektiv ter tudi z uporabo raznovrstnih zgodovinskih virov. Eseji, ki so tudi danes povsem aktualni. > SAMO RUGELJ

Strah pred ciljem

Melita Forstnerič Hajnšek

Litera, 2015, m. v., 276 str., 19,90 €, JAK

Avtorica devetdesetih kolumn in komentarjev, ki jih že več kot trideset let objavlja v dnevniku Večer, zdaj zbranih v knjigi, je pronicljiva novinarka, ki s svojim kritičnim očesom in pogledi oblikuje tudi javno mnenje o bistvenih vprašanjih naroda; osredotoča se predvsem na slovensko kulturo in jezik. Brez dlake na jeziku pred nas postavlja ogledalo, nas (samo)izprašuje, hkrati pa kljub svoji kritični (tudi ironični) držbi do svojega naroda stoji na njegovi strani in močno verjame v moč kulture. Pristransko sem se seveda ustavila ob najbolj tihem in (samo)kritičnem cehu pri nas, se zamislila in večkrat prikimala kot odkimala. Tu so še dijaške malice, pa protireformacija, ki še traja, in razlogi, zakaj nas tujci tako ljubijo ... Takole sklene v eni izmed kolumn: »Kaj pa, če je na obzorju nova tenkočutnost ali vsaj vera v moč kulture? Verjemimo. Končno.« > SABINA BURKELJCA

Hiše in drugi prosti spisi

Jure Jakob

Mladinska knjiga, 2015, pt. v., 119 str., 22,95 €, JAK

Eden najvidnejših pesniških glasov mlajše generacije se je v novem delu »preizkusil« kot prozaist oz., kot beremo v spremnem zapisu, gre za esejistično prozne skice, dodamo pa lahko, da vsebujejo veliko mero poetičnosti. Ob branju so mi pred očmi ves čas plesale podobe iz esejev Uroša Zupana. V resnici bi v njunih delih našli precej podobnosti, ki pa največkrat izhajajo iz podobnega življenjskega nazora, mišljenja, nostalgичnega obujanja preteklosti. Jakobovi, v veliki meri avtobiografski eseji so poskus obujanja oz. vračanja v skoraj idilično otroštvo na podeželju, povezano z vsemi mogočimi spomini, od prebiranja Vinetouja, Prousta do košnje in rabutanja češenj ... Nekaj esejev pa je posvečenih vsem možnim oblikam »premikanja«: hoji, kolesarjenju, vožnji z avtomobilom, ne nazadnje tudi obdelovanju vrta kot prispodobi za pesnjenje. > KRISTINA SLUGA

Soloples za neveste

Izbrane balade

Marija Dolinar

izbral in uredil: Janez Ramoveš

ilustracije: Samira Kentrič

Sanje, 2015, m. v., 118 str., 12 €

O Mariji Dolinar ni veliko znanega, poleg pesmi je njena edina zapuščina nekaj pisem, fotografij in zapiskov, ki so prav tako objavljeni v knjigi. Balade je izbral in uredil pesnik Janez Ramoveš, njegova žena, pevka Uršula Ramoveš, pa jih je skupaj s Fanty z Jazbecove grape nekaj že uglasbila. K temu prav kličejo, še posebej prvi cikel, naslovljen *Polke*, kjer so zbrane balade, prirejene tako za uglasbitev kot ples (povštertanc ali potrkana polka). Če se prvi cikel nagiba k ljudskim vražam, tudi nadnaravnemu, potem drugem, *Hribovske balade*, postane še bolj mračen, vendar vpet v brezizhodnost težkega hribovskega življenja, pogosto zaznamovanega s pijančevanjem in nasiljem: »Vstala je, lopar je vzela, / kruh zdevala je v peč, / zraven je še sinka dela, / sinka malega ni več.« V zadnjem ciklu pa v ospredje stopijo čustva, predvsem neuresničena ljubezen. Pesnica, ki jo lahko postavimo ob bok Svetlani Makarovič. > KRISTINA SLUGA

Modri plamen

Jure Vuga

Mladinska knjiga,

2015, pt. v., 95 str., 22,95 €, JAK

Mlad primorski pesnik (1983) je nas se opozoril že s svojo prvo zbirko *Pod kamni plešem*, ki je za razliko od »porodnih težav« večine prvencev, izkazovala zelo suveren pesniški jezik in

intelektualno širino – Vuga je tudi umetnostni zgodovinar in sociolog kulture. Svoja vedenja in zanimanja prepleta tudi v novi zbirki, kjer ob alkimiji postavlja budizem, antično simboliko, mediteranski topos, motive, ki smo jih v njegovi poeziji srečevali že prej, dodaja pa jim tudi nove, sodobne, npr. problem ubijanja živali za prehrano. Po moči pesniške govornice najbolj izstopa cikel Vse je Eros z izjemno strastnimi, tudi erotičnimi pesmimi: »Moje oči te ganjeno gledajo, / osuple od čudeža, / ko živa podrhtevaš v meni.« > KRISTINA SLUGA

Pozabljena žetev

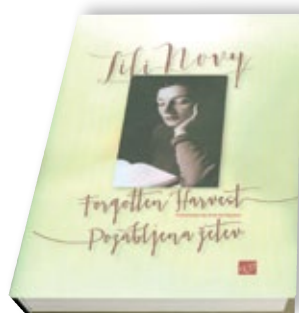
Forgotten Harvest

Lili Novy

izbor in prevod: Andrej Rijavec

Celjska Mohorjeva družba,

2015, t. v., 111 str., 18 €, JAK

Izbor in prevod pesmi v novi izdaji je delo dr. Andreja Rijavca, kratek uvod o poeziji ene naših največjih pesnic pa je napisal dr. Miha Pintarič. Lili Novy ni zbuja pozornosti (in zavisti) le s svojim pisanjem, ampak tudi modno zunanostjo in ekscentričnim vedenjem. Klicali so jo *nora grafna*. Rodila se je v Gradcu in večino življenja pisala v nemščini, kot prevajalka iz nemškega jezika in v nemški jezik pa obema narodoma približala marsikatero pomembno delo (*Faust*, Prešernov *Sonetni venec*). V slovenščini je začela pisati pozno, v času življenja je izdala eno samo zbirko *Temna vrata* (1941). Je pesnica modernizma, temeljna občutja njene poezije pa so melanholija, utesnjenost, ljubezenska bolečina, iskrenost, občutja, ki jih zrcalijo tudi pesmi o naravi, saj je marsikatera posvečena jesenskim impresijam, dežju, nevihtam. V pesmi *Beg* tako zapiše: »Povsod bežim, / saj ne živim, / bežim skoz vse življenje!« > KRISTINA SLUGA

Smrt zaradi muz

Friederike Mayröcker

prevod: Tanja Petrič

Mladinska knjiga, zbirka Nova lirika,

2015, pt. v., 120 str., 24,94 €, JAK

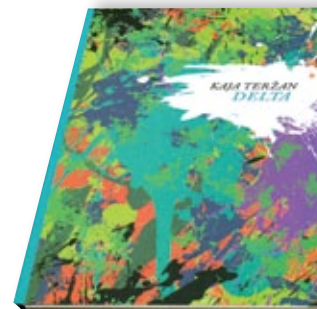
Mayröckerjeva (1924) velja za eno največjih avstrijskih literarnih imen, skupaj s svojim partnerjem, tudi pesnikom Ernstom Jandlom, pa je močno vplivala na avstrijski literarni prostor – imenovali so ju 'osrednji par' avantgarde. Prevajalka Tanja Petrič je pesmi za pričujočo zbirko odbrala iz dveh izdaj zbranih pesmi, njeno ustvarjanje pa nam je približala še z dodanim esejem, v katerem avtorica osvetljuje svoje pisanje, in kratkim življenjepisom. Glavni cilj pesnjenja je za avtorico »ubirati nezdružljivo« in pri tem doseči čim bolj radikalen rezultat. Zato je za osrednjo pesniško formo izbrala kolaž, v katerem zelo premišljeno združuje spominske prapodobne, vizualne in akustične vtise, citate, neologizme, denimo: »deževen zapredek dežja oprezen maček ptiči kvartet«. > KRISTINA SLUGA

Delta

Kaja Teržan

Center za slovensko književnost,

2015, m. v., 90 str., 18 €, JAK

Gibanje odseva tudi v prvencu priznane plesalke in performerke, tako na pomenski (premori, neizgovorjene besede) kot jezikovni ravni (pomišljaji, tropičja). Njena misel vzame zalet, se vzdigne, zastane, spet pobere ... ali, kot zapiše avtorica, pesnjenje je iskanje »nekoga, ki se pri tem izčrpava, a ne odneha, ker to bi bilo – strahopetno«. Njene odlike pridejo posebej do izraza v pesmih v prozi, v katere so ujeti prizori vsakdana, ki načenjajo tudi današnje probleme, ne z ujetno sodno patetičnostjo, ampak humorjem in nekaj uporniške žilice. Ena takšnih je *Stane vratar*, kjer avtorica s trpkostjo, a tudi ironijo upesni usodo dramaturga (tj. kulturnika), ki zadnjih 30 let slušbuje v vratarski kabini. > KRISTINA SLUGA

Frankfurt po Frankfurtu
29. prodajna razstava tujih knjig
9.–14. novembra 2015
Knjigarna Konzorcij, Ljubljana

Razstava ekonomskih in poslovnih knjig
Gospodarska zbornica Slovenije, Ljubljana

Knjige na razstavi so naprodaj z 10 % popusta!

Mladinska knjiga
Knjigarna Konzorcij
www.konzorcij.si

JAK
JAVNA AGENCIJA ZA KNIŽNO IŠTVO

Gospodarska zbornica Slovenije

Univerza v Ljubljani
FILOZOFSKA
FAKULTETA

BESEDNE POSTAJE V KNJIGARNI FILOZOFSKE FAKULTETE V LJUBLJANI

Sreda, 21. oktobra, ob 17. uri
V ZIBELI DRUGECA JEZIKA

Temi pogovora bosta prevajanje poezije iz slovenščine v španščino ter stanje in status poezije v špansko govorečih deželah. Pablo Juan Fajdiga, dr. Nada Grošelj, Barbara Jursič, dr. Barbara Pregelj in Laura Repovš.

Ponedeljek, 26. oktobra, ob 17. uri
NASILJE POD MASKO

O knjigi *Nasilje pod masko* (založba Sanje) se bo z avtorjem, dr. Draganom Petrovcem, pogovarjala urednica Tjaša Koprivec.

Torek, 10. novembra, ob 17. uri
ISKANJE (NE)REALNOSTI

Literarni večer s poljskim pisateljem Jerzujem Franczakom in prevajalko Tatjano Jamnik (KUD Polica Dubova).

Ponedeljek, 16. novembra, ob 17. uri
MESTO BREZ SPOMINA

O knjigi *Mesto brez spomina* (založba Modrijan) in smislu javnih spomenikov se bo z avtorjem dr. Božidarjem Jezernikom in dr. Milčkom Komeljem pogovarjala dr. Neža Mrevlje.

ŠE VEČ BESEDNIH POSTAJ
PRIPRAVLJAMO V
NOVEMBRU IN DECEMBRU!

VLJUDNO VABLJENI!

Besedne postaje Knjigarne FF
sofinancira JAK.

Knjigarna FF (v pritličju Filozofske fakultete),
Aškerčeva 2, Ljubljana
T: 01 241 11 19; E: knjigarna@ff.uni-lj.si/
<https://knjigarna.ff.uni-lj.si/>

Pridržujemo si pravico do spremembe programa.

Prevedeno leposlovje

Vojna in vojna

László Krasznahorkai

prevod: Marjanca Mihelič

Cankarjeva založba, 2015, t. v., 392 str., 32,96 €, JAK

Velika Susan Sontag je morda najbolj vplivnega madžarskega avtorja Lazsla Krasznahorkaija označila za »mojstra apokalipse, ki ga je moč postaviti ob bok Gogolju in Melvilu«. In *Vojna in vojna* je dejansko (post)apokaliptični roman, ki s svojo neprizanesljivo neposrednostjo, lucidno temačnostjo, distopijo duha in telesa ter nevrotično naracijo v slogu velikih svetovne literature bralcu krči dihalne poti, dviguje srčni utrip in razžira želodec.

László Krasznahorkai

Vojna in vojna je zgodba o potovanju proti koncu. Sebe in sveta. O potovanju, ki ni stvar izbire, ampak spleta nesrečnih okoliščin, kjer vsak korak stopi še nižje, kot se zdi, da je nizko sploh mogoče stopiti, ne da bi bila, to je največje mojstrstvo tega dobesedno filmskega knjižnega dela, kakor koli načeta etična substanca glavnega junaka, madžarskega intelektualca Korima.

... zgodba o potovanju
proti koncu ...

Ta v arhivih odkrije pomemben zgodovinski dokument izpred premnogih stoletij, v katerem je nadvse podrobno opisana pot štirih srednjeveških popotnikov iz Bližnjega vzhoda prek Krete do Benetk in naprej do Gibraltarja, s katerimi se Korim poosebi in od njih prevzame nalogo priti do (nedoločenega in namenoma skrajno konfuzeznega) konca poti. Ko Korim, o čigar preteklosti vse do zadnje črke romana ne izvemo tako rekoč ničesar, zato smo ves čas soočeni s posledicami, ne da bi vsaj približno poznali vzroke zanje, dobi v roke čudežno arhivsko gradivo, ga neznanci premlatijo kot psa, on pa, zmeden in ubog, pobegne v New York. Tam ga – seveda – čaka grobo soočenje naturalizma in nadrealizma temne strani meseca v skoraj stripovsko pikolovskem slogu.

Sledi razpad na pogon – tudi za bralca – fizično utesnjujoče tesnobe, ki niha med trilerjem in psihološko grozljivko in ves čas ustvarja suspenz, ki temelji na odsotnosti kakršnega koli oprijemljivega motiva ali »sklicateljskih oprimkov«, na katere bi se lahko ob prebujenem sočutju in poosebitvi lahko ujeli. Posledično vse do konca z »junakom« z nogami, zataknjenimi v okove neozdravljivih travm, nihamo nad prepadom zgodovinskega in osebnega spomina, ki v rokah manipulantov ustvarja nove in nove odtenke teme.

Dodano vrednost mojstrovini vseh mojstrov in madžarskega radikalnega avtorja, ki je prejel Man Bookerjevo nagrado in bil nominiran tudi za Nobelovo nagrado za literaturo, daje veličasten, skoraj poetičen prevod Marjanca Mihelič. > BOŠTJAN VIDEMŠEK, DELO

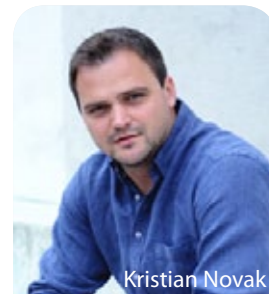

Črna mati zemla

Kristian Novak

prevod: Đurđa Strsglavac

Modrijan, zbirka Bralec,
2015, m. v., 392 str., 16,90 €, JAK

Kristian Novak

Drugi roman hrvaškega pisatelja Kristiana Novaka (rojen 1979), karateista, doktorja jezikoslovja in profesorja na reški Filozofski fa-

kulteti, je ena večjih literarnih mojstrov in balkanske regije v zadnjih letih. Gre za večplastno sodobno zgodbo, ki svoje korenine najde v preteklosti, natančneje v otroštvu danes uspešnega mladega pisatelja. Matija Dolenčec, ki ga pesti velika pisateljska blokada, pa tudi odhod ljubezni iz njegovega življenja, prihaja iz hrvaškega Medžimurja, kjer poznajo – tako kot v večjem predelu panonske regije in tudi na slovenski strani meje – zaskrblijujoče visoko samomorilno statistiko. Knjiga se od tu razpira v razgrajevanje družinskih odnosov, družbenih postulatov, romantičnih zapletov, travmatičnih spominov in vzgibov velikega prijateljstva. Gre tudi za pot nazaj – iz mesta v ruralno okolje, pot v praspomin zločinskega, mučnega, pa pedofilije, izgube, ljudskih govoric, mitov, vojne ... Velika kakovost romana so jezikovni registri, plasti narativnega tona, introspekcije, narečja in znanstvene distance, ki so povezani v kohezivno enoto zgodbe, pri čemer je opravljeno vrhunsko delo prevajalke Đurđe Strsglavac. Ostaja tudi vtis, da je Novakova pripoved pridala novo globino slovenskemu Prekmurju, saj ga vpeljuje z gledišča, kot ga domača literatura pogosto ni zmožna. Brez očitnega romantiziranja, skratka. > ŽIGA VALETIČ

Middlemarch; 1. in 2. del
Študija provincialnega življenja
George Eliot; prevod: Meta Osredkar
Miš, 2015, t. v., 489/462 str., 32,95 €/knjigo, JAK

Založba Miš, ki je v slovenščini skompletirala prevode del Jane Austen, prve dame viktorijanskega romana, nam je sedaj s prevodom *Middlemarcha* ponudila še enega od vrhuncev te literature, ki je po mnenju mnogih literarnih kritikov en od največjih v angleščini napisanih romanov vseh časov. Njegovo avtorico, angleško pisateljico, novinarko in prevajalko George Eliot (1819–1880, njeno pravo ime je bilo Mary Ann Evans, moško pisateljsko ime pa je uporabljala, da bi jo jemali resneje) v slovenščini že poznamo po njenih zgodnejših romanih *Mlin na reki Floss* (1860) in *Silas Marner: tkalec iz Raveloeja* (1861), *Middlemarch*, ki je izšel v osmih zvezkih v letih 1870 in 1872 pa smatrajo za njeno najpomembnejše delo. Naslov je ime izmišljenega angleškega provincialnega mesta, kjer se v letih od 1829 (takrat je bila sprejeta reforma, ki je katolikom izboljšala položaj in jim omogočila dostop do pomembnejših funkcij) do leta 1832 dogaja roman. Glavna junakinja pa je sprva gospodična Dorothea Brooke iz spodobne, a ne elitne družine, ki jo idealistična prepričanja, s katerimi išče tudi intelektualno zadovoljitev pripeljejo k sebičnemu in natančnemu učenjaku Edwardu Casaubonu, ta pa ji ne nudi tega, česar si je želela. Nekje v bližini je glavni junak romana, mladi in idealistični zdravnik Tertius Lydgate. Ta se nesrečno poroči s precej površinsko lepoticos Rosamond Vincy, ki skrbi predvsem za svoj status, obenem pa je Lydgate zaradi svojega značaja ves čas na udaru drugih zdravnikov, kar grozi njegovi karieri. Okoli dveh glavnih likov se prepletajo in zapletajo še usode drugih likov iz večinoma meščanskega razreda, pri čemer nas avtorica vse do konca drži v napetosti, komu bo uspelo najti srečo, koga pa bodo pokopale njegove slabosti. Prvovrstno branje za dolge jesensko zimске večere. > SAMO RUGELJ

Bogovi brez ljudi

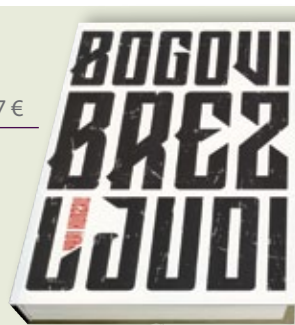
Hari Kunzru; prevod: Alenka Ropret
Sanje, zbirka Roman, 2015, m. v., 404 str., 27 €

Roman britanskega pisatelja indijskih korenin, čigar dela so prevedli že v dvajset jezikov, je prekrit s tančicami skrivnostnega magičnega realizma, ki jih kot lahen puščavski veter razpihujejo samo-svoje, pa vendar usodno povezane življenjske poti ljudi iz različnih obdobij.

Osrednji del zgodbe, ki se nelinearno razteza čez več kot dve stoletji, se odvija v puščavi ameriškega jugozahoda pri mističnem kraju, ki spominja na tri skalnate prste. Tu se izgubi štiriletni avtistični fant Raj Matharu. Njegova starša, ki sta že tako poparjena in ranjena zaradi izzivov naporenega starševstva ter dejstva, da je njuno kulturno in versko ozadje boleče drugačno, se znajdeti sredi plenilske medijske gonje. Zato se vse zlomi. In zalomi. Pobegneta v svoja svetova, toda končno ju enigmatična in čudežna puščava znova pripelje skupaj. Tako kot druge ljudi, za katere se zdi, da jih neločljivo družijo Rajevu izginotje. Slavni britanski roker, ki iz blišča in bede pobegne v zanikrni motel na robu puščave, ljubosumni raziskovalec, ki preučuje indijanska plemena, mlada darkerska iraška begunka, ki se spoprijateljati s črnskim marincem, ostarela in vsega vajena ženska srednjih let, ki je nekoč, prav tam pod skalnatimi prsti, v izobčenem kultu iskala stik z Nezemljani, ter kojot, ki se v svoji metaforični vlogi pojavlja skozi celotno zgodbo. Kaj pomeni ta del puščave? Zakaj privablja vse te ljudi? In kaj ima to opraviti z Rajevim izginotjem? Vsi smo povezani, pa čeprav se sleherni trenutek trudimo, da ne bi bili.

Roman, ki se v slogu Mitchellovega *Atlasa oblakov* vije skozi prostor in čas, se lepi na vse običajne energije ljudi, ki si prizadevajo, da bi svoje življenje naravnali tako, da ne bi obstali na mestu, da bi v znanem in neznanem našli smisel obstoja sredi kaotičnega drvenja, in to, kar se odlepi, za seboj vleče sled, šepet vesolj, ki so si daleč, pa vendarle blizu, vesolj, ki se kot razlite barve mešajo v nekaj novega, prvinsko temeljnega, nepojmljivega. Svetovi, ki jih zaradi globoko ukoreninjenih načel, predsodkov in samovšečne drže ne razumemo in nas plašijo, so nam pravzaprav veliko bliže, kot si to upamo priznati.

Kunzru nas spretno in poglobljeno vpelje za kuliso vsakodnevnega življenja in nam na svoj edinstveni način poskuša dopovedati, da miselna in čustvena svoboda leži na prostranih obzorjih, ki niso vedno razmejena z jasno črto. Če se tem prostranstvom prepustimo, če jih sprejmemo takšna, kot so, lahko naredimo korak naprej. Knjiga za intuicijo ter občutke, ki vzklijejo na tleh sodobnega sveta. Mojstrsko delo. > DAMJAN ZORC

Očim in pankrt

Aleksandra Hampamer
prevod: Ana Ptičar

Chiara, zbirka Knjiga kot zdravilo,
2015, pt. v., 179 str., 17 €

To je zgodba, ki s prikazom krute resničnosti sveta glavne junakinje Aiye kot britev ostro zareže v dušo bralca in ga ob tem nemalokrat gane do solz. To je zgodba, kakršne ne bi smel doživljati

noben človek, pa vendar je prepogosto del vsakdanjika v marsikateri družini. Njena glavna junakinja Aiya, bistroumna in vedoželjna deklica, ki prva štiri leta odrasča ob mami in babici, potem pa vlogo njenega nikdar poznanega očeta prevzame njen očim. Ta se nad deklico spravlja s klofutami, brkami in tepežem, za povrh pa jo ves čas obklada z nezaželenim pankrtom. Aiya se pod težo krutih besed vedno bolj zapira vase, v svet samote in neizmerne bolečine. Toda potem na srečo spozna Taro, gospo, ki rešuje življenja ljudi in živali ter v vsakem živem bitju vidi le najboljše. Ranjeno deklico začne bodriti na poti skozi življenje, pri tem pa jo bogati in razsvetljuje s številnimi modrimi zgodbami. Tako končno Aiya le začne zbirati pogum, da se upre in zbeži od pošastnega očima, ki jo malo pred tem tudi spolno zlorabi ... Zgodba, zapisana brez olepšavanja, a obenem tudi brez pomilovanja glavne junakinje, šokira in jemlje sapo. Pa vendar je pisateljica predstavljeno problematiko razgrnila pred bralca tako tankočutno, da v njeni sporočilnosti lahko prav vsak najde moč in pogum za (katere koli) odločilne življenjske korake. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Pod krošnjo stare jablane

Marija Sreš; prevod: Nadja Jarc et al.
Iskanja, 2015, m. v., 426 str., 25 €

Marijo Sreš danes poznamo po njenem misijonarskem delu v Indiji. Leta 1971 je prvič odpotovala v Gudžarat, kjer je želela delati z ženskami na podeželju. Družba indijskih žensk ji je tako močno zlezla pod kožo, da je z njimi ostala skoraj štiri desetletja. Družile so jih vsakdanje ženske tegobe; naj si bodo to težave v ljubezni ali družinski nespo-razumi, vse ovire so premagovale s skupnimi močmi ter pogumom, potrpežljivostjo in iznajdljivostjo, kar je Sreševa z občutkom opisala v svojih kratkih zgodbah. Napisala je že pet knjig (najbolj znana je *Tam kjer kesude cveto*); v zadnji, ki vključuje 20 različnih zgodb, opisuje izzive, s katerimi se srečujejo ženske v Indiji in Sloveniji, torej ženske, ki so razpete med Vzhodom in Zahodom. > VANJA JAZBEC

Vsak angel je strašen

Susanna Tamaro; prevod: Marko Sosič
Založništvo tržaškega tiska, 2015, m. v., 262 str., 17 €

Tržaška pisateljica Susanna Tamaro sodi med najbolj priljubljene italijanske besedne ustvarjalce, njeni romani, v katerih išče pozitivne razplete in sintetične razlage sveta, pa so dobro sprejeti tudi pri nas. *Vsak angel je strašen* je avtobiografska pripoved o otroštvu in mladosti, ki jo je med drugim zaznamoval slovenski Kras.

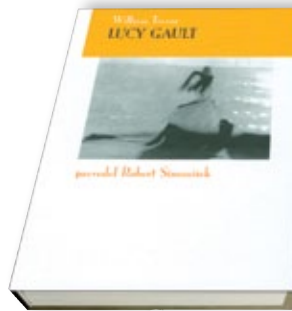
Poglavja preveva razposajena nostalgčnost, podrobno opazovanje dogodkov iz narave ter ironija nedorečenih odnosov med odraslimi. Odtujeno življenje, ki sta ga živela starša, nezadovoljno ujeta v past zakona, avtorica obravnava s humorno distanco in s sočnimi opisi, tudi tega, kako sta z bratom večkrat zaspala na kavču kakega stanovanja, kjer se je tistega večera pač odvijala umetniška zabava, ki je njuna mama ni želela zamuditi. Čeprav je odraščala v umetniškem vzdušju, nečakinja pisatelja Itala Sveva ni nikoli pomislila, da bi tudi sama hotela delovati v tej smeri ... Knjigo je prevedel pisatelj Marko Sosič, avtorčin mladostni prijatelj. > ŽIGA VALETIČ

Susanna Tamaro

Lucy Gault

William Trevor; prevod: Robert Simonišek
Litera, zbirka Babilon, 2015, t. v., 246 str., 23,90 €, JAK

Prvi slovenski prevod Williama Trevorja (1928), irskega pisatelja in petkratnega bookerjevega nominiranca, prvaka kratke zgodbe in dramatika, čigar dela so nekajkrat priredili za film (npr. *Felicia's Journey*), je razvojni roman iz leta 2002. Zgodba se začne na začetku dvajsetih let 20. stoletja, v času irskih

nemirov, ko skuša stotnik Gault s puško obraniti svojo družino (ženo in hčerko Lucy iz naslova) in posest, pri tem pa rani enega od fantov iz skupine, ki motijo posest. To sproži plaz dogodkov, ki družini grozi tudi z maščevanjem, kar pa stotnika Gaulta prisili, da se z družino odloči zapustiti Irsko. Zaplete se, kot tik pred selitvijo Lucy pobegne od doma. Ko na obali najdejo njena oblačila, sta starša prepričana, da ni več živa, ter se odpravita na pot, ki ju v naslednjih letih in desetletjih vodi po Evropi. Vendar pa Lucy dejansko preživi in kasneje, ko odraste, začne iskati starše, ob tem pa ne zmore zaživeti polnega življenja. Roman z izvrstno psihološko karakterizacijo likov, ki jih poganja krivda, z zgodbo, ki se odvija na kulisi polpretekle irske zgodovine. > SAMO RUGELJ

William Trevor

Čez kitajsko morje

Gaute Heivoll
prevod: Darko Čuden
Zala, 2015, t. v., 223 str., 28,95 €, JAK

Gaute Heivoll, sodobni norveški pisatelj mlajše generacije v prevodu Darka Čudna pred nas razprostre močno zgodbo, podobno kot je to bila že predhodno prevedena *Preden zgorim*.

Predvsem pripovedna moč odlikuje ta odlični roman, v katerem smo gostje v domu, ki nudi zavetje psihičnim bolnikom ter petim umsko zaostalim bratom in sestram, ki so v družini sprejeti z ljubeznijo in človečnostjo. Lik matere je po mojem mnenju najgloblje orisan – pisatelju dobro uspe začrtati tisto tanko mejo, po kateri vsi hodimo kdaj pa kdaj, nekateri večkrat, drugi malo manj pogosto, a zagotovo vsi – to je meja bolečine, ki vodi v norost. Kako torej obsojati kogar koli, ki ne zmore? Izjemna toplina odlikuje ta roman, zato se bomo v to posebno zgodbo s severa še vračali. Da nam bo topleje, s tem pa tudi drugim ob nas. > SABINA BURKELJCA

Mračni odkloni

Popotnikova povest
John Ralston Saul; prevod: Niki Neubauer
Celjska Mohorjeva, 2015, m. v., 208 str., 23 €, JAK

Saula, kanadskega filozofa in pisatelja (1947), avtorja mnogih knjig, v slovensčini za zdaj poznamo le po njegovem literarnem ustvarjanju, saj je leta 1989 že izšel prevod njegovega romana *Dru-ga najboljša stvar*, ki je izvirno izšel nekaj let prej. Njegove poklicne teme, med katere, denimo, spada analiziranje kolapsa globalizma, v zastrti obliki prehajajo tudi v njegovo leposlovno pisanje, kar se lepo vidi v romanu *Mračni odkloni* iz leta 2012, ki se bere kot kolaž pikantnih, tu in tam tudi anekdotičnih zgodb o visoki (večinoma ameriški) družbi na raznih koncih sveta, skozi katero se potika prvoosebni novinarski poročevalec. Ta ima, tudi zaradi lastnega poklica, možnost srečevanja in stikov s pomembnimi osebnostmi svojega časa in prostora, med njimi pa imajo opazno vlogo tudi raznovrstni diktatorji. Sodobni pikareskni roman. > SAMO RUGELJ

NE PREZRITE ZALOŽBA KMEČKI GLAS

Izšel je drugi ponatis slovenskega romana o aleksandrskih, ki ste ga mnogi že dolgo pogrešali!

V šolskem letu 2015/16 je knjiga izbrana za branje za tekmovanje srednješolcev v znanju slovensčine za Cankarjevo priznanje.

Marjan Tomšič

GRENKO MORJE

296 strani, trda vezava, 14,5 x 20,5 cm
Cena: 12,90 EUR

Naročanje: 01/473 53 79, karmen@czd-kmeckiglas.si / Knjiga je na voljo tudi v boljše založenih knjigarnah. www.kmeckiglas.com

V četrtek, 22. oktobra, ob 19.30 bo Društvo slovenskih književnih prevajalcev na svojem sedežu v Tomšičevi 12 v Ljubljani podelilo najvišje stanovsko priznanje za leposlovni književni prevod, Sovretovo nagrado. Za uverturo k tej slovesnosti želi društvena komisija za nagrade in priznanja (letos v sestavi Nada Grošelj, Tina Mahkota, Andrej E. Skubic, Nives Vidrih in Primož Vitez) opozoriti na nekaj izstopajočih dosežkov iz letošnje in lanske bere: na dovršene, obenem pa izjemno raznolike prevode, ki odzrcalijo vsaj del širokega razpona forme, tematike in sloga, s katerim se spopadajo književni prevajalci.

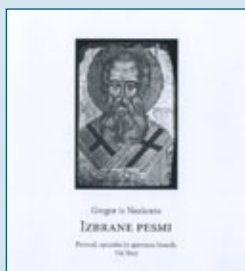

dr. Nada Grošelj

Nekaj zanimivejših dosežkov prevodnega leposlovja v letih 2014–2015

Najprej Društvo iskreno čestita svojemu dolgoletnemu članu, pesniku, pisatelju, prevajalcu in uredniku, akademiku Cirilu Zlobcu, ki je letos julija praznoval že 90. rojstni dan. Prvo mesto v njegovem bogatem prevodnem opusu pripada prevodom iz italijanščine, ki so ponesli med slovenske bralce dela znamenitih pesnikov (Dante Alighieri, Giacomo Leopardi, Salvatore Quasimodo, Giosuè Carducci, Eugenio Montale, Giuseppe Ungaretti) kot tudi prozaistov (Alberto Moravia, Curzio Malaparte, Giuseppe Tomasi di Lampedusa, Leonardo Sciascia). Svoj izbor iz pesmi Eugenia Montaleja, ki je leta 1976 izšel v zbirki Nobelovci, je akademik Zlobec za založbo Hiša poezije prav letos dopolnil z doslej neprevedenim deležem Montalejeve prve in najslavnejše zbirke *Sipje kosti* (*Ossi di seppia*, 1920–1927), s čimer smo dobili prvi integralni prevod te zbirke. Sestavljajo jo doživetje, tankočutno in z dovršenim občutkom za lepoto izrisane podobne obmorske pokrajine, ki v pesniku dramijo intenzivna čustvena stanja in premišljevanja; prevajalec jih je, tako zdaj kot pred štiridesetimi leti, prenesel v slovenščino z velikim poslušom za liričnost izraza in za vzgibe pesnikove misli. Posebej je treba opozoriti na ritmičnost in zvočnost izvirnika in prevoda: kot je zapisal sam prevajalec v spremni besedi (povzeti po spremni besedi iz zbirke Nobelovci), oblika Montalejevih pesmi v *Sipjih kosteh* najpogosteje temelji na jambskem metrumu, spremenljivi dolžini verza in rimah ali asonancah, ki pa ne sledijo strogim kitičnim shemam, temveč se v sozvočju z vsebino pojavljajo le na izbranih mestih. Rezultat, tako v italijanščini kot v slovenščini, je poezija, ki zaradi razrahljane forme deluje neutesnjeno in naravno, obenem pa izrazito ritmično in glasovno ubrano.

Od prispelih predlogov, ki so v celoti prvič izšli v zadnjih dveh letih, izpostavljamo primer poezije in primer proze. *Izbrane pesmi* Gregorja iz Nazianza, ki jih je izdal KUD Logos leta 2014 v dvojezični izdaji, v prevodu in z obsežnim spremnim aparatom Vida Snoja, pripadajo zvrsti poezije enako kot *Sipje kosti*, vendar nudijo popolnoma drugačno bralsko izkušnjo. Gregor iz Nazianza, kanonični vzhodnokrščanski teolog iz 4. stoletja, je predvsem v zadnjem obdobju svojega življenja napisal vsaj 17.000 verzov, ki so prvi obširnejši pesniški izraz pravovernega krščanstva v grščini. V njih je upe- snjeval podobne vsebine, kot jih je obravnaval v svo-

jih prozskih delih, pri formi in medbesedilnih aluzijah pa se je navdihoval pri celotni tradiciji starogrške književnosti, začeni s Homerjem in predsokratiki. Izbor iz teh pesmi ali kar pesnitev, ki jih zaznamujejo himnično vzvišen slog, zahtevna filozofska religiozna tematika in tudi specifično besedišče, je opravil in prevedel Vid Snaj v zlahtno patiniranem jeziku, ki se ne obotavlja posegati po novih skovankah. Ker pri filozofski poeziji ni pomembna le vsebina, temveč tudi njena natančna ubeseditve, je poiskal podoben kompromis, kakršnega najdemo v več prevodnih izdajah založbe KUD Logos: strogo reglementirano, klasično zgradbo izvirnikov (elegični distih, heksameter, jambski šesterec) je nadomestil z ohlapnejšo, vendar ritmično zgradbo, ki

še vedno povsem prepoznavno zrcali prvotni metrum. Od poznoantične poezije prehajamo k sodobnemu, pravzaprav še vročemu romanopisju iz leta 2013: k *Švindlerju, špijonki in človeku z bombo* (Cankarjeva založba, 2015), kot je Mojca Kranjc igrivo poslovenila naslov *Der Fälscher, die Spionin und der Bombenbauer*. Avtorja, švicarskega pisatelja Alexa Capusa, smo v prvi slovenski knjižni izdaji spoznali lani, ko je pri isti založbi v prevodu iste prevajalke izšlo njegovo delo *Léon in Louise*. Bralca, ki spremlja sočasno izvirno slovensko ustvarjalnost, utegne *Švindler* spomniti na roman Katarine Marinčič *Po njihovih besedah* (Modrijan, 2014), saj obe deli zarisujeta življenjske poti treh med seboj nepovezanih zgodovinskih osebnosti. Capus opisuje tri predstavnike prve polovice 20. stoletja: umetnika Emila Gilliérona – »švindlerja«, ki je s svojimi svobodnimi rekonstrukcijami izoblikoval popularno, a ne povsem verodostojno predstavo o arhaični minojski umetnosti –, pevko Lauro d'Oriano, »špijonko« z začetka druge svetovne vojne, in – prsto po Podbevšku – »človeka z bombo«, fizika Felixa Blocha, ki je sodeloval z Oppenheimerjem pri konstrukciji prve atomske bombe. Gre torej za besedilo, ki šviga po najpestrejših geografskih ter družbenih okoljih in strokovnih področjih, od atomske fizike do arheologije. Stalni podtok zgodovinskih, kulturnih in strokovnih aluzij, ki se včasih pritajijo in včasih naraste, je zahteval velik študijski vložek od obeh, avtorja in prevajalke, vendar na to bralci izvirnika in prevoda po zaslugi okretne, elegantne in na videz lahkotne pripovedi zlahka pozabijo. Skratka, prevod, ki kompleksnost in jezikovno gibkost izvirnika verodostojno preslika v slovenščino.

»Odzven prostora«

Ko so me spomladi poklicali organizatorji Vilenice in me povabili, da se festiva-la udeležim kot avtorica, nisem okleva-la. Odmevnost, kakovost in ne nazadnje vzdušje dogodka so že tako dovolj močni argumenti. Ko pa sem videla seznam drugih sodelujočih, se nisem mogla upreti občutku nekakšne usojenosti: Jachym Topol, čigar *Sestra* me je pred leti prevzela sprva oklevajoče, a potem toliko bolj neizbrisno, Milan Jesih, ki je pesnik, prevajalec in človek v enako velikodušnih odmerkih, in Aleksandar Hemon. *Aleksandar Hemon*? Tisti Sarajevčan, ki ga je življenje naplavo-lilo v Ameriko, da ji kot pravi *nowhere man* poišče glas, s katerim se lahko iznajde na novo? In ki zato po pravici uživa status

Polona Glavan

mednarodne literarne zvezde? Da, prav tisti. Nedoumljivo se mi je zdelo, da v medijih nisem našla nobenih bombastičnih najav, ki bi si jih tak dogodek zaslužil. Če se poigram s temo letošnje Vilenice – *Odzven prostora* –, bi lahko vse skupaj v našem prostoru veliko bolj odzvanjalo in predvsem pritegnilo več občinstva, ki ga literarnim dogodkom tako rado manjka.

Občinstva pa k sreči ni manjkalo 1. septembra na predvečer v Trbovljah, kjer sva bila gosta z mladim hrvaškim romanopiscem in dramatikom Goranom Ferčecem, letošnjim vileniškim avtorjem v rezidenci. Zasedlo je večino sedežev v Lovskem gradiču in z zbranim zanimanjem sledilo branju odlomkov iz najinih romanov *Ovdje neće biti čuda* in *Karkoli* ter pogovoru, ki ga je mojstrsko krmarila Simona Solina, duša trboveljske knjižnice. Ko se nekdo v tvoje delo poglubi tako skrbno in strastno, si ne moreš kaj, da se ne bi počutil malce privilegirane. In privilegirani občutek se je nadaljeval naslednji dan, ko sem na otvoritvi, zlasti pa po njej, začela spoznavati druge sodelujoče avtorje in imena iz zbornika povezovati z obrazy. Mirko Božič, mladi mostarski pesnik in prozaist, ki je lani prejel štipendijo Srednjeevropske pobude, je očaral z andričevskim obarvano pripovedjo o materini jabolčni piti, ukrajinska pesnica Katerina Kalitko, letošnja štipendistka, pa bo možnost bivanja v rezidenci v Zagrebu med drugim izkoristila tudi za spoznavanje regionalnih avtorjev, s katerimi se ukvarja kot prevajalka (nagrajena je bila za prevode Miljenka Jergovića). Privilegirano, bi lahko rekli, je bilo tudi moje mesto pri večerji, saj sem pristala med Dejanom Trajkoskim, makedonskim pisateljem in organizatorjem skopskega festivala Pro-za Balkan, kjer sem spomladi preživela nekaj nepozabnih dni, in Aleksandrom Hemonom. Tremo, ki jo je bilo sprva čutiti za omizjem (kajti kako naj vendar človek začne pogovor z nekom, ki je slišal že vsa vprašanja na svetu?), je hitro razbil prav Saša, kot se nam je predstavil, in v lingvi franki nekdanje skupne države je stekel živahen pogovor o pojmi in konceptih, ki so v svetovno lingvo franco bržkone neprevedljivi.

Zato pa nam je v isti lingvi franki, torej angleščini, svoje izkušnje z odzvenom prostora in v njem naslednje dopolne natančno in prepričljivo podal skupaj z Blerino Rogovo Gaxha s Kosova in Órfhlaith Foyle z Irske. Beseda na okrogli mizi je tekla o pričakovanjih, ki jih literati (nehote) vzbujajo zaradi svoje nacionalne identitete, in preprekah, ki jih to prinaša. Da različna jezikovna in kulturna ozadja niso nobena ovira za univerzalnost dobre poezije, pa sta naslednji dan nazorno pokazala indijska gosta K. Satchidanandan in Sitanshu Yashaschandra, ki sta v iskrivem dialogu z Ano Jelnicar navdušila poln Klub Cankarjevega doma. Nekaj ur pozneje je na Ljubljanskem gradu prvič zasijal tudi Jachim Topol in pošteno mi je bilo žal, da si nisem pravočasno priskrbela katerega njegovih prevodov, ki bi mu ga lahko pomolila v podpis. Naravnost neprekosljiv pa je bil na sklepni večer, ko je duhoviti in nepretenciozni zahvalni govor ob prejemu nagrade sklenil z besedami, da je prava svoboda v nepomembnosti. Kakor koli že, izkušnja, ki jo z vpogledom v literarne prostore že tri desetletja omogoča Vilenica, nikakor ni nepomembna. Privoščite si jo.

Jegličev dnevnik

Znanstvenokritična izdaja
Antona Bonaventura Jeglič
Celjska Mohorjeva družba,
2015, t. v., 1131 str., 62 €, JAK

Znanstvenokritična izdaja dnevnika Antona Bonaventure Jegliča (1850–1937), publicista, teologa in ljubljanskega škofa v obdobju 1898–1930. V tem času (od januarja 1899 naprej) je Jeglič redno pisal dnevnik, ki je v površno pripravljeni knjižni obliki izšel kmalu po drugi svetovni vojni, zdaj pa je izdan v integralni in pregledani obliki kot knjiga velikega formata na 1130 straneh in velebnjizni projekt (dodani so mu tudi uvod, redakcijsko poročilo, kopije strani iz njegovega dnevnika in obsežno, skoraj 60-stransko imensko kazalo). Jeglič je v svojem večdesetletnem javnem delovanju pomembno zaznamoval tako rekoč vse večje (katoliške) projekte. Na njegov predlog in z njegovo pomočjo je bila, denimo, v Šentvidu postavljena prva popolna slovenska gimnazija. Kot politik je bil vključen v večino odločilnih potez narodne politike (politično je sicer deloval precej prikrito). Ob tem je bil avtoriteta za Katoliško narodno stranko (iz katere je izšla Slovenska ljudska stranka, ki ji je pomagal do zmage in potem podprl politiko t. i. majniške deklaracije). Vse to se kaže tudi v njegovem dnevniku (opremljenem z opombami na strani pod besedilom). Ta je vsebinsko pomenljiv in raznorodni, obravnava tako specifično katoliške kot tudi širše družbeno aktualne in kulturne, pa seveda tudi osebne teme, v katerih se nam odkriva kot človek z vsemi svojimi pozitivnimi, pa tudi negativnimi lastnostmi. Po eni strani je *Jegličev dnevnik* (ki je bil sicer pisan za osebno, ne pa za javno uporabo) torej okno, skozi katerega lahko zremo na duhovno stanje ljubljanske škofije in njega samega, po drugi strani pa je to dragocen vpogled v obravnavano obdobje slovenske zgodovine s perspektive ene najuglednejših osebnosti tistega časa v našem prostoru. Ena najpomembnejših domačih zgodovinsko-biografskih knjig letošnjega leta. > SAMO RUGELJ

... ena najpomembnejših
zgodovinsko-biografskih
knjig letošnjega leta ...

Albert Sirk

A. Carli, V. Lenard, M. Komelj
prevod: Paola Lucchesi
fotografije: Jaka Jeraša et al.
Založništvo tržaškega tiska,
2015, m. v., 230 str., 30 €

Monografija predstavlja življenje in večino stvaritev širši slovenski javnosti premalo znanega slikarja, ilustratorja, risarja in pedagoga Alberta Sirk iz Križa pri Trstu. Njegov življenjepiš v uvodnem delu, kot vsa besedila v slovenščini in italijanskem prevodu, ima dva dela. Oris Sirkovega življenja od rojstva leta 1887 do nemške okupacije, ki ga je 1941. doletela v Celju, je napisala Alina Carli (tudi urednica izdaje, pri čemer ji je pomagala Giulia Giorgi). Avtor drugega dela o obdobju 1941–1947, od internacije prek izgnanstva v Srbiji do smrti, pa je Vid Lenard. Značilnosti in pomen v slovenski likovni umetnosti izjemne zapuščine Alberta Sirk je strokovno opredelil Milček Komelj. V eseju *Legendarni slikar slovenskega morja* je umetnika pomenljivo imenoval »ustvarjalni osamelec s skrajnega roba slovenske zemlje, od koder ga je zanašalo na širjave morja«. Osrednji del, *Izbrana dela*, zapolnjujejo reprodukcije in fotografije, grafikam, predvsem ilustracijam in karikaturam, pa je namenjeno posebno poglavje. Na koncu je zbrano raznovrstno dokumentarno gradivo. > IZTOK ILICH

Dr. Andrej Gosar

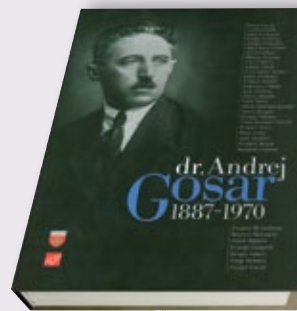
(1887-1970)

urejanje: Jure Gašparič, Alenka Veber

Celjska Mohorjeva družba, 2015, m. v., 514 str., 30 €

Knjiga je rezultat znanstvenega simpozija, ki je leta 2014 potekal v čast dr. Andreju Gosarju, podnaslov simpozija pa se je glasil Krščanstvo in socialno gibanje. Pričujoči zbornik združuje eseje zgodovinarjev, intelektualcev in pisateljev, ki so se ozrli na življenjsko pot sredinskega politika, ki je v času druge svetovne vojne zavračal komunizem, razšel pa se je tudi s Slovensko ljudsko stranko. Že leta 1923 je izdal prvo v vrsti knjig, ki so se posvečale novemu družbenemu redu (*Za krščanski socializem*), krizi demokracije, socialni ekonomiji ... Kasneje je postal profesor ekonomije in sociologije, s predavateljskim po-

klicem pa je nadaljeval tudi po drugi svetovni vojni. Gosar je napade, šikaniranja in spotikanja doživljal tako z leve strani kot tudi iz klerikalnih vrst, zato nekako sodi v krog intelektualcev blizu Edvarda Kocbeka, oba sta bila namreč zagrizena razpravljavca v reviji *Dom in svet*. Monografija je zanimiva predvsem v luči socialnih, antipotrošniških potez, ki jih vleče aktualni papež Frančišek, s čimer se Rimskokatoliška cerkev po nekaj desetletjih ponovno odmika od predanosti demokratičnemu kapitalizmu, ki zadnjega četrto stoletja na Zahodu povsem prevladuje. > ŽIGA VALETIČ

Med hauzi

Takšne in drugačne iz Žabje vasi Leopold Odlazek

Knjižnica Toneta Seliškarja,

2015, t. v., 135 str., 15 €

Literarno nadarjenost Leopolda Odlazka so odkrili povsem naključno – v etnološki sekciji Univerze za tretje življenjsko obdobje v Trbovljah, kjer

so iz upokojenca izbruhnele sijajno artikulirane zgodbe velike narodopisne vrednosti. »Med hauzi« je lokalni izraz za življenje »med hišami v rudarski koloniji« v petdesetih in šestdesetih letih prejšnjega stoletja. V celotnem Zasavju so bili Odlazkovi zapiski iz Žabje vasi sprejeti tako dobro, da je v nekaj letih izšla že tretja izdaja knjige, tokrat razširjena v pet sklopov, skozi katere se izrisujejo nekdanji običaji, tehnološko podhranjeni poklici, otroška igra in, denimo, higienske nadloge, kot so ščurki, bolhe, uši, stenice in gliste. Pisava je doživljajsko bogata, pretanjeno humorna in sega tudi na polje literarnega. > ŽIGA VALETIČ

... »med hišami v rudarski koloniji« ...

Pedro Opeka

v službi revnih

na Madagaskarju

Laurent de Gebhardt

prevod: Mojca Seliškar

Celjska Mohorjeva družba,

2015, m. v., 157 str., 18,50 €

Argentinsko-slovenski misijonar Pedro Opeka, sin staršev, ki sta v Južno Ameriko prebegnila pred povojnim nasiljem, je eden najbolj spoštovanih ljudi, ki jih povezujemo s kulturno-religijskim miljejem slovenskega porekla. Za dokumentarni film *Pedro Opeka, dober prijatelj* je novinar Jože Možina dobil nagrado Prešernovega sklada, ponatis pa je doživela tudi avtobiografska knjiga *Bojovník upanja*. Novi knjižni izdelek fotografa Laurenta de Gebhardta, ki živi na Madagaskarju, nam s fotografijami predstavlja Opekovo delo z revnimi prebivalci tega južnoafriškega otoka v okviru projekta Akamasoa. Iz fotografij razbiramo trdo življenje in delo ljudi na Madagaskarju. Mnogo se jih preživlja z delom na smetišču, iz pripisov k slikam pa veje duh truda in težnje k večji civiliziranosti in dostojanstvu. Vzporedno s tem se seveda odvija izobraževanje otrok in odraslih, pa tudi sprejemanje religije oz. pokristjanjevanje. > ŽIGA VALETIČ

Monografija o Kučanovem življenju in delu

Božo Repe

MILAN KUČAN, prvi predsednik

PREDSTAVITEV KNJIGE

petek, 27. november, ob 19. uri,
Klub Cankarjevega doma

Pogovor z dr. Božom Repetom
in Milanom Kučanom bo vodila
Mojca Štinc Pašek.

Vabljeni!

PREDNAROČILO

– 20 %

Prednaročniška cena
velja samo še
do četrтка, 5. 11. 2015

Prednaročniška cena: 39,90 €

Cena po izidu: 49,90 €

IZID: 5. NOVEMBER 2015

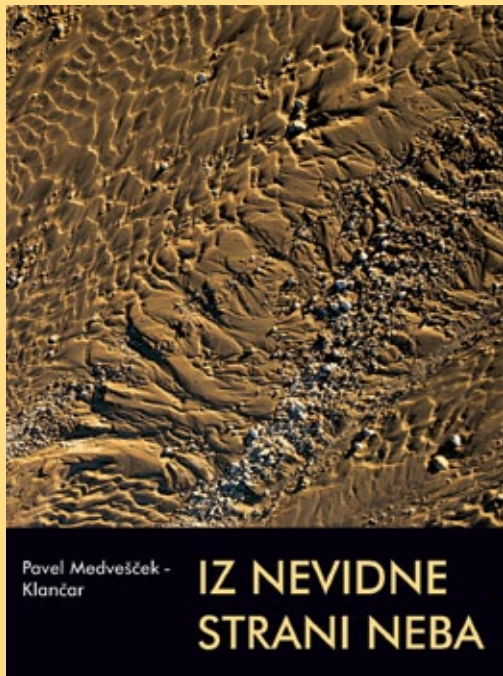
NAROČILA

☎ 080 23 64

✉ prodaja@modrijan.si

🌐 www.modrijan.si

Modrijan

IZ NEVIDNE STRANI NEBA

576 strani, 159 fotografij in risb

Izid: 25. november 2015

Cena: 39 €

Knjiga govori o stari veri, starovercih in staroverstvu kot načinu življenja, kakršnega so poznali naši predniki, preden so jih pokristjanili. Vendar ne opisuje nečesa, kar je živelo samo pred več kot tisoč leti, ampak izpričuje življenje v 19. in 20. st. tu, med nami. Pavlu Medveščku se je pred pol stoletja posrečilo pridobiti zaupanje skupine posoških starovercev, da so ga sprejeli za svojega "spovednika" in pričevalca. Pri tem jih je vodila zavest, da so zadnji svoje vrste in imajo enkratno priložnost povedati svetu, kdo so in kako živijo na način, ki izumira. V srednjeveških in zgodnjenovoveških spisih obstajajo opisi stare vere v Evropi, vendar so njihovi avtorji kristjani, večinoma celo krščanski duhovniki. Njihova obveščenost je nujno pomanjkljiva, podajanje snovi pristransko, slabšalno, posmehljivo, podoba stare vere neizogibno povsem izkrivljena. Skozi Medveščka kot zapisovalca nam v knjigi staroverci sami govorijo o sebi. To se jim nikjer drugje in nikoli prej ni posrečilo, tudi zato, ker so se morali nenehno prikrievati in pretvarjati. Prav ta "notranji glas" daje knjigi neprimerljivo, enkratno vrednost izjemnega pomena, še posebno v vedno bolj podivjanem globalnem svetu.

Iz vsebine:

Pripovedi iz življenja in verovanja staroverk in starovercev desnega brega Soče
Padence
Škeljak

Pripovedi iz življenja in verovanja staroverk in starovercev levega brega Soče
Taura
Jelenk
Banjšice
Babja jama z okolico
Dujence (Mrzli potok)

Pripovedi iz življenja in verovanja staroverk in starovercev ob Idrijci in Bači
Baška Grapa
Kamrtna
Drobc staroverstva izven Posočja

Drobc staroverstva izven Posočja

Založniška ...

PIŠE:
MARKO KRAVOS

Znamka ob 20-letnici. Osnetek izdelal član Knjižne zadruge Ranko Novak.

O Knjižni zadrugi, ki je dopolnila 20 let

Med umetniki po navadi ni veliko prijateljev: samohodci si prej stopajo po prstih in renčijo ter si kažejo zobe. Včasih pa si slovenski književniki le privoščijo stalno tovariško druženje: med obema vojnama penati, danes pa Knjižna zadruga.

Ta se je kot društvo, ki izdaja knjige in skrbi za njihovo trženje, registrirala februarja 1995, njen sedež je na Tomšičevi 12 v Ljubljani. Družba uglednih književnikov pa je že kako leto prej sestavljala omizje, ob katerem je prijateljela, si dvigovala stanovsko samozavest, se pogovarjala o jezikovnih, literarnih in javnih zadevah. Bila so to malce kaotična prva leta po osamosvojitvi, ki so vnašala razpoke tudi med stanovske vrste besednih ustvarjalcev, pa tudi občutek ogroženosti od gole in brezobzirne tržne miselnosti v odnosu do knjige in pisateljev. Pri založbah, ki so vznikale in propadale, so se možnosti objavljanja krčile. Tudi to je narekovalo samooskrbo pri izdajanju »neprofitnega« bralnega blaga.

Legalno, pa tudi s konkretnim organizacijskim delom je Knjižna zadruga zastavil Miloš Mikeln, med ustanovnimi člani je treba omeniti Toneta Pavčka, ki je bil tudi vrsto let predsednik zadruge, Janeza Menarta, Nika Koširja, Franceta Miheliča, Ivana Minattija, Smiljana Rozmana, Vasjo Predana, pa Marka Kravosa, Ervina Fritza, Toneta Kuntnerja, pozneje so pristopali Andrej Arko, Vinco Möderndorfer, Jaša Zlobec, Tone Peršak, Peter Kolšek, Ivo Svetina, Vladimir Kavčič, Ranko Novak, Ciril Zlobec, Tone Partljič, Peter Kovačič Peršin, Tihomir Pinter. Zadrugi ta čas predseduje Slavko Pregl.

Doslej je izdala 63 naslovov. Izpostavili bi cel niz miniaturnih (skoraj vsi od zgoraj omenjenih pesnikov – pa še Kajetan Kovič, Matej Bor, Jože Šmit, Janko Messner, Sergej Jesenin, Boris Pasternak, Ana Ahmatova ...).

Pavček je v zadrugi izdal svoje eseje *Čas duše, čas telesa*.

V zadnjem času je izšlo troje novosti: Preglove *Basni*, dramska besedila Vinka Möderndorferja in Ervina Fritza *Odgovornost poezije*. Lani pa le Kravosove otroške igre *Sedem mičnih, jezičnih, junaških*.

Izdajateljska dejavnost se napaja od prispevkov JAK-a, prej ministrstva za kulturo, včasih za kakega svojega uda prispeva SAZU, velikokrat pa sami avtorji založijo denar in potem po kapljicah prestrezajo dotok sredstev od prodaje.

A najdragocenejši smisel Knjižne zadruge je omizje, ki se zbere enkrat mesečno: najprej v gostilni Pri Mraku, potem v Stritarjevem hramu, pri Zdravljici, zdaj v Šestici. Kdaj pa kdaj se tovarišija odpravi tudi na podeželje, ob kakem jubileju ali tudi kar tako (npr. pri Fritzu v Kompoljah pri Muljavi, pa v Trst). Na določen dan v tednu, iz meseca v mesec – s pozivljajočim kozarcem v roki, a tudi s kako knjižno novostjo, s katero drug drugemu izkazujejo stanovsko in prijateljsko pozornost.

In kar z imeni na dan: Slavko Pregl, Matjaž Kmecl, Vinko Möderndorfer, Ranko Novak, Peter Vodopivec, Tone Partljič, Ciril Zlobec, Peter Kuhar, Ivo Svetina, Vasja Predan, Tihomir Pinter, Peter Kolšek, Ervin Fritz, France Vurnik, Tone Peršak, Peter Kovačič Peršin, Andrej Arko, Marko Kravos.

Vsekakor zanimiva in trdoživa založniška ustanova, ki presega običajno revialno in društveno obliko izdajateljske dejavnosti posameznih generacijskih združb na Slovenskem. Pilotska izkušnja, ki spodbuja osebne ustvarjalne stike, vsakovrstno menjalno prekupčevanje in samozavestno plovbo članov posadke v plitvih in hladnih vodah klasičnega založništva danes.

V septembru 2015 pri Šestici, od leve: Peter Kolšek, Ervin Fritz, Slavko Pregl, Vasja Predan, Ciril Zlobec, Matjaž Kmecl, Marko Kravos; s hrbtnoma še Peter Vodopivec in Tone Peršak.

Naročila:

narocanje@zrc-sazu.si | 01 470 64 65
Založba ZRC, p. p. 306, 1001 Ljubljana

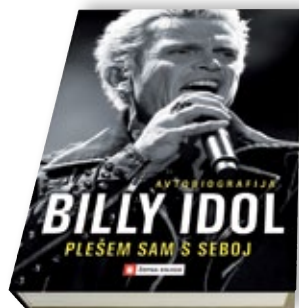
Plešem sam s seboj

Avtobiografija

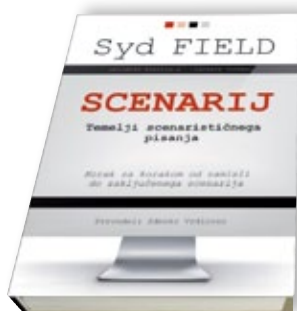
Billy Idol

prevod: Martin Jankovič

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 416 str., 12,90 €

Angleški punk-rock umetnik, ki je s svojim značilnim porogljivim nasmeškom in dvignjenimi usnjenimi pestmi desetletja tresel glasbene odre, pa tudi srca mnogih mladenk, je na pragu svojih šestdesetih let končno zapisal zgodbo svojega divjega življenja. Od prvih uporniških krikov prek dolgih las, hlač na zvonec in cigaret s hašišem ga je pot iz Londona peljala v New York, kjer je kot svetlolasi konkvidator rokenrola iskal svoj solistični ritem. Po zaslugi raznih naključij je ravno ujel vzpon MTV-ja in tako kmalu postal megazvezdnik mainstrimovskega popa. A neprestana zabava, alkohol, heroin in vsesplošni razvrat so večkrat resno ogrozili njegovo glasbeno kariero, partnerske zveze in umetniški ugled pri glasbenih kritikih. S selitvijo v Los Angeles je poskusil premagati nepoboljšljivega ženskarja, odvisnika in samouničevalca, kot se je večkrat brez dlake na jeziku opisal v knjigi, a dokaj neuspešno, saj so mu kot temne sence sledile temne zgodbe, propadel zakon, neuspešen album in druge napake. Danes pravi, da je bila njegov pot sicer precej temačna, a se je tudi leskotala od življenja in ljubezni. > RENATE RUGELJ

Scenarij

Temelji scenarističnega pisanja

Syd Field

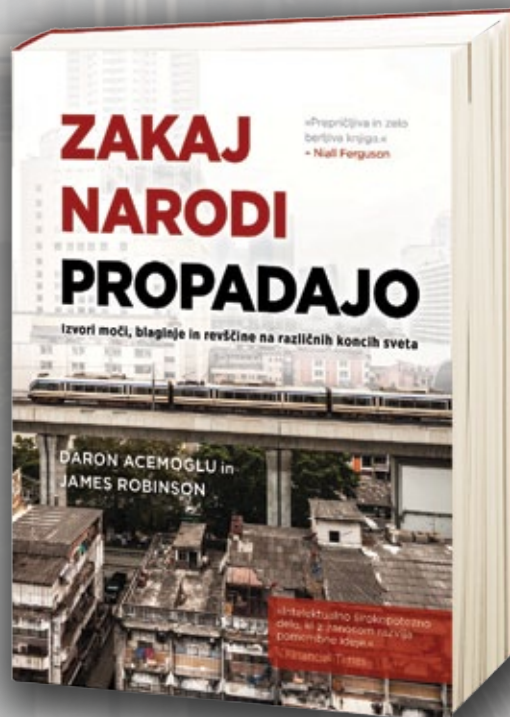
prevod: Zdenko Vrdlovec

UMco, 2015, m. v., 319 str., 24,90 €, JAK

Syd Field (1935–2013) je bil eden najboljših in najvplivnejših poznavalcev sodobne filmske scenaristike in avtor ene prvih knjig o izzivih in problemih pisanja scenarija za celovečerni film.

Poučeval je na mnogih univerzah od Berkleyja do Harvarda, njegov najbolj viden prispevek k vedi o pisanju scenarijev pa je nedvomno zasnova dramaturškega načela o »strukturi treh dejanj«. Napisal je nekaj najbolje ocenjenih knjig na temo scenaristike, med drugim *Scenarij* (ta je bila še nekajkrat dopolnjena, nazadnje v izdaji iz leta 2005, ki je zdaj prevedena) in *The Screenwriter's Workbook* (1984), ki sta obe doživeli že več kot štirideset ponatisov. Delal je tudi kot svetovalec pri vodilnih ameriških filmskih studiih, večino svoje kariere pa je posvetil večini pisanja scenarijev na delavnicah, ki jih je izvajal po vsem svetu. Njegova knjiga *Scenarij* ostaja nepreseženo delo na tem področju, ki je izjemno aktualno tudi za slovenski kulturni prostor, kjer dovršen filmski scenarij ostaja ena od največjih preprek pri snemanju prepričljivih celovečernih filmov. Field nam v tej knjigi, ki jo je napisal iz izkušenj ob dolgotrajnem vsakodnevnem branju scenarijev za celovečerne filme, razlaga obrtniške večine njihovega pisanja, ki so uporabne tudi na vseh drugih področjih pisanja in ustvarjanja zgodb, hkrati pa ves čas opozarja tudi na pomembnost prisotnosti in izpeljave temeljne ideje, zaradi katere nastaja posamezni scenarij (kot osnova za film) oziroma kako drugo delo. To počne na primerih dobro znanih scenarijev, ki so rodili izjemne filme, pri čemer nam osvetljuje ključne postopke ustvarjanja scenarija, na primer uvajanje likov v zgodbo, gradnjo napetosti, reševanje konfliktov itn. Ob tem pa ves čas izhaja iz svoje dramaturške strukture, po kateri mora pisec scenarija že pred začetkom pisanja (in po opravljenem raziskovanju zastavljene teme) vedeti vsaj štiri stvari: kako se zgodba konča, kako se začne ter kakšni sta (vsaj) dve točki preobrata. Knjiga *Scenarij* je nepogrešljiv pripomoček za vsakega, ki se ukvarja s takim ali drugačnim pripovedništvom. > SAMO RUGELJ

NOVO O DRUŽBI IN ZGODOVINI

578 strani

28,90 €

»Zakaj narodi propadajo je presenetljivo privlačno branje. Ne glede na to iz katerega zornega kota pogledamo, gre za nedvomno zelo pomembno delo. Bralci si lahko samo želijo, da bo povzročilo velike spremembe.«

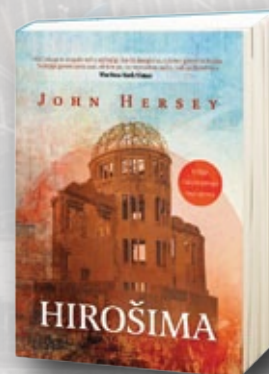
– The Washington Post

Tony Judt
VELIKA ILUZIJA?
Razmislek o Evropi

143 strani

16,90 €

John Hersey
HIROŠIMA
Knjiga Pulitzerjevega nagajenca

144 strani

18,90 €

zbirka ANGAŽIRANO

zbirka S TERENA

Letos bomo na knjižnem sejmu praznovali najmanj **7** obletnic:

150. obletnica rojstva Lavoslava Schwentnerja

90. letnica rojstva Mikija Mustra

90. letnica rojstva Cirila Zlobca

70. letnica revije Ciciban

50. letnica Trubarjevega antikvariata

40. letnica Mačka Murija

10. letnica revije Bukla

Knjižni sejem še bolj na široko odpira svoja vrata

Naj Vas opozorim na **7** letošnjih novosti:

1. Država v fokusu 2015 bo Francija.

Po lanskoletnem skromnem poizkusu internacionalizirati sejem, bomo letos naredili še en korak v tej smeri. Na sejmu bomo gostili Pascala Brucknerja (na sliki), ki bo imel pozdravni nagovor na otvoritvi in osrednji nastop 25.11. v Linhartovi dvorani Poleg njega pa še Jacques Rancière z nastopom v četrtek, 26.11. in filozof Frédéric Beigbeder z nastopom 28.11. v Štihovi dvorani, vsi ob 18h. Sejem bosta obiskali tudi francoski založnici iz založb Zulma in Ecole des Loisirs. Predvajali bomo sklop francoskih celovečernih risank, razstavljali fotografske portrete fotografa Louisa Moniera, francoskega duha pa bomo ponesli tudi v mesto, v izložbe, restavracije ...

2. Za predšolske otroke in male osnovnošolčke pripravljamo **Otroški festival knjige Cicifest** v sodelovanju z javnimi zavodi MO Ljubljana, ki je prijateljica festivala. Ambasador festivala je Primož Suhodolčan, himno je napisal Milan Dekleva, logo pa izrisal Adriano Janežič. 5 dni, 60 ur programa, lutkovne predstave, delavnice, pogovori, poslikave obraza, prodaja slikanic in knjig ... Iz svojih naj otroških knjig(ic) bodo brali zelo znani Slovenci. Praznovali bomo užitek branja, moč besed in ilustracij ter čarobnost pripovedovanja zgodb.

3. Ker se sejem zaveda svoje družbene odgovornosti, bo letos s svojim programom prestopil zidove CD in odšel v mesto.

Sejem v gosteh bo obiskal Kralje ulice na Metelkovi, zapornice v zaporu Ig in center CIRIUS.

4. Letos začnemo s serijo **avtorskih plakatov** za sejem. Letošnjega je pripravil Miki Muster, legenda slovenskega stripa in letošnji Prešernov nagrajenec.

5. V času sejma bodo **tri razstave**: razstava Mustrovih stripov in exlibrisov Saše Šantla v veliki sprejemni dvorani ter v galeriji CD drugi mojster stripa Tomaž Lavrič.

6. **Odpiralni čas** sejma bomo prilagodili obiskovalcem. V četrtek in petek bo sejem odprt do 22h, v nedeljo pa končamo ob 18h.

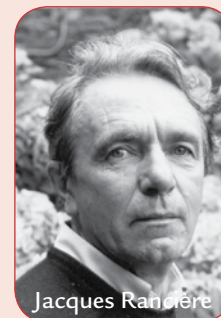
7. Odpri smo **Facebook profil** sejma, kjer bo gor vse v zvezi s sejmom in okoli njega, prenovljena pa je tudi spletna stran sejma (www.knjiznisejem.si).

Pascal Bruckner

Frédéric Beigbeder

Jacques Rancière

31. slovenski knjižni sejem
Fokus: Francija
25.–29. II. 2015
cankarjev dom

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica knjižnih ustanov in knjižničarjev

Toliko za sedaj, kdor ne pride, naj pride!

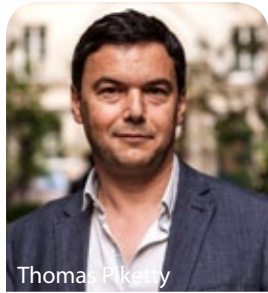
Zdravko Kafol, predsednik UO 31. SKS

P.S.: ja, na otvoritvi bo pela Katja Šulc (včasih je na TV SLO vodila oddajo Knjiga mene briga, uglasbila poezijo Mile Kačič ...).

Kapital v 21. stoletju

Thomas Piketty

prevod: Vesna Velkoverh Bukilica
Mladinska knjiga, zbirka Premiki,
2015, t. v., 768 str., 39,96 €, JAK

Thomas Piketty

Zakaj je *Kapital v 21. stoletju* ena od najbolj odmevnih družbeno aktualnih knjig zadnjega desetletja (francoski izvirnik je izšel pred dvema letoma, lani so delo mnogi brali že tudi v angleščini, zdaj pa je seveda čas, v katerem je izšla, še posebej v povezavi z aktualnim družbenim trenutkom. Tega še vedno pretresajo popotresni sunki globalne gospodarske krize, ki jo kot eno glavnih posledicnih tem obravnava francoski ekonomist Thomas Piketty (1971). Ta v svojem prelomnem delu obdeluje tezo, da družbena neenakost in naraščajoče razlike med ljudmi vodijo v raznovrstne ekonomske in družbene krize, kar je podkrepil s petnajstimi leti raziskav, v katerih se je osredotočil na podatke iz zadnjih tristo let in več kot dvajsetih držav. Družba po Pikettyju začne pokati takrat, ko se premožnejši sloj prelevi v rentnike in živi predvsem od donosa na svoje premoženje, ne pa več od dela samega, zasebno bogastvo pa v tem primeru narašča na račun družbene revščine. Danes se zato (vsaj po Evropi) na eni strani krepijo levčarske vrednote, ki zahtevajo bolj enakovredno razporeditev premoženja (Slovenija, kjer so razlike med ljudmi tako rekoč najmanjše v Evropi, teh problemov za zdaj še ne čuti tako močno). To je še posebej očitno v ekonomijah starega kova, med katere spada tudi Francija, kjer je dvesto let kapitalizma proizvedlo sloj izjemno bogatih ljudi, ki z vsakim letom bogatijo še naprej, medtem pa običajni ljudje komaj zaslužijo za sproti. Zato je novi *Kapital* padel na plodna tla ideoloških pritiskov po prerazporeditvi premoženja. Piketty je v svojih analizah preteklosti fascinantno logičen in prepričljiv in lahko se strinjamo tudi z njegovo ugotovitvijo, da obstoječe ekonomske nastavitve ne prinašajo svetle prihodnosti za človeštvo nasploh. Zato avtor, ki se sicer zaveda problematičnosti praktične izvedbe svojega predloga, med drugim predlaga progresivni svetovni davek,

ki bi predvsem superpremožnim začel rezati finančne peruti in ta sredstva preusmerjal v enakovredno dostopne javne dobrine, namenjene vsem. Te ideje pa seveda porajajo nova vprašanja. Tako bi, denimo, vsakoletno 5- ali celo 10-odstotno obdavčenje tistih, ki imajo večmilijonsko evrsko premoženje (to je Pikettyjev predlog), ob padajočih finančnih donosih v zadnjih letih v praksi privedlo do tega, da bi jim davek pobral vse, kar so na novo ustvarili v tekočem letu, ter še nekaj premoženjske glavnice. Težko si je namreč predstavljati, da bi ti megabogataši mirno gledali tovrstne ukrepe. Knjiga za temeljito razmišljanje in razpravo o naši prihodnosti. > SAMO RUGELJ

... knjiga za razmišljanje in razpravo o naši prihodnosti ...

... Piketty je v svojih analizah preteklosti fascinantno logičen in prepričljiv ...

Javni dolg

Kdo komu dolguje; Portugalska, Španija, Francija, Grčija, Argentina, Slovenija
urejanje in prevod: Maja Breznik, Rastko Močnik
Založba /*cf., 2015, m. v., 217 str., 16 €, JAK

Izvrstno zasnovan zbornik besedil, zbrala sta jih ter uvodno in spremno besedo napisala Rastko Močnik in Maja Breznik (pri slovenskih besedilih sta avtorja še Franček Drenovec in Sašo Furlan), ki je sestavljen iz pregleda ter analize javnih dolgov na Portugalskem, v Španiji, v Franciji, Grčiji, Argentini (ki se je pred leti odločila za prenehanje plačevanja dolgov) in Sloveniji. Avtorji – posebej izčrpen je prispevek o francoskem javnem dolgu, ki nam, obogaten z grafi, jasno pokaže, kako so k naraščanju dolga prispevale obresti nanj, sploh v tistem času, ko so bile višje od gospodarske rasti – v svojih besedilih analizirajo specifične dolgov vsake od obravnavanih držav. Pri tem Močnik v uvodu išče skupne imenovalce ter ugotavlja, da so dolžniške države pogosto a) izgubile lastno suverenost pri upravljanju z dolgovi, b) z zadolževanjem poplačevalce zasebne dolgove, c) nižale davke na kapital itn., kar je zniževalo prihodke v proračun in še poglobilo dolg. Posledično d) zahtevane strukturne reforme, zaradi katerih so države kršile tudi lastne zakone in ustavo, niso prinesle novega gospodarskega poleta in blaginje. Drenovec poleg tega v svojem eseu ostroumno ugotavlja, da se je porast slovenskega javnega dolga v bistvu začel kot povečano zadolževanje bank v letih konjunktore pred krizo, ki se je na koncu transformiralo v javni dolg. Ne ravno optimističen zaključek zbornika pa dejansko natančno poantira prihodnji pomen sedanjih dolgov: z njimi so si posojilodajalci rezervirali novo ustvarjeno vrednost za nedoločeno prihodnost, pri čemer bodo obenem ohranili vpliv na davčno in delovno zakonodajo ter na organizacijo družbe in posameznika nasploh. > SAMO RUGELJ

DUŠAN
ČATER
B52
LITERA
www.zalozba-litera.org

Minila so dobra štiri leta, odkar smo se pogovarjali Bogomirjem Ferfilo (1951), rednim profesorjem na ljubljanski Fakulteti za družbene vede. Od takrat je izšlo kar nekaj novih knjig, ki nastajajo v okviru njegovega obsežnega knjižnega projekta, s katerim se je odločil kartirati socialno in politično podobo sveta, za povrh pa ob tem izpisati še svojo popotniško izkušnjo pri obisku teh dežel. Glede na to, da se je politična podoba nam bližnjega sveta v tem času precej spremenila, od vse aktivnejše ruske vloge v Siriji, do vse večjega slovenskega zaostajanja za drugimi deželami Vzhodne Evrope (kot sta Poljska in Češka) in da je dr. Ferfila napisal tudi monografijo o še vedno skoraj hermetično zaprti Severni Koreji, smo imeli več kot dovolj iztočnic za kratek pogovor, v katerem smo se dotaknili sedanjosti in prihodnosti teh dežel in regij.

»Balkanski del Vzhodne Evrope je v zelo slabem gospodarskem stanju.«

Severna Koreja

Zadnja stalinistična in komunistična monarhija
Bogomil Ferfila

Demat, 2015, m. v., 352 str., 29 €

Rusija in Putinov kapitalizem

Bogomil Ferfila
Fakulteta za družbene vede, zbirka
Politični procesi in institucije,
2015, m. v., 427 str., 39 €

Vzhodna Evropa

Lokomotiva ali cokolada Evrope?
Bogomil Ferfila

Fakulteta za družbene vede, zbirka
Politični procesi in institucije,
2014, m. v., 826 str., 39 €

Bukla: Vaša samostojna knjižna produkcija je po obsegu podobna delu manjšega inštituta. V zadnjih dveh desetletjih ste o političnih procesih in institucijah v državah po vsem svetu napisali na desetine knjig. Kaj vas žene in kaj je vaša izvirna ambicija?

Ferfila: Res sem si zadnjih nekaj desetletij, ko bolj ali manj sistematično prečesujem celine sveta – povprečno pet držav na treh

celinah vsako leto –, zadal verjetno preambiciozen cilj. Želel bi prepotovati čim več držav v vsaki regiji sveta, npr. na Bližnjem vzhodu, Jugovzhodni Aziji, Severni Ameriki, Vzhodni Afriki itd., na katere je svet razdeljen, ter jih potem analizirati tako v interdisciplinarno strokovnem pogledu kot tudi po človeško popotniški strani. Če namreč pogledamo na svet v celoti, vidimo, da tako rekoč nobena država ne nastopa sama, ampak je pogreznjena v regijsko skupino držav. Slovenija je tako članica vzhodnoevropske skupine držav, Mjanmar je v skupini držav Jugovzhodne Azije, Etiopija v Vzhodni Afriki. Države v isti regiji družijo podobna zgodovina, etnična, verska sestava, podobnost gospodarske in politične razvitosti itd. Do zdaj mi je uspelo v celoti prepotovati in analizirati že vrsto takšnih regij z desetinami in desetinami držav, a dobršen del me še čaka ...

Bukla: Res se zdi, da pri vas ne gre za naključja, temveč da načrtno obdelujete in izdelujete pregled celotne zemeljske oble. Kako načrtujete vaše knjige in vaše strokovne ekskurzije v države, ki jih želite obdelati?

Bogomil Ferfila

Ferfila: Recimo, da sta bili prvi dve desetletji potovanj bolj naključno izbirani, nekaj po študijskih, delovnih in nekaj po potovalnih interesih. V tretjem desetletju sem obiskoval še zadnje neobiskane dele sveta, npr. visoko Arktiko, Južni tečaj, Himalajo, skrajni jug Južne Amerike itd. V četrtem desetletju, ko »zapiram« posamezne regije sveta, pa obiskujem še zadnje neprepotovane države v regiji, ki jo »obdelujem«. Lansko leto sem tako skočil na Ferske otoke v Skandinaviji, letos pa v Laos v Jugovzhodni Aziji, ker ravno zaključujem ti dve regiji.

Bukla: Med zadnjimi knjigami, ki ste jih izdali, je, denimo, monografija o Severni Koreji, ki jo poimenujete za zadnjo stalinistično in komunistično monarhijo. Kakšno prihodnost napovedujete tej državi?

Ferfila: No, Severna Koreja je kot država »popolnega komunizma« nadgradila mojo analizo Vzhodne Evrope, ki je z 22 državami najbolj številčna regija sveta. Ali veste, da je v Vzhodni Evropi skoraj toliko držav kot v vseh preostalih treh evropskih regijah skupaj, Južni, Zahodni in Severni Evropi? Prej ali slej bo tudi noro stalinistično različico komunizma v hermetično zaprti in ideološko totalitarni Severni Koreji vzel hudič. Strah zbuja njena atomska in raketna oborožitev ter milijoni beguncev, ki jih hitri ali nasilni razpad te države lahko vrže v bližnje in bolj oddaljene države. Tega se bojijo tako Kitajska, Južna Koreja in Japonska ob podpori ZDA, pa tudi Rusija.

Bukla: Koliko časa bo po vašem mnenju še zdržal obstoječi sistem? Kaj ga še drži skupaj?

Ferfila: Možnosti, da Severna Koreja eksplodira po vzoru arabske pomladi, so majhne. Razlog je v tem, da ljudje tam preprosto ne vedo, da obstaja še kakšna drugačna politična in gospodarska ureditev, kot je najboljša njihova. Zločinski ameriški, južnokorejski in japonski imperialisti po njihovem mnenju ves čas preživijo nanje in jim skušajo uničiti veliko dediščino družine Kim. Velika večina ljudi je verjetno neskončno utrujena in

obenem prestrašena, da bi sploh pomislila na možnost drugačnega političnega režima. Tudi begunci iz Severne Koreje so še vedno pripadni veličini družine Kim, tretji vladar Kim Jong Un pa je začel z minimalnimi reformami po kubansko-kitajskem zgledu z upanjem, da bo politična oblast, tako kot v teh dveh državah, še naprej ostala v njegovih rokah.

Bukla: Na drugi strani vaše nedavne knjižne produkcije je monografija o Rusiji in Putinovem kapitalizmu. Kaj so njegove temeljne značilnosti?

Ferfila: Putinova Rusija je nedvomno »veliki hit« mednarodnega dogajanja zadnjih nekaj let. Najprej je odjeknila njena priključitev Krima, pa sestrelitev malezijskega letala, njeni »zeleni možičli« v Vzhodni Ukrajini, zdaj pa njeno posredovanje v Siriji. Vsi smo pozabili, da je velik del sveta še dobro desetletje nazaj Rusijo posmehljivo imenoval »afriška Zgornja Volta z jedrskimi raketami«. Tedaj je bila njena gospodarska moč enaka miniaturni Nizozemski. Putin je iz takratne opotekajoče Rusije napravil močno in sodobno državo, ki ima seveda tudi avtokratske primesi.

Bukla: Kako se je Rusija spremenila v tretjem tisočletju v smislu njene gospodarske in politične svetovne vloge?

Ferfila: Ko je Putin uredil stvari na »domačem dvorišču«, je bil naslednji korak povrnitev statusa svetovne velesile. Obdobje unipolarne ameriške dominacije na svetu se počasi izteka in Rusija s Kitajsko suvereno vstopa na svetovno multipolarno prizorišče. Strateško zgrešeno ameriško in zahodno posredovanje v Afganistanu, Iraku in Siriji je pokazalo nemoč Zahoda in kliče po vstopu novih igralcev, ki lahko kaotične razmere do neke stopnje umirijo in normalizirajo.

Bukla: Kako napovedujete nadaljnji razvoj dogodkov v Ukrajini in tudi Siriji, kamor se je Rusija aktivno vpletla? Kam vodi vse to?

Ferfila: Priključitev Krima k Rusiji je »fait accompli«, ki ga skoraj nihče več niti ne omenja. Politična in gospodarsko skorumpirana in bankrotirana Ukrajina je lahko zadovoljna s federalizacijo oziroma konfederalizacijo vzhoda svoje države, kjer živi pretežno rusko prebivalstvo oziroma prebi-

valstvo s proruskimi težnjami. Pred Ukrajino je dolgotrajna in težavna obnova politike in gospodarstva, a »ukrajinski Putin« ni na vidiku. V Siriji je Rusija dobrodošla protiutež ZDA in Zahodu, ki sta razmere zapeljala v kaos in slepo ulico. ZDA in Zahod kar ne moreta doumeti, da naj pustita tuje države pri miru, čeprav jim njihova ideologija in politika ni pri srcu. Rusija bo prispevala k rešitvi krize, če ji Zahod in ZDA ne bosta pretirano nagajala pri vzpostavitvi dialoga oziroma konference vseh vpletenih strani v sami Siriji kot v bližnji in daljni okolici.

Bukla: Vzhodni Evropi, nekdanj pod velikim vplivom Sovjetske zveze, ste posvetili obsežno monografijo. Je Vzhodna Evropa po vašem mnenju torej cokla ali lokomotiva prihodnje Evrope?

Ferfila: Oboje. Balkanski del Vzhodne Evrope je v zelo slabem gospodarskem stanju, Hrvaška in Slovenija za zdaj polzita bolj proti romunsko-bolgarski strani kot pa k »vzhodnoevropskim lokomotivam«. Velika Poljska je pravočasno izvedla zelo boleče gospodarske reforme in hiti z velikimi koraki proti vodilni vlogi v Evropski uniji.

Bukla: Katera od vzhodnoevropskih držav je po vašem najbolj prehitela Slovenijo in institucije katere od njih bi si morala Slovenija najbolj podrobno ogledati in jih morebiti delno implementirati v svoje obstoječe delovanje?

Ferfila: Poleg Poljske so z reformami uspeli tudi v baltskih državah, Češki, Slovaški. V njih so bile reforme nujne in zelene, saj njihov sistem komunistične ekonomije in politike ni deloval. V Sloveniji smo imeli primerjalno mnogo bolj učinkovit sistem, ki smo ga v veliki meri še obdržali (javni sektor, socialna država). Pripravljenosti na globlje reforme pa ni in Slovenija počasi tone in zaostaja za konkurenčnimi državami Severovzhodne in Srednje nekdanj komunistične Evrope. Zmeraj manjši del prebivalcev tako še uživa relativno visok življenjski standard, vse večjemu številu pa gre slabše in slabše.

Bukla: Hvala za vaša razmišljanja in veliko uspeha pri raziskovanju in obiskovanju tujih dežel.

TO VSE SPRE MENI

NAOMI KLEIN KAPITALIZEM PROTI PODNEBJU

V KNJIGARNAH OD 22. 10.!

Ljudje so verjeli, da jih kapitalizem vodi v boljši svet. V resnici pa nas pelje v črno prihodnost krutih podnebnih sprememb. Kapitalizem in podnebje sta v vojni, opozarja Naomi Klein, avtorica mednarodnih uspešnic *No logo* in *Doktrina šoka*, v zaključni knjigi svoje antiglobalistične trilogije, za katero je dobila prestižno nagrado Pisateljskega sklada Hilary Weston za stvarno literaturo.

Potrebujemo nov gospodarski sistem, sicer homo potrebovali nov svet. Čas je za spremembe!

CARL GUSTAV JUNG: RDEČA KNJIGA

**Cikel predavanj o
C. G. Jungu ob izidu
prevoda Rdeče knjige**

Cankarjev dom, dvorana Lili Novy

15.10. / 19.00

**Dr. Jan Ciglencečki, dr. Borut
Škodlar / JUNGOVA RDEČA
KNJIGA – DUHOVNO (MISTIČNO)
IN PSIHOTIČNO DOŽIVLJANJE**

29.10. / 19.00

**Dr. Jožef Magdič /
JUNG – ČLOVEK IN NJEGOVA
RDEČA KNJIGA**

19.11 / 19.00

**Dr. Matjaž Regovec /
PODOBA BOGA V RDEČI KNJIGI**

03.12 / 19.00

**Dr. Igor Škamperle /
JUNG – POT INDIVIDUACIJE IN
OBLIKOVANJE SEBSTVA**

Vstopnina: 3€

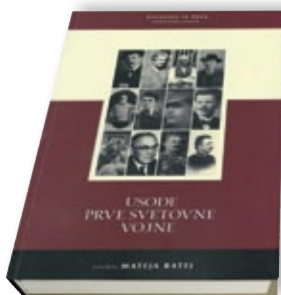
Zgodovina, jezikoslovje

Slovenski Kras in jame v preteklosti

Trevor Shaw, Alenka Čuk; prevod: Marjana Karer, Polona Mesec
ZRC SAZU, 2015, t. v., 464 str., 49 €

Kras, ki zavzema dobri dve tretjini ozemlja naše države, že stoletja zbuja občudovanje domačih in tujih popotnikov ter radovednost raziskovalcev z vseh koncev sveta. Nekateri so o svojih vtisih in znanstvenih odkritjih tudi pisali, risali čedalje natančnejše karte ter z opisi, razlagami in upodobitvami širili vednost o neponovljivih podzemnih stvaritvah narave. Soavtorja, angleški preučevalec zgodovine speleologije in slovenska zgodovinarica, sta iz raznovrstnega gradiva, nastalega zlasti med 16. stoletjem in prvo svetovno vojno, sestavila bogato galerijo predvsem fotografskih in drugih slikovnih pričevanj o najznamenitejših kraških pojavih na naših tleh. Osrednja poglavja so namenjena odkrivanju Cerkniskega jezera in Rakovega Škocjana, Postojnske jame ter Škocjanskih jam in Vilenice, preostali prostor pa manj izčrpno skrivnostim drugih jam, kraških rek in proteusa, pomembnejšim raziskovalcem krasa itn. > IZTOK ILICH

Usode prve svetovne vojne

urejanje: Mateja Ratej
ZRC SAZU, 2015, m. v., 120 str., 13,5 €

Letošnja stota obletnica začetka soške fronte je ob zgodovinskih in vojaško-političnih analizah pomena tedanjih dogodkov spravila na dan tudi vrsto individualnih zgodb. Poleg novih pogledov na nekatere znamenite osebnosti tistega časa tudi več takih, ki so bile doslej ohranjene le v spominskih zapisih, korespondenci in spominih potomcev udeležencev in žrtev prve velike vojne. Novi zbornik biografskih študij iz zbirke *Življenja in dela* prinaša 12 portretov, ki jih je napisalo prav tolikih avtoric in avtorjev: Irene Avsenik Nabergoj (Ivan Cankar), Pavlina Bobič (Fanny S. Copeland), Jerneja Ferlež (Franc Hrvatič), Oto Luthar (Avgust Jenko), Petra Testen (Julius Kugy), Vlasta Stavbar (Vekoslav Kukovec), Maksimiljan Fras (Fran Milčinski), Maja Godina Golića (Avgust Reisman), Martin Grum Jurij/Đorđe Roš, Aleksandra Gačić (Bogumil Vošnjak), Radovan Pulko (Vladimir Semjonovič Žoltenko) in Mateja Ratej (Marcel Žorga). > IZTOK ILICH

Cerkvena zgodovina ljudstva Anglov

Beda Častitljivi; prevod: Bogdan Kolar, Miran Sajovic
Celjska Mohorjeva družba, m. v., 503 str., 35 €, JAK

Pred 13. stoletji je Beda Častitljivi zapisal zadnjo vrstico svojega spisa, ki danes velja za klasično delo zgodnjega krščanskega obdobja in srednjeveškega zgodovinopisja. Slednje potrjuje dejstvo, da se je ohranilo kar 160 rokopisov *Cerkvene zgodovine*. Vrednost menihovega dela je v sistematičnem zapisovanju znanja; Beda je namreč zavzeto preučeval zgodovino Cerkve in prebiral dostopne zgodovinske vire, največ pozornosti pa je namenil zlivanju rimskega in keltskega krščanstva z različnimi izročili otoških plemen. Delo, ki je danes eno izmed ključnih virov srednjeveške cerkvene organizacije na Britanskem otočju, je dokončal šele štiri leta pred smrtjo. Zdaj prvič tudi v slovenskem prevodu. > VANJA JAZBEC

Shranili smo jih v bančah

Karmen Kenda-Jež
ZRC SAZU, 2015, m. v., 98 str., 9 €

Dopolnjeni in razširjeni narečni slovar oblačilnega izrazja z razlagami je plod zbiranja jezikovnega gradiva na raziskovalnih tabo-rih Slovenskega kulturnega središča Planika iz Ukev v letih 2003–2005. Spodbudili so ga domačini iz Kanalske doline in je potekalo vzporedno z razstavami oblačil iz zasebnih zbirk v Naborjetu, Špetru in Trbižu. Terenske raziskave so s snemanjem pogovorov z informatorji dopolnile zapise v prvotnem geslovníku ter omogočile nadaljnjo obdelavo iztočnic slovarskih gesel. To delo so opravili jezikoslovci iz Ljubljane in Kopra, Karmen Kenda-Jež pa ga je povezala in uredila za objavo. Začenja se s prepisom besed glavne informatorke Marie Moshitz Oblačila naših dedkov in babic v narečni in knjižni obliki ter italijanskem prevodu. Sledi opis poteka dela in gradbe slovarja, jedro izdaje pa je trijezični slovensko-nemško-italijanski slovar. > IZTOK ILICH

Statistke, s katerimi bom tu in tam postregla v »jubilejni bilanci«, kažejo, da je prvi Buklin »Poblisk v prevode« napisala Miriam Drev novembra 2009. Zapisi, ki že od začetka nastajajo v sodelovanju z Društvom slovenskih književnih prevajalcev (DSKP), bodo torej praznovali šest let obstoja. To ni ne okrogla številka (petico smo, bog nam odpusti, zamudili) niti ne presunljivo dolgo obdobje, ki človeka sili v pridevnik, s katerim bi rubriko označil za »tradicionalno«. V uradniškem merilu je rubrika kvečjemu dovolj zrela za resnejše konkuriranje na državnih razpisih.

Tanja Petrič

»Pobliski« v bliskavici

Ko sem torej razmišljala, o čem pisati, in mi je najprej na misel padel le-tos preminuli Günter Grass, sem prej kot na njegove slovenske knjižne prevode (vsekakor vredne ponovne obravnave) pomislila na prevajalsko polemiko o Grassovi noveli *Mačka in miš* v prevodu Štefana Vevarja, objavljeni leta 2001 v reviji *Literatura*, ki jo v svojih arhivskih gradivih hranim pod samovoljnim delovnim naslovom »Al' prav se reče ud al' kurc«. Ne da bi ponovno pogrevala debato in sodila o zapisanem, mi je slednja ponudila tematski vzgib za pričujoči razmislek. Vrnila sem se namreč k vprašanju o nujnosti in (z)možnosti slovenske prevodne kritike, ki naj bi jo vsaj delno in zaradi znakovne omejitve žal tudi površinsko gojila rubrika »Pobliski v prevode«. Načelno dilemo skorajda slehernega prevajalca, ki se je poskusil v pisanju »Pobliskov«, in hkrati njeno salomonsko rešitev je nakazal že Srečko Fišer, ko je zapisal: »Kako na prostoru, ki mi je odmerjen, res kaj povedati ne o enem, celo o dveh knjižnih prevodih? Ne biti krivičen ljudem, ki se, pogosto v nemogočih rokih, trudijo za plačilo nekje med nizkim in bednim? Odločil sem se biti zavestno zelo parcialen. Vzel bom samo prav kratek odlomek. Eno samo poved.«

In kaj lahko ena sama poved pove o celoti? Če ob tem pomislim na večše prevodoslovje, ki se zavzemajo za celostno vrednotenje, »kompleksno razumevanje prevodne rešitve« (Š. Vevar) in »globalni smisel besedila« (M. Ožbot), je mikrostrukturni, s tem pa parcialni izplen »Pobliskov« nekoliko uboren. Kakšna je torej dodana vrednost, s katero bomo zagovarjali trajni obstoj rubrike? Ne nazadnje *Bukla* od svoje prve številke prinaša tudi pregled prevodne produkcije, ki najbrž že z uredniškim izborom obravnavanih knjig in kategorizacijo po žanrih vsaj delno opravlja funkcijo sita. Sploh če za trenutek odmislimo oglaševalske predstavitve in ob tem upoštevamo dejstvo, da v skladu s podatki Statističnega urada RS pri nas na leto izide okrog 1400 leposlovnih del, od tega približno 700 prevodov.

Pomembnost »Pobliskov« lahko zagovarjamo vsaj v dvojem: vrednotenjski zapisi se poskušajo bolj ali manj uspešno dvigniti nad sicer zgolj vsebinske povzetke predstavljenih knjig – ob čemer se je pač treba zavdati omejitve formata publikacije in ga bržkone sprejeti –, njihovi avtorji pa so uveljavljeni strokovnjaki, teoretiki in praktiki s področja literarnega prevajanja, ki jim kaže zaupati. V šestih letih je rubrika po približni oceni (če računamo povprečno po 2 knjigi v 5 od skupaj 7 številki na leto) izpostavila najmanj 60 knjig s področja prevodnega leposlovja, predvsem iz zahodnoevropskih jezikov, pri čemer vodi angleščina. Glede na zvrst besedila je bila največkrat ovrednotena proza, ki ji je sledila poezija, tematizaciji dramatične in mešanih žanrov je po redkosti sledila le še otroška in mladinska literatura, ki je tudi v literarni kritiki izvirnih del slabše zastopana.

»Pobliski« pa se dotikajo tudi drugih prevajalskih tematik – od statusnih dilem do predstavitev prejemnikov prevajalskih nagrad in strokovnih, žal manj vidnih publikacij, ki ponujajo izčrpnije razprave o prevajanju. Poleg tega gre tudi za žanrsko raznolika besedila – od kratkih *pobliskov* do kolumnističnih samorefleksij. Če jih presojava z znanstveno metodologijo, jim lahko pripišemo marsikako pomanjkljivost,

ne moremo pa jim odreči strokovno-publicistične vrednosti, ki v najzlahtnejšem smislu »popularizira« prevajalsko delo. Žaromete namreč usmerja v prevajalca kot soustvarjalca besedila in v sam proces prenašanja jezikovno-kulturnih prvin iz izvirnega v ciljni jezik, s tem pa kvečjemu odpira problemska polja prevajalskih dilem, čeprav ne sme in neče ponujati subjektivnih (instant) rešitev.

Doslej so pisci večinoma sledili maksimi »o slabem je bolje molčati« in so izpostavljali predvsem po kakovosti izstopajoče prevode, ki so jih ocenili s klasifikatorji »vrhunsko«, »zelo dobro« ali »kakovostno«. Čeprav se morda od »Pobliskov v prevode« mrhovinarsko pričakuje, da posebno sočno razsujejo kakega neuveljavljenega začetnika (na te se je namreč najlažje spraviti), zapisi (k sreči redki) v tej maniri le malo povedo o celoti. Če se vrnem na obsežnejše prevajalske polemike, ki so se po letu 2000 odpirale v najrazličnejših revijah, opažam, da že te kljub večjemu zamahu in obetavnim strokovnim nastavkom zvedenijo v osebnih obračunih, zamerah in diskvalifikacijah, ki jim sledi obmetavanje s stavki in dlakocestvi na mikrostrukturni ravni, ob čemer na koncu po navadi izpuhiti še vsa profesionalna kritiška etika. Relevantna informacija o odlikah in šibkostih določenega prevoda se namreč oblikuje šele v preseku vseh polemičnih odzivov, za kar pa sta potrebna prostor in kondicija.

Če potlačimo težave s honorarji (predvsem pri nesubvencioniranih knjigah), avtorskimi pogodbami ter plačilno nedisciplino in tegebe DSKP s krčenjem državnih sredstev in ukinjanjem strokovnih pristojnosti pri podeljevanju prevajalskih štipendij iz naslova knjižničnega nadomestila, kar zahteva izčrpnjšo obravnavo, bi rada zaključila bolj optimistično. Prevajalci so v zadnjih petnajstih letih »napredovali« vsaj v smislu t. i. *visibility* (vidnosti, o kateri govori Evropski svet združenj književnih prevajalcev CEATL): prilezli so na naslovnice knjig, v resnih medijih se jih ob predstavitvah prevodnih del pogosteje omenja, imajo svojo knjižno zbirko *Studia translatoria* in revijo *Hieronymus*. Od leta 2014 pa so po razsvetljeni odločitvi upravnega odbora DSKP v konkurenci za Sovretovo nagrado izpostavljeni tudi nominiranci. To potezo je po več kot petdesetih letih podeljevanja osrednje stanovske nagrade treba še posebej pozdraviti, saj se mora vsakokratna komisija za nagrade, kot upamo in verjamemo, vestno spopasti z relevantno prevodno produkcijo vseh leposlovnih žanrov, ki, tudi če izvzamemo trivialno literaturo, po količini presega produkcijo, ki jo prebirajo posamezne komisije za izvirno literaturo. V ta sklop prevajalskih »dosežkov« pa nedvomno spada tudi pridobitev *Bukline* rubrike »Pobliski v prevode«, ki ji ob tej priložnosti želim bleščeco in iskrivo prihodnost.

... v šestih letih je rubrika po približni oceni izpostavila najmanj 60 knjig s področja prevodnega leposlovja ...

Tanja Petrič je literarna kritičarka, prevajalka iz nemščine in urednica. V slovenščini so med drugim izšli njeni prevodi del M. M. Flašar, B. Groysa, F. Hoppe, F. Mayröcker, R. Menasseja, B. Vogla, R. Wagnerja, M. Wirza idr. Poleg neevidentiranih ustnih pohval je za prevode poezije prejela *Lirikonov zlat* (2011), za kritiško delo pa *Stritarjevo priznanje* (2015).

Nevidna meja

Kilian Jornet

prevod: Veronika Rot

Celjska Mohorjeva družba, 2015, m. v., 236 str., 20 €

Jornet (1987), španski gorski tekač in turni smučar, ki je že pri 25 letih v svojem športu dosegel praktično vse, kar se je dalo doseči (kar nekaj tega je popisal v svoji prvi knjigi *Teči ali umreti*, ki je pri nas izšla 2012), je v svojem drugem knjižnem delu, ki je izvirno izšlo leta 2013, stopil korak naprej tako v športnem, kot tudi v pripovednem smislu. V *Nevidni meji* nas Jornet pelje skozi vratomolna turna prečenja v Alpah, ki jih sestavljajo tisoči višinskih metrov vzpona v snegu in strmi smučarski spusti po nagibu več kot 50 stopinj, njegova navdihujoča pripoved pa se prekine v trenutku, ko je priča smrti sopotnika, pod katerim se udre opast in ga odnese v globino. To Jorneta potisne v melanholično stanje meditacije visoko v alpsko zatočišče, v katerem

skuša predelati to nesmiselno smrt, ki se je prikradla po nevidni meji med življenjem in smrtjo, tu pa razmišlja tako o smislu svojega športnega udejstvovanja kot o bistvu življenja nasploh. Vendar pa, kot se izkaže v nadaljevanju, je ta postanek zgolj oprimek za nadaljnje podvige, v katere ga zvabijo novi prijatelji in novi izzivi, ki jih je po svetu še neznanstvo mnogo, tako da ga pot pripelje v Nepal in Himalajo. Bolj ponotranjen in artikuliran kot v prvi knjigi, se nam Jornet tokrat kaže kot športnik, ki je mladostno preganjanje že pustil za seboj, pri čemer pa vse pomembnejšo vlogo igra tudi (izmišljena) ženska, na katero naslavlja svojo pripoved in ki ga nežno popelje tudi pod skrivnosti belih skal našega Triglava. Seveda pa ga tu ne uspe dolgo zadržati. Inspirativno. > SAMO RUGELJ

Poti k izvirom

Franci Horvat

Mladinska knjiga,

2015, t. v., 212 str., 24,94 €

Slovenija je izjemno bogata z vodnimi viri vseh vrst, jesen pa je kot nalašč, da obiščite kakega od izvirnov. Pred nekaj leti smo na to temo že dobili vodnik *Slapovi*, zdaj pa nas alpinistični popotnik, fotograf in publicist Franci Horvat vabi na 50 izletov k najlepšim vodnim izvirom po vsej Sloveniji. Knjiga *Poti k izvirom*, ki vsebuje estetske fotografije, pregledne zemljevide ter vse pomembne informacije glede dostopa in značilnosti posameznega izleta, nas vodi po vseh koncih Slovenije, od doline reke Dragonje in mlinov na njej prek nekaterih največjih slovenskih slapov (od Peričnika do Šumika) in rečnih izvirnov (od Soče do Kamniške Bistrice) pa vse do studencev (denimo Studenec Gosposdična na Gorjancih) in potokov (kot je Mirtoviški potok). Tako nam avtor skuša prikazati vso raznolikost vodnih izvirnov na slovenskih tleh. Knjiga, ki opominja, da ima voda v Sloveniji pomembno vlogo ne samo v biološkem, temveč tudi v širšem družbenem in kulturnem pogledu. > RENATE RUGELJ

Zavarovane plezalne poti

Andrej Mašera

risbe: Danilo Cedilnik - Den

Sidarta, 2015, pt. v., 240 str., 29 €

Dopolnjena in razširjena izdaja planinskega vodnika, ki prinaša 62 zavarovanih plezalnih poti iz vse Slovenije ter malo za mejo. Kje se začne plezalna pot? Ne tam, kot poudarja uvodnik Tineta Miheliča (ta je ohranjen in samo malce posodobljen tudi v tej izdaji), kjer planinska pot postane zavarovana z jeklenicami, klini in podobnim, temveč tam, kjer izurjen gornik začuti, da več ne hoši, temveč da že pleza. Po teoretskem uvodu, ki razloži osnovna pravila varovanja na takih poteh, od samovarovalnega kompleta naprej, nas vodnik preko osrednjeslovenskih plezalnih poti od ljubljanske Grmade do vipavske Gradiške ture, v nadaljevanju popelje v Kamniške Alpe in Karavanke, zatem v osrednje Julijske Alpe, svoj pregled pa Andrej Mašera sklene na njihovem obrobju s tistimi vzponi, ki s slovenske že gledajo na italijansko stran ali pa se že povsem v celoti nahajajo v njej. Vodnik za tiste, ki bi s klasičnih pohodniških gorskih poti radi stopili korak naprej. > SAMO RUGELJ

DELAVNICI ZA ZALOŽNIKE IN KNJIGOTRŽČE

Društvo slovenskih založnikov v sodelovanju z JAK RS tudi letos organizira dve strokovni delavnici, ki sta namenjeni praktični izmenjavi znanja in izkušenj znotraj knjižne panoge.

NEGA SLIKANICE ZA OTROKE IN ODRASLE

ali iskriha debata o kvalitetni likovni opremljeni knjigi

12. 11. 2015, od 13. do 16. ure

Delavnico bo vodil akademski slikar Pavle Učakar, likovni urednik pri MKZ.

UČINKOVITO KOMUNICIRANJE S KUPCI KNJIG

19. 11. 2015, od 13. do 16. ure

Na delavnici se boste poleg teoretičnih pravil dobrega komuniciranja seznanili tudi s konkretnimi primeri, ki vam bodo pomagali pri nagovarjanju kupcev knjig s pomočjo učinkovitih besedil in komunikacijskih kanalov.

Cena ene delavnice je 15 evrov, možen tudi popust v primeru prijave več kot treh udeležencev iz enega podjetja.

Vljudno vabljeni.

Prijave pošljite na elektronski naslov: helena.kovacevic@dzs.si

Udeležence vabimo, da s sabo prinesejo kakšno knjigo za praktičen prikaz obravnavnih tem.

Delavnici bosta potekali v četrtek, 12. in 19. 11. 2015, med 13. in 16. uro, v prostorih Trubarjeve hiše literature na Stritarjevi 7 v Ljubljani.

DRUŠTVO SLOVENSkih ZALOŽNIKOV

JAK

JAVNA AGENCIJA ZA KNJIGO RS

Franc Hvasti

Dve uri resnice

Miroslav Braco Cvjetičanin

Aktivni mediji, 2015, m. v., 195 str., 19,90 €

Franc Hvasti predstavlja enega ključnih članov sodobnega slovenskega tekmovalnega kolesarstva. Zgodbe v knjigi *Dve uri resnice* zajemajo več desetletij, ozadij in dogodkov, ki so za vedno zaznamovali kolesarstvo. »Dobro je, da je njegova zgodba zabeležena,« je po branju razmišljal eden od športnih direktorjev Astane in selektor članske reprezentance Gorazd Štangelj: »Kar nekaj njegovih zgodb poznam tudi osebno. Hvasti je nedvomno pustil ogromen pečat v jugoslovanskem in slovenskem kolesarstvu in dobro je, da današnji in prihodnji kolesarski rodovi vedo, kdo so bili ljudje, ki so postavljali temelje tega športa pri nas.«

Športni novinar Televizije Slovenija Tomaž Kovšca se spominja lanskega Večera zvezd, ko je Kolesarska zveza Slovenije Hvastiju podelila nagrado za življenjsko delo: »Pravi izbor je potrdil dolg aplavz navzočih, tudi tistih, ki se niso vedno strinjali z njegovimi idejami.« Brez ljudi, kot je Franc Hvasti, kolesarstvo v Sloveniji ne bi bilo to, kar je. Če kaj, je iz *Dveh ur resnice* očitno, da je bil »nenehno z mislimi pri kolesarstvu, pri športu, ki ga je med vsemi priložnostmi, ki mu jih je ponujalo življenje, izbral za svoje poslanstvo.«

Hvastijeve zgodbe je profesionalni kolesar in mladinski svetovni prvak Matej Mohorič doživel kot okno v preteklost kolesarskega športa v Kranju, Sloveniji in Jugoslaviji: »Ne bi rekel, da je današnji nivo višji ali nižji na lokalni ravni – težko je primerjati dve tako različni obdobji. Zame je večina zgodb nepredstavljenih, sam nisem nikoli izkusil česa podobnega.« Športni direktor kolesarske reprezentance Martin Hvastija je bolj neposreden: »Uvedel je interdisciplinarni pristop, korenito spremenil metodologijo treniranja ter sistematiziral in profesionaliziral delo v klubih in reprezentanci.« Pripoved je sestavljena iz zlahtnih, znanih in neznanih zgodb, ki so pisane tako, da si lahko vsak živo predstavlja kolesarski šport, kot se je razvijal nekoč. Obvezna je za zaljubljenca v kolesarstvo, še posebej pa za vse, ki so si kdaj tudi sami na hrbet pripeli tekmovalno številko. > BOŠTJAN SVETE

Zgodba Ljubljanskega maratona

Marjan Žiberna, Branko Gradišnik

fotografije: Damjan Končar et al.

UMco, 2015, m. v., 208 str., 10 €

Maraton v slovenski prestolnici je v dvajsetih edicijah svojega obstoja prehodil dolgo pot in že pred časom postal največji slovenski športnorekreativni dogodek. V slogu največjih tekaških dogodkov na svetu pa je Ljubljanski maraton ob svoji jubilejni izdaji dobil tudi knjigo. Ta nam na več kot dvestotih straneh velikega formata ter v barvah (njena posebnost so tudi mnoge izvrstne, tudi dvostranske fotografije) večplastno pričara vzdušje tega maratona. Glavni avtor knjige je Marjan Žiberna, ki je napisal t. i. uradno zgodovino Ljubljanskega maratona, v katero je vtikal marsikateri podatek tako o nastopajočih in njihovih časih kot tudi o razvoju in širitvi tega dogodka, poleg tega pa je zasnoval tudi zbirko tekaških portretov tistih (večinoma tekmovalnih, večinoma domačih) udeležencev, ki so s svojimi dosežki najbolj zaznamovali to prireditev (med njimi so Roman Kežzar, Helena Javornik, Igor Šalamun, Žana Jereb, Primož Kobe, Mateja in Mitja Kosovelj, Nada Rotovnik Kozjek, Helena Žigon in drugi). Drugo pripovedno linijo pa skozi knjigo vleče pisatelj in prevajalec Branko Gradišnik, tudi eden od pobudnikov Ljubljanskega maratona in eden tistih redkih, ki se ga je v tekaškem smislu udeležil vsakokrat (na progah različne dolžine). Bralca Gradišnik v svojem značilno šegavem pripovednem stilu popelje skozi svoje tekaške zgoode in prigode od prvega Ljubljanskega maratona naprej. Kot prijeten dodatek h knjigi pa so tu še tekaški utrinki nekaterih posameznikov, ki so vsak po svoje prispevali k podobi slovenske tekaške nacije, od organizatorjev (Andrej Razdrih in Gojko Zalokar) in pokroviteljev (Zoran Jankovič) prek rednih udeležencev (Marko Roblek), pišočih tekačev (Boštjan Videmšek, Jasmina Kozina Praprotnik, Samo Rugelj, Primož Kališnik, Janez Penca) do tudi alpinistov (Pavle Kozjek in Viki Grošelj), ki so v teku našli dobrodošlo spodbudo v svojem osnovnem športu in delu. Knjiga o maratonu, kot je v slovenščini še ni bilo. > RENATE RUGELJ

... večplastno
pričara vzdušje
tega maratona ...

Razprodano?
Izposojeno?

Na Biblosu je
vedno na voljo.

www.biblos.si

Zvone Šeruga: **Popotnik** (Čas za pustolovščino)

Tereza Vuk: **Creepyatrija** (Strah pred praznino)

Vesna V. Godina: **Zablode postsocializma** (Kdo je zablodil?)

Vranje dekle

Erik Axl Sund; prevod: Neža Wilhelm
Učila International, 2015, m. v., 411 str., 12,90 €

Da so Skandinavci mojstri pisanja kriminalk, dokazuje še ena uspešnica, trilogija, ki sta jo pod psevdonimom napisala švedska avtorja in v središču katere so tokrat mladi fantje. Njihova zverinsko mučena trupla pretresajo prebivalce Stockholma. V lov za morilcem se poda komisarka Jeanette Kihlberg

Jerker Eriksson in Håkan Sundquist

ob pomoči psihologinje Sofie Zetterlund. Ko začneta razpletati gordijski voz, se izkaže, da je primer veliko bolj zapleten, saj se znajdeti v lovkah razvejene kriminalne združbe, v katero je vpletena tudi švedska družbena elita. V lovke avtorjev pa se že po nekaj straneh ujame tudi bralec, ki ga vse do konca uspešno zavajata in potiskata iz ene skrajne situacije v drugo. Ko že misliš, da si razpletel vsaj eno zanko, predte že postavitva novo in nato še eno ... Napeto branje za ljudi z močnimi želodci, v središču katerega je vprašanje, koliko zla prenese človek, preden sam postane zločinec. > KRISTINA SLUGA

Peklenska taverna

Vasilij Vasko Polič
samozaložba, 2015, m. v., 142 str., 6 €

Dvaindvajseta knjižica nekdanjega sodnika je zbirka »avtobiografskih« vinjet, v katerih Vasilij Vasko Polič v svojevrstnem stilu podaja kratke vpogled v življenja svojih prednikov in alter egov vse od rimskih časov naprej. Naj bo gladiator v taverni na robu večnega mesta ali mladenič v črnomaljski kavarni, vedno opazi lepe natakariče, kritizira gospodarje slovenskega naroda in se z veseljem družijo s prijatelji. Rdeča nit? Gostilne, krčme, taverna. In mične gospodične, seveda. > KLARA JARC

Dekle na vlaku

Paula Hawkins
prevod: Alenka Ropret
Mladinska knjiga, 2015, t. v., 400 str., 29,95 €

Izide
1. 11. 2015

Paula Hawkins

Psihološko kriminalko *Dekle na vlaku*, izviren je izšel na začetku letošnjega leta, takoj po izidu pa je postala velik hit, lahko smatramo za nekakšen angleški odgovor na knjige ameriške pisateljice Gillian Flynn (*Ni je več, Ostrina*). Kot svoj prvi napeti

roman jo je napisala angleška novinarka in pisateljica Paula Hawkins (1972, prej je pod psevdonimom napisala štiri romantično komične knjige). Glavna junakinja je 32-letna alkoholičarka Rachel Watson, ki se z vlakom vsak dan (na videz) vozi v službo, med vožnjo pa bolj ali manj brezbrizno opazuje dogajanje ob progi (njeno opazovanje je lepa aluzija na film Alfreda Hitchcocka *Dvoriščno okno*). No, ne čisto brezbrizno. V eni od hiš ob progi, samo malo stran od njenega bivšega doma, kjer zdaj še vedno živi bivši mož (ta jo je pustil zaradi mlajše ženske, s katero ima otroka), vsakodnevno opazuje lep mlad par. V svoji domišljiji jima počasi nadene imeni ter njuni življenjski vlogi, kar ji je tudi dobro izhodišče za fantaziranje o lastni prihodnosti. Zgodba dobi pospešek v trenutku, ko Paula v hiši ogledovanega para opazi še nekoga tretjega. To preraste v kriminalko nekaj korakov kasneje, saj ženska iz opazovanega stanovanja nenadoma izgine. To dejstvo Paulo avtomatično potisne v raziskovalko tega primera na lastno pest, vse pogostejša srečevanja z bivšim možem in njegovo novo družino pa dogajanju dodajajo srhljivi pridih, saj o njem spoznava vse več novih dejstev ... Roman je hitro pritegnil tudi pozornost filmarjev, v glavni vlogi bo verjetno nastopila angleška igralka Emily Blunt, zadnje informacije pa kažejo, da se bo filmsko dogajanje iz Velike Britanije preselilo v Ameriko. > SAMO RUGELJ

... roman je hitro pritegnil tudi pozornost filmarjev ...

Iskrena knjiga, ki seže do srca.

Suzana Zagorc
KAJ PA VIDVA ČAKATA?!
Resnična zgodba para, ki ga odločitev za otroka vodi od uradne preko alternativne medicine vse do osebne preobrazbe

254 strani
18,90 €
zbirka Preobrazba UMco

Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si • spletna knjigarna www.bukla.si
Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh bolj založenih knjigarnah!

Vse bralce, ki jih zanimajo dobre knjige vabimo, da postanejo Buklini prijatelji na **Facebooku** in spremljajo tudi spletno stran **www.bukla.si**, kjer dnevno dopolnjujemo knjižne novice, nekatere knjige pa je moč tudi kupiti.

www.bukla.si
knjigarna

UMco

S klikom do knjige!

UMco d. d.,
Leskoškova 12,
1000 Ljubljana
tel. 01/520 18 39
knjigarna@umco.si

Strastna zapravljivka med zvezdami

Sophie Kinsella; prevod: Petra Breclj
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 448 str., 12,90 €

Verjetno med ljubiteljicami tovrstnega žanra ni več prav nobene, ki po šestih naslovih v seriji, ne bi poznala prikupno zmedene glavne junakinje Rebece (Becky) Bloomwood, po novem Brandon, ki je končno srečno poročena in ima z možem Lukom ljubko hčerko Minnie. V Los Angelesu, kamor je odšla z željo, da bi postala osebna stilistka velikih zvezdnikov se ji je ponudila neverjetna priložnost, da kar sama osvoji Hollywood! Kako bo prenesla breme slave? Sophie Kinsella, pisateljica mednarodnih knjižnih uspešnic, se je s Hollywoodom že srečala, saj so po njenem prvem romanu Strastna zapravljivka posneli filmsko uspešnico. In še zanimivost: Becky kot prava poznavalka vrhunske mode obožuje tudi Laro Bohinc! > RENATE RUGELJ

Tudi žabci se zaljubijo

Megan Maxwell
prevod: Vesna Česnik Korošec
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2015, m. v., 670 str., 14,99 €

Zgodba se začne nekaj sekund pred začetkom leta 2010. »Da bom končno spoznala Georgea Clooneyja in da bo pokleknil pred mano z ogromnim kamnom, pod katerim se bo moj prst kar šibil.« Novo leto – odlična priložnost za bolj ali manj realne novoletne obljube in želje, kot si jih s svojo prijateljico izmenja naša glavna junakinja Marta. Ta si predvsem želi – po nizu tepcev, s katerimi je hodila – končno spoznati svojega princa na belem konju. Kmalu sreča Philipa, ki je na prvi pogled njeno čisto nasprotje; on je resen poslovnež, ona pa temperamentna trgovka v modnem salonu flamenko oblek, ki se naokoli vozi s težkim motorjem. Ali se bo Philip iz žabca spremenil v krastačo ali princa? > VANJA JAZBEC

Ženinova skrivnost

Julia Quinn
prevod: Mojca Svetičič
Učila International, zbirka Žepna knjiga
2015, m. v., 315 str., 10,90 €

Iris je ena od bistrejših Smythe-Smithovih deklet, ki pod prijetno zunanostjo in zadržanim vedenjem skriva humor in veliko ljubezni. Ko njeno pozornost po tradicionalnem (ne)slavnem družinskem koncertu poišče sir Richard Kenworthy, postane njeno življenje bolj razburljivo. Ker je razumno dekle brez izredne dote, ji je jasno, da ima Richard nekaj za bregom, ampak kaj ko je druženje z njim tako prijetno. Richard jo z nemalo slabe vesti spravi v položaj, ki zahteva hitro poroko, in jo odpelje na sever. Med njima je kar nekaj iskric, toda iz neznanega razloga se Richard noče prepustiti užitku zakonske postelje. Ima to kaj opravičiti z nepričakovano hitro poroko? Zakaj si je za ženo izbral prav njo? > KLARA JARC

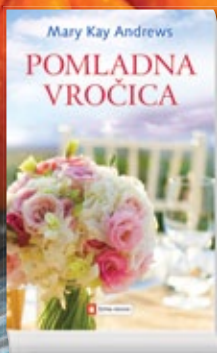

NOVOSTI iz zbirke

ŽEPNA KNJIGA

UČILA

12,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

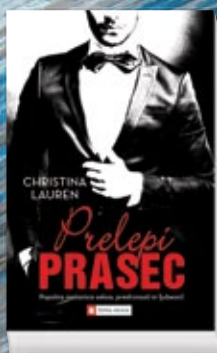
10,90 EUR

10,90 EUR

10,90 EUR

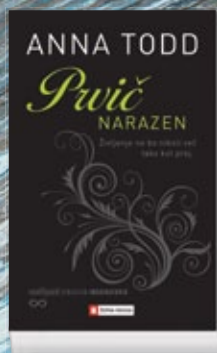
10,90 EUR

12,90 EUR

10,90 EUR

16,90 EUR

10,90 EUR

12,90 EUR

Izid: 23. oktober

Izid: 23. oktober

Izid: 23. oktober

Izid: 23. oktober

Skoraj popolna

Susan Mallery; prevod: Neža Kralj
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 329 str., 10,90 €

Slavna pisateljica Liz Sutton se zaradi dogodkov iz preteklosti – nesrečne ga otroštva in najstniške nosečnosti – na daleč izogiba rojstnemu kraju Fool's Gold. Toda nepričakovano pismo njene nečakinje, ki jo prosi za pomoč, ji življenje v trenutku obrne na glavo. Liz skupaj z enajstletnim sinom Tylerjem odpotuje v svoje rodno mesto, kjer že

takoj ob prihodu naleti na Ethana Hendrixa, očeta njenega sina, ki ji je že pred leti povedal, da z njo in njunim otrokom noče imeti nobenega opravka. Toda nato se izkaže, da Ethan v resnici sploh ni vedel, da ima otroka in da pisma, v katerem se mu je domnevno odpovedal, v resnici ni napisal on. Se bodo po vseh zapletih stvari vendarle začele odvijati v dobro Ethana in Liz, ki še vedno močno čutita drug do drugega? Roman iz priljubljene serije ljubezenskih romanc prinaša zgodbo, ki ogreva srca in kratkočasi v dolgih jesenskih večerih. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Susan Mallery

Nekaj kot ljubezen; Nekaj na tebi

Julie James; prevod: Irena Furlan
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2015, m. v., 445/414 str., 12,99 €/knjigo

Julie James nas v svojih knjigah popelje v družbo posebnih agentov FBI iz Chicago. Njeno pisanje je zabavno in kratkočasno, junaki pa živi in simpatični. V prvi knjigi spoznamo pomočnico državnega tožilca Cameron, ki je priča umoru v hotelu. Preiskavo vodi Jack Pallas, agent, s katerim imata nerazčiščene račune iz preteklosti. Da bi rešil primer in obvaroval Cam, morata oba premagati pretekle zamere. Ko je pred vrati nevarnost, se ne dvigne le adrenalin, pač pa tudi temperatura. V drugi zgodbi pa spoznamo Jordan Rhodes, bogato lastnico vinoteke. Je edina, ki lahko agenta Nicka McCalla v vlogi svojega novega fanta spravi na zabavo lastnika ekskluzivnih restavracij, ki jih ta uporablja za pranje denarja. Na prvi pogled iz popolnoma različnih svetov imata Jordan in Nick vendarle nekaj skupnega – oba se dobro znajmeta pod krinko in sta strastna človeka, ki jima družina ogromno pomeni. Kako se bosta znašla, ko bo treba nevarno igro podaljšati in bosta morala več časa preživeti skupaj? > KLARA JARC

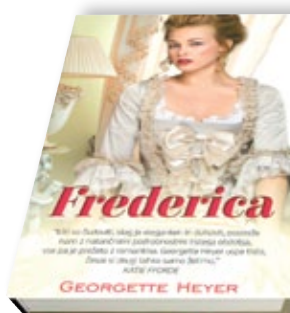
Izzivalna z biseri

Madeline Hunter
prevod: Barbara Trobentar
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 320 str., 10,90 €

Grof Hawkeswell je na robu finančnega propada, zato si za ženo najde bogato dedinjo. Ko na poročni dan njegova mlada žena izgine, ostane brez žene, zaradi nejasnosti statusa in nekonzu-

miranega zakona tudi brez njenega denarja, zaradi njene nepotrjene smrti pa tudi brez možnosti za vnovično poroko. Mlada nevesta Verity se je lep čas skrivala pred soprogom, ki si ga ni želela, a nesrečno naključje je hotelo, da jo je vendarle našel. Zdaj Verity zahteva razveljavitev poroke, v katero so jo sorodniki prisilili s prevaro, možu pa v zameno ponudi svojo dediščino. Dogovorita se, da Hawkeswell ne bo zahteval svojih zakonskih pravic, če bo dobil tri poljube na dan. Ampak te poljube namerava Hawkeswell dobro izkoristiti in prepričati Verity, da resnično postane njegova žena. > KLARA JARC

Frederica

Georgette Heyer; prevod: Anja Bakan
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2015, m. v., 669 str., 14,99 €

Ljubiteljice »regentskih« ljubezenskih romanov so končno dočakale prvi slovenski prevod ene najbolj popularnih pisateljic tega žanra. Markizu Alverstoku nič ne manjka, živi po svoje in počne tisto, kar se mu zljubi, še pose-

bej pa uživa, če lahko jezi svoje sestre. Ko ga ena izmed njih prosi, da njeni hčeri priredi ples, jo gladko zavrne. Nanj se v upanju, da bo njegova veljava pripomogla k sestrinemu iskanju primerneža moža, obrne tudi najstarejša hči družine Merriville, daljna sorodnica, nezustopajoča, a bistra in zabavna Frederica s kopicco bratov in prelepo sestro. Alverstoke je prijetno presenečen, da se v družbi Frederice ne dolgočasi, utrne pa se mu tudi ideja, kako jo bo svoji sestri zagodel in obenem pomagal iznajdljivi sorodnici. > KLARA JARC

Škandalozni zakon lady Isabelle

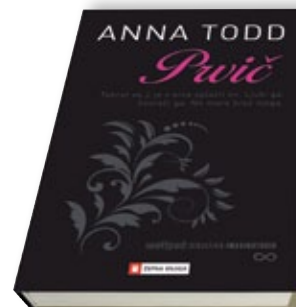
Zgodbe škotskega višavja: knj. 2
Jennifer Ashley; prevod: Branka Šnek Oset
Hiša knjig, Založba KMŠ,
2015, m. v., 493 str., 12,99 €

Stava je zahtevala, da lord Mac MacKenzie zapleše z debitantko Isabello na prvem plesu, strast je narekovala, da mlada plemiča skočita v zakon, in usoda je namenila, da ta ne bo gladek. Po nekaj letih in strašni izgubi lord in lady MacKenzie živita ločeno. Ona je duša zabav in še vedno v dobrih odnosih z njegovo družino, on pa cenjen umetnik, ki potrebuje inspiracijo. Ko Isabella odkrije ponaredke njegovih slik, znova združita svoje moči, da bi odkrila nepridiprava. Mac, ki je še vedno zaljubljen v svojo odtujeno ženo, se odloči, da jo bo dobil nazaj. Naloga ne bo lahka, saj jima na poti stojijo dogodki iz viharne preteklosti. > KLARA JARC

Prvič

Anna Todd
prevod: Suzana Pečnik
Učila International, zbirka Žepna knjiga,
2015, m. v., 551 str., 16,90 €

Tessa je brucka, ki se od doma izseli v študentski dom. Tam sreča sovrstnike, drugačne od tistih, ki jih je poznala do zdaj. Med njimi je tudi Hardin, poln tetovaž in razmršenih las, s katerim si delita študentske klopi in se srečujeta na zabavah. Čeprav ima Tessa že od srednješolskih dni prijaznega fanta Noaha, jo privlačita Hardinova neposrednost in drugačnost. Njegov odnos do nje pa je včasih hladen, drugič ljubeč in Tessa se življenje obrne na glavo. Zapusti svojega prijaznega fanta, kar slabo vpliva tudi na njen odnos z materjo. Vendar neukročeni Hardin nosi v sebi veliko skrivnosti. > KATJA CINGERLE

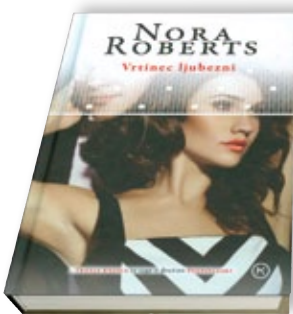
Vrtinec ljubezni

Saga o družini Stanislaski

Nora Roberts; prevod: Andreja Cesar

Mladinska knjiga, zbirka Oddih, 2015, t. v., 356 str., 32,96 €

Devetnajstletni Nick, ki nima več staršev, si mora vstop med Kobre, člane ulične tolpe, zaslužiti z nočnim ropom trgovine. A zaradi neizkušenosti in oklevanja ga ujame policija. Njegovo kartoteko krasi le nekaj manjših prekrškov in čeprav noče izdati prijateljev, mu sodnica določi pogojno kazen in dva skrbnika za dva meseca, ki morata fanta v tem času spraviti na pravo pot. Prvi skrbnik je polbrat Zack, visokorasli plečati lastnik gostilne, ki Nicka vzame pod svojo streho, iz strani države pa je za nadzor določena simpatična odvetnica Rachel Stanislaski. A mladi Nick za drugo priložnost ni najbolj hvaležen in svojima skrbnikoma povzroča veliko preglavic, poleg tega pa se med njima vnajejo tudi iskricke ... Sedma samostojna zgodba iz sage o družini Stanislaski bo razveselila zveste bralke priljubljene ameriške pisateljice. > RENATE RUGELJ

Za vedno zaljubljena

Abbi Glines; prevod: Mateja Pintar

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 245 str., 10,90 €

V zadnjem delu vroče trilogije se stvari končno postavijo na svoje mesto: po številnih dramatičnih preobratih in družinskih peripetijah se Blair in Rush vendarle znajdetaj skupaj, za nameček pa celo pričakujeta svojega prvorojenca. Rush bi storil vse za ljubezen svojega življenja, s katero se namerava

ob božiču tudi poročiti. A kaj, ko se zaljubljena dvojica ne more izogniti napornim družinskim članom, sploh Rushevi sestri Nan, ki bodoči ženi njenega brata nikakor ne privoščijo sreče in jo odkrito sovraži. Ali lahko družinski spori in potlačene zamere ogrozijo Blairino in Rushevo srečo? Jima je sploh usojeno, da ostaneta skupaj? Ljubezenska zgodba, polna nepričakovanih preobratov in začinjena z vročimi prizori, bo očarala vse ljubitelje te priljubljene trilogije. > VESNA SIVEC POLJANŠEK

Med grehom in poželenjem

Lorraine Heath; prevod: Maša Zupančič

Hiša knjig, Založba KMŠ, 2015, m. v., 540 str., 12,99 €

Jack Dodger je ime, ki ga londonske dame izgovarjajo skoraj šepetaje. Mladi bogataš nima niti kaplje plemenite krvi in je lastnik razvpitega igralniškega salona. Stari vojvoda Lovingdonski mu ob smrti nepričakovano zapusti vse svoje nededno premoženje in ga določi za varuha svojega petletnega sina. Olivii, mladi vdovi Lovingdonski pa oporoška pokojnega moža ni niti najmanj všeč in sploh ne okleva pri glasnem negodovanju. A razlog za tako dejanje moškega, ki ga je poznal le bežno, je neznan tudi mlademu Jacku. Le kaj si je mislil stari vojvoda, ko je prihodnost svojega sina in mlade žene položil v roke nepridiprava, kot je on? > KLARA JARC

Kako očarati zapeljivko

Karen Hawkins; prevod: Lidija Kreft

Učila International, zbirka Žepna knjiga, 2015, m. v., 282 str., 10,90 €

Alasdair Kirk se sedem let po smrti svoje prve žene odloči, da se bo ponovno poročil. Zaradi svojega iznakaženega videza in nemikanosti ve, da naloga ne bo lahka, in zato za pomoč zaprosi vojvodinjo, ki je znana po svojem izvrstnem ženitnem posredovanju. Dodatni problem predstavlja tudi to, da ga gospodična, v katero je Kirk zagledan, odkrito zavrača. A vojvodinja vseeno sprejme izziv in priča smo nadvse razburljivi ljubezenski zgodbi. Čeprav se zdi, da sta si Kirk in njegova izbranka usojena, se zaradi raznih nesporazumov in nesrečnih prigod nenehno oddaljujeta in nejasno je, ali bodo strast in čustva, ki ju povezujejo, na koncu le zmagali. > NEŽA POZNIČ

PRIHAJAJO JESENSKE ROMANCE

PAULLINA SIMONS

BRONASTI JEZDEC

VELIČASTNA ZGODBA O LJUBEZNI MED VOJNO V LENINGRADU

SVETOVNA USPEŠNICA GANJLJIVA KOT DOKTOR ŽIVAGO.

Hiša knjig

Courtney Milan
Zimski poljub

Courtney Milan
Učinek dedinje

Jennifer Ashley
Premnogi grehi lorda Camerona

Lorraine Heath
Predaja hudiču

moja romanca

všečkajte nas na Facebooku

Več kot 4.500 izdaj najdete na www.galarna.si

tel.: 059 932 107
info@galarna.si

Potopite se v svet knjig!

Distribucija Avrora
t: 059 932 107
e: info@galarna.si

Čarobno črevesje

Vse kar morate vedeti o najbolji prezrtem organu

Giulia Enders

ilustracije: Jill Enders

prevod: Aleš Učakar

Mladinska knjiga, 2015, pt. v., 272 str., 19,95 €

Giulia Enders

Mlada nemška znanstvenica, mikrobiologinja Giulia Anders (1990), si je s knjigo *Čarobno črevesje*, presenetljivo uspešnica na področju ljudnoznanstvene literature, zadala težko nalogo: napisati berljivo, zanimivo in strokovno utemeljeno knjigo o črevesju, torej organu, od katerega bi se najraje distancirali in se delali,

da nam je zadnja skrb. A dejansko, kot v duhovitem, ves čas nežno informativnem in z mnogimi manj znanimi informacijami obogatenem pripovednem slogu dokazuje Andersova, je črevesje izjemno pomemben organ za naše vzdrževanje ravnovesja z okolico. Tako nam avtorica na razne načine pojasni, kako nam bo ustrezna skrb (začenši s pravilnim iztrebljanjem) za ta »najbolj prezrti« organ, v katerem biva tudi množica bakterij (ki so seveda še kako občutljive na to, kaj vnašamo v telo), zvišala kakovost življenja na dolgi rok ter odgnala marsikatero bolezen. Hkrati pa nam ta neverjetni prebav-

... neverjetni prebavni imunski ustroj z vsemi vgrajenimi mehanizmi ...

no imunski ustroj z vsemi svojimi vgrajenimi mehanizmi in (živčnimi) refleksi, od bruhalnega naprej, razsvetli v novi luči, h kateri svoje dodajo še ilustracije njene sestre Jill. Knjiga,

ki je zrasla iz osebne izkušnje, saj je bila avtorica rojena s carskim rezom in se ni mogla dobiti, kar je že na začetku samem vplivalo na dolgoročni razvoj njenega (črevesnega) imunskega sistema, ter delo, po katerem si želiš, da bi se avtorica podobno že kmalu lotila še kakega drugega organa. > SAMO RUGELJ

Joga

Joga za srečno in vitalno življenje;

Joga in tek;

Joga in narava

Maja Miklič

Mayaco, 2015, m. v., 139–174 str.,

19,70–21,70 €/knjigo

Kot rezultat dolgoletnega učenja, raziskovanja, samozavedanja in redne vadbe joge je avtorica pripravila več priročnikov z nasveti in smernicami za vitalno in boljše življenje s pomočjo te priljubljene oblike vadbe. Osnovna jogijska filozofija, ajurveda, čakre, energija in prehranjevanje so opisani v *Jogi za srečno in vitalno življenje*. V njej je tudi več kot 100 jogijskih položajev, tisti, ki so poimenovani po živalih, rastlinah in vesolju, so bolj podrobno predstavljene še v priročniku *Joga in narava*. V priročniku *Joga in tek: joga za tekače in tek za jogije* pa je avtorica izvirno prepletla dve telesni vadbi, ki tudi s svojo duhovno komponento več kot prijata sodobnemu človeškemu telesu. Medtem ko joga podaljšuje mišice, jih tek krepi, skupaj pa sta ta dva športa dobra kombinacija gibanja in sproščanja. Vztrajnostni tek nam s svojim enosmernim gibanjem namreč povečuje možnosti za specifične telesne poškodbe zaradi preobremenitve, ravno z jogijskimi vajami pa jih lahko preprečimo. Na drugi strani pa tek koristi tudi jogijem, saj izboljšuje njihovo kondicijo, pod črto pa večja njihovo življenjsko energijo. > RENATE RUGELJ

... priročniki z nasveti in smernicami za vitalno in boljše življenje s pomočjo joge ...

OUTSIDER

Zgodbe o prostoru in ljudeh
200 strani, 7€

Izobraževanje: Maruša Zorec, Kazuyo Sejima, Herman Hertzberger, Maja Ivanič, Dialog: Simona Semenič in Jure Novak, Zgodba: Maks Fabiani

Informacije in naročila:
www.outsider.si
narocnine@outsider.si

Zgodba človeškega telesa

Evolucija, zdravje, bolezen

Daniel E. Lieberman

prevod: Špela Vodopivec

UMco, zbirka Preobrazba,

2015, m. v., 560 str., 28,90 €, JAK

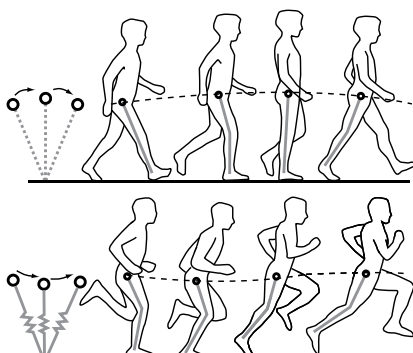
Daniel E. Lieberman

Lieberman (1964) je eden najbolj znanih antropologov na svetu in profesor na Harvardu, kjer poučuje človeško evoliucijsko biologijo in biološke znanosti, ob tem pa je tudi direktor laboratorija za skeletno biologijo. Predmet njegovih raziskav je človeško telo in njegovo delovanje, pri preučevanju pa izhaja iz t. i. evoliucijske perspektive, saj trdi, da v biologiji, če ne upoštevamo silnic evolucije, ni skoraj nič lo-

gično in smiselno. Pri svojih raziskavah se osredotoča na nenavadno anatomijo človeške glave, na gibanje človeškega telesa in na evolucijo teka (predvsem na bosonogi tek, ki se ga na raznih maratonskih poslužuje tudi sam, kar mu je prislužilo vzdevek »Bosonogi profesor«). Do danes je objavil več sto znanstvenih člankov ter monumentalno študijo o evoluciji človeške glave (*The Evolution of the Human Head*, 2011), ki jo ima spodaj podpisani na nočni omarici in jo vsak večer prebere po nekaj strani. Za neznanstveno, vendar zainteresirano in zavzeto bralstvo pa je pred nekaj leti napisal svoje najbolj znano delo *Zgodba človeškega telesa*, ki je izšlo leta 2013. V središče te obsežne knjige

je postavil glavne transformacije, ki so pripomogle k adaptacijam telesa na prvotni in sedanjí človekov način življenja, od bipedalizma (hoje po dveh nogah), spremembe prehranjevalnih navad in pojava lova prek nabiralništva do kulturnih sprememb, ki so močno vplivale tudi na delovanje in uporabljanje človeškega telesa – na primer kmetijska in industrijska revolucija. Avtor o človekovem telesu govori s simpatijo, hkrati pa ves čas preseneča s svojimi ugotovitvami, kot je denimo paradoks, da so spremembe življenjskega stila od kamene dobe do današnjih časov pripeljale do daljše življenjske dobe, hkrati pa se je zaradi tega zelo povečalo tudi število kroničnih bolezni. Lieberman nam razkriva globlje resnice o našem telesu (denimo to, zakaj imamo nos take oblike, katere prilagoditve se v sedanjem načinu življenja, pogosto preobilnem s hrano, razkrivajo kot pomanjkljivosti itn.), obenem pa dokazuje, da evolucija našega telesa še zdaleč ni končana. Po njegovem se naravna selekcija ni ustavila, ko se je začelo kmetijstvo, ampak se še kar nadaljuje in se še danes prilagaja na spreminjajoče se prehranske navade, mikrobe in okolje. Hitrost in moč sodobnega kulturnega razvoja je tako po njegovem močno prehitela hitrost in moč naravne selekcije, vendar so telesa, ki smo jih podedovali, še vedno v veliki meri prilagojena različnim in raznolikim okoljskim razmeram, v katerih smo se razvijali skozi milijone let. Če bi lahko na drug planet poslali samo nekaj knjig o človeku in njegovem razvoju, bi bila *Zgodba človeškega telesa* najbrž ena od njih. > SAMO RUGELJ

je prilagojena različnim in raznolikim okoljskim razmeram, v katerih smo se razvijali skozi milijone let. Če bi lahko na drug planet poslali samo nekaj knjig o človeku in njegovem razvoju, bi bila *Zgodba človeškega telesa* najbrž ena od njih. > SAMO RUGELJ

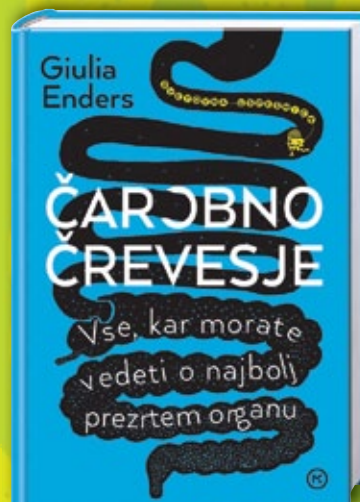
Kdor dobro prebavlja, ZLO NE MISLI

ČAROBNO ČREVESJE

Avtorica sijajnega priročnika znanstveno, a razumljivo in duhovito predstavlja potovanje slastne tortice na vilicah do kupčka v stranišču. Na vmesnih postajah predela vse od spahovanja do prdenja. Pojasnjuje, kako stanje črevesne flore vpliva tudi na naša čustva – ter nasmeje do solz!

VEČKRAT
NAGRAJENA
SVETOVNA
USPEŠNICA

Brezčasne boginje

Skrivni nasveti za lepoto, vitalnost in dobro počutje

Christiane Northrup

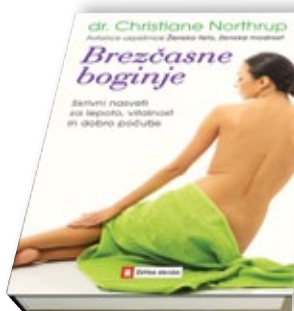
prevod: Slavica Jesenovec Petrovič in Borut Petrovič Jesenovec

Učila International,

2015, m. v., 478 str., 12,90 €

Christiane Northrup

Da staranje sploh ne pomeni nujno poslabšanja telesnega zdravja ali zdrsa v kulturno nepomembnost, je prepričana tudi ameriška ginekologinja, ki v svoji novi uspešnici (prejšnja je *Žensko telo in ženska modrost*) svoje dolgoletne izkušnje prepleta z najnovejšimi znanstvenimi dognanji. Zrelim ženskam

postreže z nasveti tako glede seksualnih užitkov (ponudi 11 predlogov za brezčasen seks), zdrave prehrane (priporoča nizkohidratno dieto in veliko zdravih maščob) in glede gibanja (svetuje pogosto in čim bolj zabavno rekreacijo, ples, jogo, pilates, gibanje v naravi). Mimogrede natrosi tudi nasvete za ohranjanje zdravih prsi, prožnih kosti in urnih možganov. Seveda poleg skrivnih idej za ohranjanje večne lepote ne pozabi niti na usklajevanje ženskega telesa z naravnimi cikli in povezovanja ženske duše z Bogom. Življenje, v katerem se ne zmenite za leta, je pogumno življenje, pravi in na koncu ponuja tudi 14-dnevni praktični program, ki ga lahko preizkusite, če želite postati brezčasne boginje. > RENATE RUGELJ

Požgani možgani

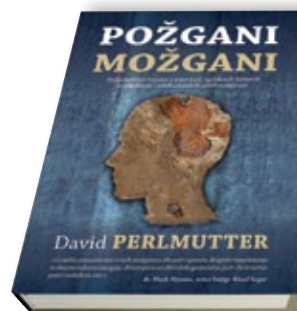
Presenetljiva resnica o žitaricah, ogljikovih hidratih in sladkorju – tihih ubijalcih vaših možganov

David Perlmutter

prevod: Branko Gradišnik

UMco, zbirka Preobrazba,

2015, m. v., 384 str., 26,90 €

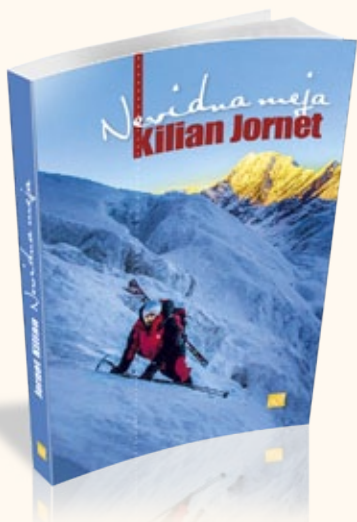

Tudi na Slovenskem so v zadnjih letih izšle pomembne knjige (*Pa-leorecept*, *Mastna laž*, *Kruh na zagovoru* itn.), ki so tako ali drugače ter z mnogimi znanstvenimi potrditvami problematizirale sodobno človekovo prehrano predvsem v smislu povečanega uživanja industrijsko predelane hrane, ki je bogata s sladkorjem ali pa ogljikovimi hidrati nasploh, ter njenega učinka tako na telesno težo kot na napredovanje bolezni t. i. presnovnega sindroma. Dr. Perlmutter, mednarodno priznani nevrolog, pa je v svoji izjemno odmevni knjigi *Požgani možgani* stopil še korak naprej, saj je podrobno raziskal povezavo med sodobno prehrano in degenerativnimi boleznimi možganov. Perlmutter trdi, da ima prehrana na zdravje naših možganov tako dober kot slab vpliv, kar na različne načine podkrepi z najnovejšimi znanstvenimi dognanji. Njegovo izhodišče je preprosto in logično; če neustrezna prehrana kvarno vpliva na telo (od vratu navzdol), kaj ni logično, da ima lahko neljube posledice tudi na človeških možganih (ki jih zaradi tega, ker niso oživčeni, niti ne čutimo). Tako Perlmutter povezuje pospešen razvoj bolezni možganov, denimo neozdravljivih alzheimerjeve in parkinsonove bolezni, z uživanjem ogljikovih hidratov in trdi, da je »nizkohidratno« prehranjevanje najbolj učinkovita preventiva tako pri zaščiti pred temi boleznimi, ki so v zadnjih desetletjih v velikem porastu tudi pri nas, kot tudi več kot priporočljiva kurativa v primerih, ko so te bolezni že nastopile. Po njegovem lahko s spremembo prehranjevanja in življenjskega stila (Perlmutter priporoča tudi vsakodnevno vsaj tridesetminutno športno vadbo) napredovanje teh bolezni močno upočasnimo. Njegove teze so kontraverzne, saj spodbijajo uveljavljena prepričanja, da je bolezenski razkroj možganov nepovraten, kar seveda sproža mnoge kritike, še posebej iz vrst farmacevtske industrije in tradicionalno usmerjenih nutricionistov, vendar Perlmutter postreže z mnogimi primeri iz lastne dolgoletne prakse, s katerimi dokazuje resničnost svojih trditev. Knjigo, ki vam dejansko lahko podaljša čilo duševno in intelektualno življenje, saj dokazuje, da bolezni možganov niso nujno zapisane že v naših genih, ampak da lahko krivca zanje pogosto najdemo kar v naši prehrani, je Perlmutter posvetil svojemu 95-letnemu očetu, ki že četrto stoletja vsak dan zjutraj vstane in se obleče, da bi odšel na delo, čeprav je že ves ta čas upokojen, ima pa hudo demenco – to pa je ravno tisto, proti čemur se bori Perlmutter s svojim delom. > SAMO RUGELJ

1851

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

Prva slovenska založba

O mejah gorskega teka, ki se bralcu zarisujejo iz globin zmagovalčeve duše.

www.mohorjeva.org

Celje Prešernova 23, T 03/490-14-20 Ljubljana Nazorjeva 1, T 01/244-36-50

Charles Duhigg
MOČ NAVADE
Zakaj počnemo, kar počnemo, in kako lahko to spremenimo

zbirka Angažirano

UMco

Naročila: 01/520 18 39 • knjigarna@umco.si • spletna knjigarna **www.bukla.si**

400 strani • 26,90 €

Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh boljše založenih knjigarnah!

Vroče kombinacije

Zasaditve za sušo in vročino

Matic Sever

fotografije: Matic Sever, Bojan Breclj

eBesede, 2015, m. v., 258 str., 27 €

Avtor, diplomirani agronom, želi v pričujoči knjigi rešiti zagato pogostih sušnih obdobij, ki v kombinaciji s slabimi tlemi največkrat povzročajo dokaj klavrne in enolične okrasne vrtno zasaditve. Prepričan je, da bi z boljšim poznavanjem trajnic in njihovim ustreznim kombiniranjem še tako suh vrt lahko zažarel v vsej svoji lepoti. Začetek jeseni, ko so tla še topla in tudi bolj vlažna je prav primeren čas za saditev trajnic. Predlogov in barvnih kombinacij pa je v knjigi več kot je barv v mavrici. Slikovno bogat priročnik nas vodi od sivkino vijolične zasaditve (brez uporabe sivke), preko zlato rumene (tukaj bradatim perunikam družbo delajo rmani in razni mlečki, pa tudi narcise in baklaste lilije), za ljubitelje bakrene barve pa priporoča kombinacijo maslenice, rjavega naprstca, oranžnega šaša, vijoličnega luka, sončne hermelike in podobno. Veliko številnih vrtnih kombinacij za različne okuse, ki pa morajo seveda biti vsi prilagojene okolici. > RENATE RUGELJ

Mehiška kuhinja

Fajite, takosi in enčilade

Carla Bardi

fotografije: Brent Parker Jones

prevod: Mojca Vodušek

Mladinska knjiga,

2015, t. v., 128 str., 17,95 €

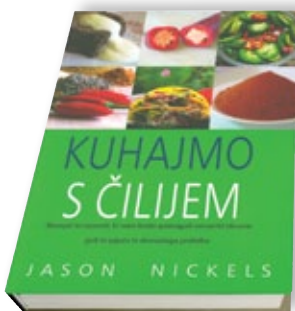
V formatu okrogle knjige (velikosti odprte tortilje) je zbranih več kot 60 slastnih receptov za enčilade, takose, fajite, burite, tostade in quesadile. Te različne jedi združuje dejstvo, da so vse pripravljene iz koruzne ali pšenične tortilje, ki jo nadevamo, zvijemo, upognemo ali prepečemo na različni način. Če vam prija okus Mehike in juga ZDA, potem morate poskusiti sami pripraviti tudi gvakamole, paradižnikovo salso, pretlačen fižol in omako za enčilade. Tudi če ne poznate razlike med buritom in fajito, vam bo slikovno barvita knjiga prinesla toliko idej, da boste v tortilje z veseljem zvijali različno meso, zelenjavo, sir in druge dodatke in po načelih mehiške kuhinje zlahka pripravljali tako nasitne glavne obroke kot tudi samo lahkotne prigrizke ali predjedi. > RENATE RUGELJ

Kuhajmo s čilijem

Jason Nickels

prevod: Amanda Mlakar

eBesede, 2015, m. v., 122 str., 17,90 €

Če spadate med čili navdušence, potem gotovo poznate knjigo angleškega »čililjuba« *Gojenje čilijev* in imate doma že vse balkonske lončke zapolnjene s temi večletnimi rastlinami, ki razveseljujejo z raznobarnimi plodovi ostrega okusa. Zdaj je čas da preizkusite še nekaj receptov, seveda pa ni nujno, da za kuho uporabite doma vzgojen čili, lahko ga kupite, svežega, posušenega, dimljenega ali v prahu. Avtor z velikim navdušenjem med bralce deli nasvete za konzerviranje raznih vrst čilija v olje, alkohol ali kis, ponuja recepte za pripravo omak, predjedi in glavnih jedi in svetuje, če boste iz receptov v tej knjigi pripravili le eno jed, naj bodo to piškoti z ingverjem in čilijem. Posladki in sladkarije s čilijem? Sliši se slastno. > RENATE RUGELJ

KNJIGE O SKRIVNOSTIH ČLOVEŠKEGA TELESA

ZGODBA ČLOVEŠKEGA TELESA

Evolucija, zdravje in bolezen

559 strani

28,90 €

Daniel E. LIEBERMAN

Nihče ne razume človeškega telesa tako dobro, kot Daniel Lieberman in nihče ne zna o njem pripovedovati bolj nazorno.

- Christopher McDougall, avtor knjige *Rojeni za tek*

David Perlmutter

s sodelovanjem Kristin Loberg

POŽGANI MOŽGANI

Presenetljiva resnica o žitaricah, ogljikovih hidratih in sladkorju – tihih ubijalcih vaših možganov

381 strani

26,90 €

David Epstein
ŠPORTNI GEN
Talent, trening in resnica o uspehu

417 strani

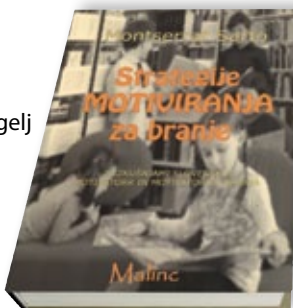
24,90 €

Strategije motiviranja za branje

Montserrat Sarto; prevod: Barbara Pregelj Malinc, 2015, m. v., 241 str., 35 €

Normalno je, da se z branjem načrtno ukvarja celoten komunikacijski krog knjige, tako avtorji, založbe, distributerji, knjigarnarji in knjižničarji, saj branje v resnici zadeva zelo široko družbo. Kaj pa nam glede bralnih spodbud svetuje Maria Montserrat Sarto Canet (1919-2009), španska pionirka motiviranja za branje? Njeno delo odlikuje preprostost uporabljenih strategij, predvsem z uporabo igre, motivacije in vzgoje. Za bralno motivacijo pravi je treba »vzpostaviti čustveno in intelektualno vez s konkretno knjigo, ter spodbujati dolgotrajen pozitiven odnos do knjig.« Pri tem na misli le na površinske izkušnje s knjigami, ampak se osredotoča na »spodbujanje uživanja v branju, spodbujanje neposrednega stika s celotnim literarnim besedilom, polnočutno zaznavanje in doživljanje oblikovnih posebnosti besedil, spodbujanje komunikacije z besedilom in vzpostavlanje okolja, ki omogoča pozitivno izkušnjo z literarnim besedilom.« Posamezne strategije, skupaj jih je 75, so predstavljene izrazito praktično, tako za pripravo, kot izvedbo. Razdeljene so glede na starost bralcev (od predšolskega obdobja do zadnje triade osnovne šole), na literarno vrsto (proza, poezija) in glede na zahtevnost izvedbe. Velik poudarek daje dobro izobraženim in pripravljenim mentoricam in mentorjem, ki so ključni pri izbiri ustreznih besedil in poznajo bralne zmožnosti svojih bralcev. Priročnik je lepo dopolnjen tudi z izkušnjami slovenskih motivatoric in motivatorjev branja. > RENATE RUGELJ

Gremo to dokončat

Umetnost nestresne produktivnosti

David Allen

prevod: Nataša Brunec
eBesede in Ordo Vita,
2015, m. v., 336 str., 29,90 €

Priročnik, zasnovan kot poslovna knjiga za samopomoč, ki vam izboljša vašo organizacijo in pomaga dokončati zadane projekte, je napisal David Allen, eden najbolj vplivnih sodobnih mislecev s področja produktivnosti, ki je obenem tudi zelo znan predavatelj in svetovalec ter organizator dogodkov pri mnogih organizacijah. Allen pri svojem konceptu izhaja iz naše sedanje družbene in osebne realnosti. To zaznamujejo dejstva, da so skoraj vsa današnja podjetja v nenehnem stanju sprememb, tako z lastnimi cilji kot tudi izdelki, partnerji, lastniki, tehnologijami itn. Povprečni zaposleni pa bolj kot kadar koli doslej podvrženi pogostim spremembam karier, ne samo menjavi služb. Poleg tega se tudi relativno hitro spreminjata naša bivalna kultura in življenjski slog, ki ga ob tem pogosto pretresajo še razne edinstvene osebne situacije, od morebitne skrbi za naše starše do (ponovne) skrbi za otroke. Namen tehnike Gremo to dokončat (GTD), ki je certificirana tudi v Sloveniji, je, da posameznik skuša vzpostaviti nadzor nad svojim življenjem, saj z njo na eni strani procesno zajema probleme in jih konkretno izrazi, na drugi strani pa se projektno loteva njihovega razreševanja. Pri tem priročnik ponuja tudi mnogo vaj, s katerimi se lahko kadar koli povrnete v produktivno stanje. Priročnik, ki dodobra zaživi v povezavi s seminarjem prakticiranja te tehnike. > SAMO RUGELJ

Pretežka šolska torba

Vlasta Grabeljšek

Didakta, 2015, m. v., 111 str., 14,99 €

Domača avtorica, ki dobro pozna tako delo v gospodarstvu kot tudi pedagoški poklic, je s pričujočo knjigo želela razjasniti nekatere dileme o kakovosti našega šolstva. Pri analizi posameznih elementov šolskega sistema se je oprla na domače in mednarodne raziskave in iskala primere dobre prakse tudi v sistemih, ki delujejo po posebnih pedagoških načelih. V sklepnem delu pa kritično ugotavlja, da je naš šolski sistem neoptimalen in povzroča veliko negativnih (psihičnih in drugih) posledic vsem udeležencem v vzgojno-izobraževalnem procesu, tako učencem kot učiteljem in staršem – in prav slednjim je knjižica najbolj namenjena. > RENATE RUGELJ

Prodajte s srcem

Priročnik za (še) boljšo prodajo
Marjan Bradeško

Didakta, 2015, t. v., 223 str., 29,99 €

Marjan Bradeško svoje izkušnje, ki si jih je pridobil v prodaji doma in po svetu ter jih je že delil z bralci revije Podjetnik in poslušalci njegovih predavanj, zdaj tudi v knjižni obliki popelje v svet uspešne prodaje. Knjiga ne prikazuje prodajnih tehnik, pač pa govori o prodajni »energiji« – o trudu in žaru prodajalca ter pristnih odnosih s kupcem. Obravnavani so vsi tisti vidiki, ki spremljajo pot izdelka od prodajalca do kupca, a jih pogosto spregledamo. V knjigi najdemo dobro mero koristnih smernic; od nasvetov za prvo srečanje s stranko in dobro komunikacijo, ki je že pol sklenjenega posla, do prve zapovedi prodaje, ki pravi, da je poštenost vedno na prvem mestu. Priporočljivo branje za vse v prodajnem poslu. > VANJA JAZBEC

Vzgoja v digitalni dobi

Jodi Gold; prevod: Barbara Trobentar

Didakta, 2015, m. v., 327 str., 29,99 €

Življenjsko okolje sodobne družine je vse bolj digitalno, in če tehnologija (digitalščina) še ni vaš materni jezik, je to gotovo že jezik vaših otrok. Zato avtorica, ameriška poklicna otroška psihiatrinja in mati treh otrok, v pričujočem delu staršem ponuja številne praktične nasvete, s katerimi lahko pomagamo otroku razvijati zdrav odnos do tehnologije. V razumljivem prepletu lastnih izkušenj in znanstvenih dognanj nam podaja konkretne ugotovitve o tveganjih in koristih uporabe interneta, videoiger, televizije, družbenih medijev po različnih fazah odraščanja otrok, od rojstva do 18 let. Vsako obdobje ima namreč svoje digitalne zapovedi in prepovedi. > RENATE RUGELJ

Dr. Robert B. Cialdini: VPLIVANJE

»Za tiste, ki se ukvarjajo s trženjem, je Vplivanje najpomembnejša knjiga, ki je bila napisana v zadnjem desetletju.«
– Journal of Marketing Research

zbirka Preobrazba
UMco

Naročila: 01/520 18 39 - knjigarna@umco.si •
spletna knjigarna www.bukla.si

401 strani • 26,90 €

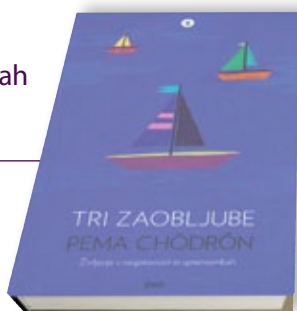
Knjige založbe UMco so na voljo tudi v vseh bolj založenih knjigarnah!

Tri zaobljube

Življenje v negotovosti in spremembah
Pema Chödrön; prevod: Vera Čertalič
Eno, 2015, m. v., 131 str., 18 €

Avtorica, budistična učiteljica, nuna in mati, je s svojim delom in pisanjem navdihnila že milijone ljudi z vsega sveta, da bi v teh nemirnih časih prebudili modrost in sočutje v sebi in svetu okoli nas.

Pripravila je več budističnih vaj in nasvetov, ki skozi zgodbe pomagajo razumeti in udejanjati vsako od zavez/zaobljub iz te knjige. Prva zaobljuba, *Zaprišegam, da ne bom škodoval*, govori o varovanju življenja, telesa in uma, spoštovanju vsega, kar pripada drugim, o neškodovanju drugim s spolno energijo, govorom in mislimi. Druga zaobljuba, *Zaprišegam, da bom skrbel za druge*, nas odpelje onstran območja udobja, saj sočutje ogroža ego, za njeno izpolnjevanje pa moramo ohranjati empatijo do drugih, gojiti potrpežljivost, odpuščanje in ljubečo prijaznost. S tretjo zavezujočo zaobljubo, *Zaprišegam, da bom dojemal svet takšen, kakršen je*, se učimo sprejemati vsakršna izkustva in se povsem predamo življenju. Zgodbe in primeri iz knjige nam tako pomagajo, da ostanemo navzoči v vsakem trenutku bivanja in ohranjamo dojemljivost, budnost, občutljivo srce in odprtost za življenje. > RENATE RUGELJ

Tesla metamorfoza za zdravljenje in evolucijo

Anja Petrović
prevod: Jernej Zoran
Primus, zbirka NeZaVedno,
2015, m. v., 329 str., 24,70 €

Kdo je (bil) pravzaprav Nikola Tesla?

Eden največjih znanstvenikov vseh časov, izjemno duhoven človek, vegan, avtor več kot sedemsto izumov, med katerimi so mnogi tako vizionarski, da je bil svetlobna leta pred drugimi. Pravijo, da je bil Nikola Tesla človek, ki je izumil prihodnost. Morda je njegovo zapuščino, ko je umrl, zato zasegla FBI. Njegova misel: »Tistega dne, ko bo začela znanost preučevati nematerialne pojave, bo v enem desetletju napredovala bolj kot v vseh prejšnjih stoletjih obstoja« zaobjema esenco njegovega delovanja. Avtorica pričujoče knjige je prav tako duhovna raziskovalka, ki se je ji Tesla zgodil v vrsti na-ključ-ij, ki so jo popeljala v njegov svet, s pomočjo katerega je začela uporabljati posebno tehniko za zdravljenje; je namreč certificirana učiteljica Tesla metamorfoze. Knjiga, ki je vredna naše pozornosti. > SABINA BURKELJCA

Malo pa že

Andrej Šegula
Mohorjeva Celovec,
2015, m. v., 136 str., 19,90 €

Knjižica je izšla v zbirki Anima, v kateri se s svojimi spisi, ki ne sodijo v krog teološke literature, predstavljajo duhovniki. Andrej Šegula, minorit, ki je tudi predavatelj in športnik, je v njej doslej

četrti. Nastopa s kratkimi premišljevanji o različnih temah, pojmi in oznakah za določena duševna stanja, dejanja in ravnanja, simbolno ponazorjena z lastnimi fotografijami. Na začetku vsakega miselnega utrinka je ena sama beseda, ki je obenem naslov – pogum, resnica, dobrot, nagajivost, pogovor, molitev, radost, toplina itn. –, sklepa pa ga ugotovitev: »Malo pa že.« Mišljeni so majhni, sprva še negotovi koraki, premiki, spremembe, izboljšave, nova spoznanja, ki sledijo odločitvi, premisleku, dejanju. Kajti z vsakim korakom, avtor nagovarja bralca, se spremeni tudi naš pogled: »'Malo pa že' je točno tisto, kar ti je zazvenelo, ko si prebral naslov te knjige. Točno to.« > IZTOK ILIČ

Zlata zrna; Sporočila obstoja

Osho; prevod: Jedrt Maležič
Primus, 2015, t. v., 160 str., 19,90 €

Osho, znan tudi kot Acharya Rajneesh, je bil indijski mistik, guru in duhovni učitelj, znan je po svojih predavanjih, po katerih so objavili več knjig. Z njimi je prebujal ljudi v življenje, vredno človeka. Osho se dotika vsega, kar nas obkroža in kar je v nas – od posameznika in njegovih iskanj do najbolj žgočih družbenih tem. Pogosto je kritičen – nastavlja nam ogledalo, spominja pa nas tudi na ljubezen ter v nas prebuja vero in odpira za mistično/presežno. Na srce nam polaga, da so spremembe človekova edina stalnica, da je treba živeti brez strahu in brez krivde – radostno, kajti veselo osebo je nemogoče zaslužniti. Njegovo temeljno sporočilo se glasi: »Živite v trenutku, kajti ta trenutek je vaše življenje.« Zlata knjižica prinaša najbolj zlata Osheva zrna modrosti, ki jih lahko podarimo sebi in našim najdražjim. > SABINA BURKELJCA

Svetloba

Knjiga modrosti
Keidi Keating
prevod: Jedrt Maležič
Gnostica, 2015, m. v., 359 str., 28,90 €

Keidi Keating je imela na videz popolno življenje, vendar jo je mučila depresija. Ob doživetju prebujenja in izkušnje Svetlobe se je odločila s

knjigo pomagati tudi drugim. Zbrala je ljudi, ki so šli skozi duhovno preobrazbo in začeli žareti; med njimi so pisci Neale Donald Walsch (*Pogovori z Bogom*), Don Miguel Ruiz (*Štirje dogovori*) in John Perkins (*Izpovedi ekonomskega morilca*). Njihove ideje temeljijo na mistični duhovnosti, da smo vsi povezani, podajajo pa tudi misli iz *Svetega pisma* in znanih osebnosti, kot so Buda, Steve Jobs in Albert Einstein. Knjiga je razdeljena na tri dele: najprej so priprave skozi prostor, telo in duha, nato vaje, kot so meditacija sevanja, občutje sreče, iskanje svojega pravega jaza, sledenje srcu, odpuščanje, iskanje miru s soustvarjanjem, na koncu pa smo povabljeni v najsvetejšo dvorano, v kateri spoznamo angele, Svetlobo, čisto ljubezen, čudeže in karmo. > KATJA CINGERLE

Igra zavesti

Modrost in navdih za spreminjajoči se svet
Geoffrey in Linda Hoppe,
Adamus Saint-Germain
prevod: Tjaša Pavček
Nova, 2015, m. v., 207 str., 27,60 €

Igra zavesti je nadgradnja prvih dveh knjig avtorja, *Mojstri nove energije* in *Živite svojo božanskost*. Njegove nauke podajata Geoffrey in Linda Hoppe, ki se ukvarjata z inspiracijo zavesti. Najnovejša knjiga pripoveduje o pripravljenosti posameznika na spremembe v življenju, o uresničevanju svojega razsvetljenja, o iskanju in razumevanju samega sebe, o razliki med božanskostjo in človeškostjo ter o razmerju med zavestjo, svetlobo in energijo. > KLARA JARC

Živali Slovenije

Goran Šafarek

prevod in priredba: Maja Berden Zrimec
Mladinska knjiga,
2015, t. v., 331 str., 44,70 €

Raznolika slovenska pokrajina, visoki hribovi in planine, čista morja, reke in potoki, skrivnostni kraški svet, naravna barja in močvirja so idealen življenjski prostor za številčno in raznovrstno slovensko živalstvo, ki ga vsega seveda ni moč zaobjeti v še tako obsežni monografiji. Zato so se ustvarjalci tega velikega, slikovno bogatega priročnika odločili predstaviti tiste živali, ki so morda najpogostejše, najzanimivejše ali pa najredkejše v določenih življenjskih okoljih ali kot so to poimenovali, po biogeografsko-habitatnem načelu. Nižinske reke in njihova nabrežja tako nudijo zavetišča krapom, somom, ščukam, vidram, čigram, vodomec in drugim. V močvirjih, ki so pomembni prečiščevalci vode, se skrivajo čaplje, zelene rege, gosi, močvirske sklednice, belouške, kačji pastirji. V poplavnih gozdovih, ki jih je zaradi človeških posegov v naravo vedno manj, lahko poleg jelenov in divjih prašičev srečamo tudi krastače in komarje, kot prebivalce nižinskih in hribovitih območij pa so predstavili kanjo, fazana, vrtnega polža, pajka križevca in druge. Slovenija ima tudi nekaj lepih jezer, tako naravnih kot umetnih, in tam prebivajo kormorani, race mlakarice, čopasti ponirki, različne ribe in druge živali. Kot predstavniki predalpskega in preddinarskega sveta so v knjigi zbrani kragulj, lisica, jazbec, srna ... na travnikih pa prevladujejo metulji, poljski zajci, domače čebele, navadni krti in deževniki. Vsaka od teh živalskih vrst, največ je vretenčarjev (ptic in sesalcev), ima lepo opisanih nekaj telesnih in razvojnih značilnosti, beremo pa tudi o zaščiti in ogroženosti posamezne vrste. Ne gre pozabiti, na velik pomen oza-

veščanja mladih, saj je Slovenija ena redkih držav, kjer še vedno živijo volk, medved in ris, ki so iz večine zahodnoevropskih držav že davno izginiti. Lepa in poučna monografija. > RENATE RUGELJ

Vrtni ptiči v naravni velikosti

Daniela Strauss

prevod: Milan Lovka
Narava, 2015, m. v., 108 str., 11,50 €

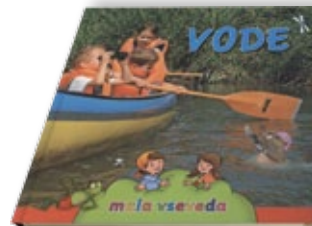
Običajnim opazovalcem ptic za prepoznavanje vrst pogosto zmanjka časa, saj ptice veljajo za zelo plašne živali in če se jim preveč približamo hitro odletijo. S pomočjo tega slikovitega priročnika pa bo zdaj prepoznavanje pernatih prijateljev, ki si iščejo hrano ali zavetje v vašem vrtu veliko lažje. V knjižici je zbranih 60 različnih vrst ptičev. Razporejeni so po velikosti v tri skupine. Med najmanjše sodijo tiste ptice, ki so velike približno kot plavček ali manjše, npr. kraljiček, stržek, kovaček, čiček in razne sinice, sledijo tiste, ki so velike kot domači vrabec (npr. hudournik, lastovka, slavec, taščica ...) in zaključuje s tistimi, ki so velike kot kos ali večje (škorec, cikovt, brinovka, žolna, golob, detel ...). Bogat in slikovit pripomoček za ljubiteljske ornitologe. > RENATE RUGELJ

Vode

Ivan Esenko

ilustracije: Alenka Vuk Trotovšek
Okaši, zbirka Mala vseveda,
2015, t. v., 42 str., 15,99 €

Zbirka *Mala vseveda* je po knjigah *Čebele*, *Gozd*, *Ptice* in *Vrt* zdaj bogatejša še za knjigo o vodah. S kombinacijo barvitih ilustracij in panoramskih fotografij se poučimo o tekočih in stoječih vodah ter živalskem in rastlinskem svetu, ki jih obdaja. Ne manjka tudi poglavje o onesnaževanju voda, ki so konec koncev naše zrcalo. Obvezno branje za vse nadobudne okoljevarstvenike. > VANJA JAZBEC

NOVOSTI

KUD Sodobnost International

Preberite novi roman iz zbirke Horizont,
Samko Tále: Knjiga o britofu!
Če je Švejk kulturni češki norček, lahko rečemo,
da je Samko njegova sodobna slovaška različica.

V bralni dnevnik si boste lahko beležili bralne aktivnosti in misli iz knjig, ki jih ne želite pozabiti, ter поблиže spoznali projekt Knjige povezujejo svetove.
Vsebuje tudi priročen rokovnik.
Idealno darilo za bližajoče se praznike.

Več o knjigah najdete na www.sodobnost.com.
Naročila sprejemamo na e-naslov:
sodobnost@guest.arnes.si.

Iz slovaščine prevedla Diana Pungersič.

ZBIRKA HORIZONT

Knjiga, ki je očarala Slovaško!

Ustvarjalna
Evropa
Kultura

Bralni dnevnik
Za ljubitelje knjig!

Grozni Gašper

Vesolje

Francesca Simon

ilustracije: Tony Ross

prevod: Ida Sternad

Učila International, zbirka Grozni leksikon,
2015, t. v., 93 str., 11,90 €

Ali veste, da se tam za oblaki in modrim nebom, približno 100 kilometrov nad Zemljo začne vesolje? In znanstveniki trdijo da je tam 500 milijard galaksij, ki so sestavljene iz zvezd, planetov, plinov in prahu. Pojdite skupaj z Gašperjem na raziskovanje asteroidov, kometov in kraterjev, odpeljite se z lunarnim vozilom, preverite, kdaj so bili prvi ljudje na Luni, kako vroče je Sonce in zakaj zvezde svetijo. Razmišljajte o astronautih, kako živijo v vesolju, migajte z možgančki in raziskujte vesolje, saj veste, navihani Gašper bi rekel, vesolje je tako vesoljsko! > RENATE RUGELJ

Raziščimo predelovanje odpadkov;

Raziščimo vodo

Élisabeth de Lambily

prevod: Nika Ogorevc

Mladinska knjiga,

2015, t. v., 22 str., 13,95 €

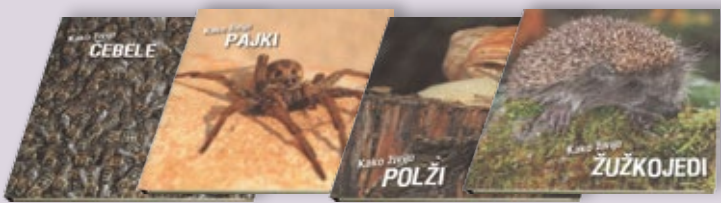
V naslednjih dveh poučnih knjigah o okoljevarstvu se pridružimo Janu in Jani, radovednemu bratcu in še bolj radovedni sestrici, na raziskovalni pustolovščini. Skupaj z njima odkrivamo neskončno pot vode, vse od prve kapljice iz pipe prek čistilnih naprav in spet nazaj. Sledimo smetarjem in se naučimo ravnati z odpadki. Hkrati si lahko ob zgodbi preberemo zanimiva dejstva v infozhibanki na izvlečnih listih. In kot vsakemu pravemu raziskovalcu na koncu sledi še preverjanje znanja; z iskanjem pravih odgovorov preverimo, kaj smo se naučili. > VANJA JAZBEC

zbirka Kako živijo

Ivan Esenko

Okaši, 2015, m. v., 11 str., 5,99 €/knjigo

Nadaljevanje zbirke *Kako živijo ...* nas s šestimi novimi knjižicami zopet popelje v bogato živalsko kraljestvo. Spoznamo pridne čebele in njihovo ključno vlogo pri opraskanju rastlin. Manj bojzljivi si lahko preberejo o številnih vrstah hroščev in njihovem razvojnem ciklu od jajčeca do odrasle živali. Tukaj so tudi pisani metulji z ljubkimi imeni, med njimi znani citronček, znanilec pomladi. Beremo lahko o pajkih in arahnofobiji. Predstavljene so različne vrste polžev, s katerimi se najpogosteje srečujemo v okolju. Poučimo se tudi o žuškojedih, brez katerih bi hitro zmanjkalo naših pridelkov, saj so jim vrtno nadloge prava poslastica. Poučno in zabavno branje. > VANJA JAZBEC

Ustvari in zgradi

Kirsten Kearney, Yazur Strovov

prevod: Marko Bogataj

Učila International, 2015, pt. v., 256 str., 14,99 €

Tudi pri nas zelo priljubljena računalniška igra *Minecraft*, kjer se, kot pove ime, vse vrsti okoli rudarjenja in gradnje, je dobila obsežna knjižna navodila. Če spadate med več kot sto milijonov registriranih uporabnikov in želite s postavljanjem virtualnih kock ustvarjati nove reči in graditi nove svetove, boste v tej knjigi našli veliko uporabnih nasvetov. Od izbire osnovne platforme prek orodja, gradbenih nasvetov, ekipe in vodičev boste s pomočjo tega vodnika lahko zgradili tako urbane metropole kot tudi puščavska mesta, futuristične nebotičnike, katedrale in antične tempelje. > RENATE RUGELJ

Mesto iz kock

Warren Elmore; prevod: Jure Šešet

Učila International, 2015, pt. v., 256 str., 14,99 €

Navdušencem, ki se ne zadovoljijo samo s preprostimi modeli in maketami hiš, garaž in avtomobilov iz običajnih lego kock, ampak želijo z njimi poustvarjati velika mesta in svetovne arhitekturne znamenitosti, bo knjiga prinesla pravi navdih. Londonski olimpijski stadion, Eifflov stolp, Empire State Building, mehiška piramida, rimski kolosej in mnogi drugi v knjigi predstavljeni modeli so precej zapleteni. Za njihovo izdelavo so seveda zelo pomembni izbor pravih kock, njihova uporaba, poznavanje raznih tehnik sestavljanja, geometrija in še druga znanja, ki so jih za nastanek knjige prispevali umetniki iz vsega sveta. Preverite in se preizkusite, pazite le, da jih ne boste podirali hitreje kot sestavljali. > RENATE RUGELJ

Ulične čarovnije

prevod: Kristina Kočan

Učila International, 2015, t. v., 64 str., 9,99 €

Vsej tehnologiji in digitalizaciji navkljub pa med mladimi ohranjajo popularnost tudi čisto navadni triki s kovanci, kartami in vozli, da o miselnih zagonetkah in iluzijah sploh ne govorimo. Če vas zanima, kako iz gledalčevega ušesa pričarati kovanec ali s tleskom zamenjati karto, sestaviti neviden balon, lebdečo pomarančo, vozle iz nič ali vedno zadeti kroglico pod lončkom, potem vam bodo podrobna navodila za več kot 30 trikov prišla zelo prav. Le vaditi je treba veliko in trike ponavljati, dokler jih ne boste izpeljali brezhibno. > RENATE RUGELJ

Mali ustvarjalci se igramo

Petra Korenjak Marčun; illus.: Jure Kralj

Studio Hieroglif, 2015, t. v., 31 str., 19,50 €

Najmlajši že svojim »ninicam«, s katerimi si pomagajo pri uspavanju, dodeljujejo vloge, z njimi sodoživljajo stvari in se pogovarjajo. Ustvarjalnost in empatija sta jim v veliki meri položena v zibelko, dokler počasi ne začneta bledeti zaradi preobilice instantnih igračk in risank. Knjižica *Mali ustvarjalci se igramo* bo v prvi vrsti uporabna za ozaveščene starše, ki želijo pri svojem naraščanju ohraniti prvinsko kreativnost in spodbujati domišljijo. > ŽIGA VALETIČ

Z Vinkom Möderndorferjem se prej ko slej sreča vsak ljubitelj kulture. Če ravno ne držite v rokah njegove knjige ali je ne prebirate svojim otrokom, morda v mraku gledališča spremljate njegovo predstavo ali pa v udobju domačega naslanjača gledate njegov film oziroma poslušate njegovo radijsko igro. Je eden tistih umetnikov, ki zlahka prehaja med različnimi umetnostmi in, vsaj zdi se tako, ustvarja 24 ur na dan. V svoj zavidanja vreden opus je pred dvema letoma uvrstil še mladinski roman *Kot v filmu*. Čeprav priznava, da ga je pisal z neznansko tremo in imel pomisleke, ali se mu bo uspelo uživet v kožo današnjega najstnika, so se vsi njegovi strahovi razblinili ob izidu. Dober sprejem bralcev vseh starosti in ne nazadnje vse glavne nagrade za otroško in mladinsko leposlovje (*modra ptica*, 2013; *desetnica*, 2014; *večernica*, 2014), ki jih je prejel zanj, so mu dali zagon za novega. Pred kratkim je tako pri založbi Mladinska knjiga izšel njegov drugi roman *Kit na plaži*, s katerim je spet dokazal, da mu gre pisanje za najstnike zelo dobro od rok.

Dobre zgodbe berejo mladi in stari

Kit na plaži

Vinko Möderndorfer
Mladinska knjiga, zbirka Odisej,
2015, t. v., 224 str., 24,94 €

Bukla: Za vaš prvi mladinski roman *Kot v filmu* ste prejeli vse najpomembnejše literarne nagrade za otroke in mladino pri nas, izbran pa je bil tudi v okviru nacionalnega projekta Rastem s knjigo za spodbujanje bralne kulture osnovnošolcev in srednješolcev. Literarni strokovnjaki so ga nedvomno vzeli za svojega, kaj pa pravijo najstniki?

Möderndorfer: Ja, mladinski roman *Kot v filmu* se mi je posrečil. No, ne samo posrečil, pravzaprav sem se kar mnogo let pripravljal in zbiral pogum, da bi napisal nekaj, kar bi me spomnilo na moja najstniška leta. Vedel sem, kaj bi rad napisal, ampak sem imel vseeno tremo. Tremo pred zgodbo, pa tudi zaradi tega, ker doslej še nisem pisal romana, v katerem bi bil glavni junak najstnik. No, nastala je zanimiva zgodba in mladi, pa tudi starejši bralci so jo zelo hitro vzeli za svojo. V minulem letu sem kar nekajkrat gostoval na osnovnih šolah, kjer sem se z učenci pogovarjal tudi o romanu *Kot v filmu*. Presenetilo me je, da veliko število najstnikov roman pozna in nekateri so se celo poistovetili z glavnim junakom. Spraševali so me marsikaj. Všeč jim je bil oče Maks. Neka deklica je celo rekla, da bi tudi ona imela takšnega očeta. Nekateri učenci so si zapomnili celo dialoge. Tiste bolj zabavne, jasno.

Bukla: Mladinski roman se je v vašem bogatem literarnem opusu torej znašel precej pozno. Kako to, da se ga niste lotili že prej, in kaj je botrovalo vaši odločitvi, da ga sploh napišete? Vas je k pisanju drugega romana *Kit na plaži* spodbudil tudi topel sprejem prvega ali vas zgodbe za najstnike zdaj poiščejo kar same?

Möderndorfer: Vedno sem bil prepričan, da med pisanjem za odrasle in pisanjem za mladino ni razlike. Tudi ko sem pisal pesmi za mladino ali pa kratke zgodbe za otroke, sem to počel na isti resen način, kot kadar pišem novelo ali dramo ali roman. Mislim, da je razlika med t. i. literaturo za odrasle in literaturo za mladino pravzaprav samo ta, da v nekaterih romanih nastopajo otroci ali najstniki. Oni so junaki. Zgodba se pripoveduje skozi njihove oči, skozi njihovo dojetje in razumevanje sveta. In to je vse. Vendar sem s pisanjem romana, v katerem bi bil glavni junak najstnik, nekako odlašal. Trema pred novo pisateljsko pokrajino? Mogoče. Strah, da sem že pozabil, kako je, če si otrok, če si najstnik. Potem sem se pa vendarle opogumil. Ja, pa tudi bralski uspeh romana *Kot v filmu* mi je dal zagon. Za nov roman me je spodbudila predvsem urednica mladinskega leposlovja v Mladinski knjigi Alenka Veler, ki je *Kita na plaži* kar naročila. Hvala ji. Med pisanjem sem seveda zelo užival.

Bukla: Najbrž se je odraslemu težko uživet v kožo današnjega najstnika, vi pa ste si zadali še težjo nalogo in oba romana napisali z najstniškim prvoosebним pripovedovalcem. Katere so bile največje zagate, s katerimi ste se so-

Vinko Möderndorfer

Foto: Borut Krajnc

očili pri pisanju? In kako ste se izognili pasti moraliziranja, ki smo mu odrasli radi podvrženi?

Möderndorfer: Pisanje v prvi osebi je lažje. Vsaj zame. Pripovedovanje v prvi osebi omogoči pisatelju, da se takoj vživi v lik, ki ga piše, saj je zgodba nekakšna samoizpoved. Najteže se je spomniti, se potunkati vase in spet najti otroka v sebi, spregovoriti kot otrok in misliti kot otrok. Ko najdeš ta notranji glas otroka, gre vse naprej samo od sebe. O moraliziranju pa: upam, da sem se mu izognil. Seveda ga težko popolnoma izbrisemo, kajti odrasli radi moraliziramo, ko *poučujemo* otroke, o tem, kaj je prav in kaj narobe. Pedagogika ima v sebi vedno kanček moraliziranja. Tako da so moji odrasli liki včasih tudi takšni. Upam, da ne preveč. Moraliziranje je, vsaj zame, nekaj slabega, v resnici hinavskega, v resnici demagoškega. Moraliziranje politiki in tisti, ki imajo slabe namene. Otroci nimajo slabih namenov, zato jim je moraliziranje tuje.

Bukla: Osrednja tema prvega romana je ločitev staršev, v drugem pa se lotevate življenja glavne junakinje Nike in njene družine, ki je navzven skoraj popolno, v resnici pa Nika živi v nenehnem strahu, da bo na dan prišla družinska skrivnost, saj se boji odziva okolja. Gre za sodobni in pomembni temi. Ali temo izberete načrtno?

Möderndorfer: Zgodbe, ki sem jo opisal v romanu *Kit na plaži*, nisem izbral načrtno. Pravzaprav sem zgodbo mlade Nike, ki se trudi biti popolna, in to zato, da bi nekaj prikrla, nosil v sebi dolgo časa. Poznal sem takšno Niko (v resnici ji ni ime Nika), zdaj je že odrasla, imela pa je podobne težave s sošolci, z družino ... Na koncu se je vse lepo razrešilo, kar se v življenju ne zgodi velikokrat. Življenje žal skoraj ne pozna *happy endov*. Iz svojih najstniških izkušenj in kasneje izkušenj očeta najstnice pa

zelo dobro vem, koliko skrivnosti ima mlad človek, koliko zamočli (brez potrebe), koliko stvari si narobe razloži, kje vse vidi (spet brez potrebe) težave in strahove. Kot oče pa tudi vem, koliko reči zamočimo kot starši in kolikokrat neprimerno reagiramo v odnosu do svojih otrok ... Tako da se mi je zdela tema nenehnega strahu, da nas vrstniki ne bi razumeli, da bi se delali norca iz nas, prava tudi za današnji čas.

Bukla: Tematsko je *Kit na plaži* zanimiv tudi zato, ker ne prikaže le, kako je širše okolje nedovzetno za sprejemanje drugačnosti, ampak se problema loteva tudi z druge plati – spregovori o tem, kako se spremenijo odnosi med družinskimi člani in njihov odnos do okolice. Nikina družina se povsem osami in odtuji.

Möderndorfer: O strpnosti do drugačnosti je treba kar naprej govoriti in pisati. Nikoli ni preveč. Ljudje so nestrpni. Drugačnosti ne marajo in se je bojijo. Do nestrpnosti lahko pride tudi znotraj družine, ki ima drugačnega člana. Pa ne samo to. Zaradi pritiska okolja se družina z drugačnim članom izolira, živi pod hudim pritiskom, ki jo na koncu lahko tudi razbije. O vsem tem govori roman *Kit na plaži*. Mnogo družin je, ki se spopadajo prav s temi problemi.

Bukla: Za bralce so gotovo eni najbolj zanimivih literarnih protagonistov »outsiderji«, pri čemer še posebej izstopata slikar Maks (*Kot v filmu*) in najstnica Barbka, ki se ne pogovarja, ampak pošilja sporočila z mobilnika (*Kit na plaži*). Kako se prikradejo v vaše zgodbe?

Möderndorfer: Ne prikradejo se. Tu so. V življenju. Za oba lika obstaja pravi model. Poznam eno takšno Barbko, ki pošilja esemese hitreje kot govori. Fantastično jo je opazovati, kako ji prsti šibajo po ekrančku pametnega telefona. Tudi en takšen Maks čisto zares živi svoje slikarsko in samotarsko življenje v nekakšni vili čira čara. Jasno je, da si potem pisatelj tudi marsikaj izmisli, domisli, doda, prikroji ... Ne bi pa bilo prave prepričljivosti, če bi si izmislil čisto vse. Literarni liki so živi šele takrat, ko imajo nekakšno realno zasnovo v resničnem svetu. T. i. »outsiderjev« pa je v življenju zelo veliko. Več kot v romanih. »Outsiderstvo« je mogoče sploh ena zadnjih obal svobode in individualizma. V našem svetu je vse tako urejeno, popredalčkano, da je že kar svinjsko dolgčas.

Bukla: V gornjem vprašanju omenjena Barbka odslikava današnje najstnike v tem, da jim je zaradi tehnološkega razvoja svet vse bolj na dlani, po drugi strani pa postajajo »ujetniki« resničnega sveta, v katerem so vedno bolj osamljeni in nekako način »nevidni«, kar je paradokсно. Kako sami danes gledate na izkušnjo vašega najstništva in kako ste to obdobje doživljali kot oče, se pravi v času mobilnega telefona, interneta ...?

Möderndorfer: Sem pristaš napredka! Mislim, da je sedanost lepša od preteklosti. Vedno. Računalniki so super, filmi so super, računalniške igre so super, pametni telefoni so super. Vse to so orodja današnjega sveta. Obožujem jih, dokler so orodja, dokler nam pomagajo živeti in ustvarjati. Nekaj drugega pa je, če človek postane z njimi zasvojen. Zasvojenosti so huda nevarnost. Ampak tudi naš (in moj) stari svet je bil poln zasvojenosti. Človek pač mora voziti slalom med pastmi, ki mu jih razvoj neprestano postavlja na pot. Ena izmed lepih stvari literature je tudi ta, da opisuje takšne pasti. Mogoče bo potem kakšnemu bralcu uspelo, da ne bo padel vanje. Kaj vem.

Bukla: Oba filma kar »kličeta« k filmski upodobitvi, se obeta kaj tudi na tem področju?

Möderndorfer: Ja, mislim, da bo treba posneti eno takšno zgodbo. Se pripravljam na to. Vsekakor pa bomo na radiu posneli radijsko nanizanko *Kot v filmu*. Sem jo že napisal.

Bukla: Katere knjige so v najstniških letih navduševale vas in ali prebirate tudi novejšo mladinsko literaturo?

Möderndorfer: Ko sem bil najstnik, sem veliko bral. Seveda je bilo takrat branje drugačno. Odraščal sem s Karlom Mayem in z množico stripov. Strip se mi zdi sploh zakon. Prvi korak do filma. Tudi danes berem literaturo, ki naj bi jo brali predvsem najstniki. Če je zgodba dobro napisana, tako *ne dela razlik* med bralci, beremo jo lahko stari, mladi in zelo zelo mladi. Zelo cenim dela Johna Greena, knjiga *Kdo si, Aljaska?* je pravi roman, za vse, najstnike in tiste, ki so že pozabili, da so to kdaj bili. Prav tako je izjemen roman *Ime mi je Damijan* Suzane Tratnik. Ponosno lahko stojijo ob boku vsem t. i. velikim zgodbam! In še in še in še in še.

Nov knjižni kotichek za mladino v Konzorciju

Knjigarna Konzorcij v Ljubljani še bolj na široko odpira vrata mladini in z oktobrom je v njej zaživel mladinski oddelek s kupom slastnega branja za vse okuse. Bralni klub za mlade, ki ga pripravljajo bralci sami, pa bo odprt vsak drugi ponedeljek v mesecu ob 18. uri. Pridružite se jim tudi vi.

Knjigarna in špecerija Kul-kul

Najboljše iz sveta kulinarike in knjižne kulture na enem mestu. Nova knjigarna in špecerija Valentine in Luka Novaka je v Ljubljani na Slovenski cesti, že odprla svoja vrata. Bodite drzni in stopite vanjo.

Velika kuharska knjiga za otroke

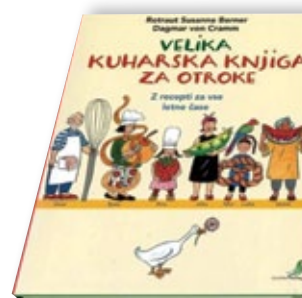
Z recepti za vse letne čase

Dagmar von Cramm

ilustracije: Rotraut Susanne Berner

prevod: Katja Jencič

Narava, 2015, t. v., 141 str., 19,95 €

Crammova, ena najbolj znanih prehranskih strokovnjakinj v Nemčiji, je v sodelovanju s cenjeno ilustratorko Bernerjevo v knjigi pripravila uporabne recepte za družinsko kuharico za vse letne čase. Čeprav na platnicah piše, da gre predvsem za otroško kuharico, in so receptom pripojene dogodivščine slavnih prebivalcev Bučišča zelo hudomušne, je treba priznati, da so marsikateri jedi in nasveti prav lep zalogaj tudi za druge družinske člane. Knjiga, ki že ob branju ponuja veliko zabave, kaj bi se zgodilo šele pri kuhanju. © > RENATE RUGELJ

Edinstvena Calvin in Hobbes

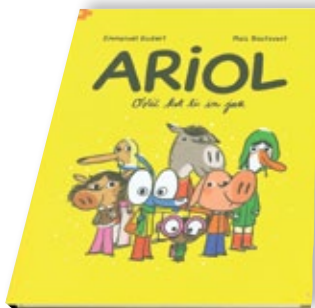
Bill Watterson

prevod: Ivana Gradišnik, Jernej Juren, Klemen Perko

Didakta, 2015, m. v., 255 str., 19,99 €

Prigode o šestletnem hiperaktivnem dečku Calvinu in njegovemu prijatelju tigru Hobbesu (ki ni sicer nič drugega kot plišasta igračka, a v Calvinovih očeh še kako živ) so danes že klasika stripovskega medija. Zbrane epizode časopisnega formata, običajno v štirih sličicah, ki jih občasno prekinjajo daljši, celostranski in barvni stripi, bodo v pričujočem obsežnem zvezku velikega formata navdušile tako veterane kot novince. Oboji se bodo težko uprli humorim, a zelo vsakdanjim situacijam, v katerih avtor prek otroške navihanosti poda marsikatero življenjsko resnico. *Calvin in Hobbes* sta prvotno tedensko izhajala med letoma 1985 in 1995, na vrhuncu popularnosti pa je stripe objavljalo več kot 2400 časnikov po vsem svetu. Bill Watterson je za svoje delo prejel številne prestižne nagrade, v predgovoru pa se mu pokloni celo sam Charles M. Schulz, avtor *Arašdkov* (*Peanuts*). > ALEŠ CIMPRIČ

Ariol; Oslič kot ti in jaz

Emmanuel Guibert

ilustracije: Marc Boutavant

prevod: Katja Šaponjič, Anja Golob
Zavod VigeVageKnjige,
2015, m. v., 126 str., 18 €

Francoz Emmanuel Guibert je uveljavljen avtor stripa za odrasle, denimo *The Photographer* o delu Zdravnika brez meja v Afganistanu, izmaličenem v vojni leta 1986, ali *Alan's War* – v spominih ameriškega vojaka iz druge svetovne vojne, predelanih deveto umetnost. Po drugi strani pa se zna več kot uspešno prilagoditi tudi mlajšim bralcem in hkrati ohraniti nekaj tiste ostrine, ki bo privlačila tudi starejše radovedneže. Takšen je strip o osnovnošolcu osliču Ariolu – z živalskimi junaki s tipično človeškimi lastnostmi. Skupek dvanajstih kratkih zgodb ponudi njegove prigode doma in v šoli, ki šaljivo in tudi zbadljivo komentirajo dinamiko šolskih hodnikov, vključno s prvo zaljubljenostjo (Ariol se zagleda v ljubko sošolko kravico). Kakovosten strip za mlado in staro. > ALEŠ CIMPRIČ

kov brez meja v Afganistanu, izmaličenem v vojni leta 1986, ali *Alan's War* – v spominih ameriškega vojaka iz druge svetovne vojne, predelanih deveto umetnost. Po drugi strani pa se zna več kot uspešno prilagoditi tudi mlajšim bralcem in hkrati ohraniti nekaj tiste ostrine, ki bo privlačila tudi starejše radovedneže. Takšen je strip o osnovnošolcu osliču Ariolu – z živalskimi junaki s tipično človeškimi lastnostmi. Skupek dvanajstih kratkih zgodb ponudi njegove prigode doma in v šoli, ki šaljivo in tudi zbadljivo komentirajo dinamiko šolskih hodnikov, vključno s prvo zaljubljenostjo (Ariol se zagleda v ljubko sošolko kravico). Kakovosten strip za mlado in staro. > ALEŠ CIMPRIČ

Silvestrski poljub smrti

Resnična srhljivka

Ivan Sivec

ilustracije: Uroš Hrovat

Karantanija, zbirka Srečna družina,
2015, t. v., 151 str., 17 €

Iskrivo in hudomušno, pa tudi srhljivo, kot smo vajeni iz knjig priljubljene pisateljice Sivca, se pred mladimi bralci razstira napeta zgodba dveh družin z otroki, ki sta zimske praznične dni želeli romantično preživeti v gorski koči, pri tem pa so se nekega večera skoraj zastrupili z nevarnim ogljikovim monoksidom. Zveni znano? Seveda, gre za resnični dogodek izpred nekaj let, ki je zelo osebno pretresel tudi avtorja in gotovo je zgodbo zapisal in priredil tudi v poduk in opozorilo drugim. > RENATE RUGELJ

Pika Nogavička

Astrid Lindgren

ilustracije: Marlenka Stupica

prevod: Nada Grošelj

Mladinska knjiga, zbirka Sinji galeb,
2015, t. v., 356 str., 24,94 €

Pika Nogavička je knjiga mladosti mnogih slovenskih generacij in nič nenavadnega ni, če so si mladi njene lastnosti in njene besede včasih prisvojili že tudi po tem, ko so odrasli. Po skoraj šestdesetih letih od prvega prevoda in izida v slovenščini smo zdaj dobili nov, neposredni prevod iz švedščine (prvič je Piko prevedla Kristina Brenkova iz nemščine, v kasnejših izdajah so ga tudi malce popravljali), te naloge pa se je lotila izvrstna prevajalka Nada Grošelj. Prevod je jezikovno izčiščen in seveda precej bližje izvirniku, hkrati pa prinaša nujne spremembe, ki bodo nedvomno zbudile tudi raznovrstne odzive (prevajalka je o tem napisala tudi spremno besedo). Tako lahko starejši preverite, v kaj so se spremenile legendarne kroglice pregelk, mladi pa bodo v že dvajsetem natisu te legendarne knjige lahko neobremenjeno zapluli v Pikin čarobni svet. Knjiga, pri kateri lahko tudi vzporedno branje starega in novega prevoda poveže mlade in stare! > SAMO RUGELJ

Kot noč in dan

Cvetka Sokolov

ilustracije: Ana Zavadlav

Miš, 2015, t. v., 78 str., 24,95 €, JAK

Barbara in Dominik sta najboljša prijatelja, šolarja, ki sta si različna kot noč in dan. Če so njej počitnice predolge in si obupno želi nazaj v šolo, potem so njemu absolutno prekratke in v šoli ima najraje odmora. Ona ima rada slovenščino in pisanje iskrenih izpovedi, on obožuje naravoslovje in sploh ne govori veliko, ona je povsem neorganizirana in ima pred nastopom grozno tremo, njemu je v veselje s pesmimi zabavati prijatelja, a mu je v avtu vedno slabo in tako naprej, vse dokler ne pridemo do tega, da imata Barbara in Dominik tudi veliko, zelo veliko skupnega, zato pa sta najboljša prijatelja. > RENATE RUGELJ

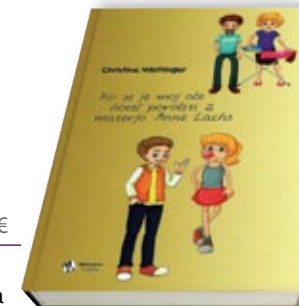
Ko se je moj oče hotel poročiti z materjo

Anne Lachs

Christine Nöstlinger

prevod: Stanislav M. Maršič

Mohorjeva Celovec, 2015, t. v., 172 str., 22,90 €

Nagrada Astrid Lindgren, medalja Hansa Ch. Andersena in druga priznanja uvrščajo avstrijsko pisateljico Christine Nöstlinger med najuglednejše sodobne avtorice knjig za otroke in mladino. Po desetih prevodih v slovenščino – polovica jih je izšla pri celovski Mohorjevi – je že dobra znanka naših mladih in najmlajših bralcev, cenijo pa jo tudi pedagogi in knjižničarji. Zlasti zato, ker se pogumno in obenem s humorjem, ki mehča ostrino konfliktov, loteva občutljivih tem, ki ponekod veljajo kot »neprimerne« za mladinsko literaturo. Spopada se z nasiljem avtoritet, odkrito piše o spolnosti in mamilih in se zavzema za različne ranljive manjšine. Tukaj izpostavlja težave, s katerimi se soočajo otroci razvezanih staršev. Nič kaj izjemno zgodbo zaplete s tem, da se Štrcljev oče hoče poročiti z mamo na prvi pogled nad vse težavne sošolke Anne. Oba najstnika sta si zoprna, še preden odkrijeta namero staršev, nazadnje pa se obrne tako, da do poroke ne pride, otroka pa se spoprijateljata. > IZTOK ILICH

Svet je kakor ringaraja

Pravljice pesmi in uganke

Anja Štefan

ilustracije: Zvonko Čoh et al.

Mladinska knjiga, zbirka Sončnica,

2015, t. v., 358 str., 39,90 €

Pesnica, pisateljica in pripovedovalka Anja Štefan ima za sabo že vrsto samostojnih knjižnih objav pesmi, pravljic in uganek, pa tudi priredb ljudskih pripovedk, da o preštevilnih nagradah in nominacijah sploh ne govorimo. V tej veliki antologiji so zbrana njena najboljša, sicer motivno in tematsko zelo raznolika dela, ki so jih likovno obogatili še najboljši slovenski ilustratorji. Najboljše pravljice, ritmične pesmice in zavite uganke je ob pomoči urednice Irene Matko Lukan v to zakladnico literarnih besedil zbrala avtorica in jih za to priložnost tudi nekoliko prenovila in dopolnila, nekaj besedil pa je sploh prvič objavljenih. Pred nami je še en izjemen knjižni šopek, ki izhaja ob okroglem jubileju revije *Ciciban*. > RENATE RUGELJ

Pravljice za punce, fante in vse ostale

Slavko Pregl

ilustracije: Kostja Gatnik, Marjan Manček, Arjan Pregl, Damijan Stepančič
Mladinska knjiga,
2015, t. v., 279 str., 29,95 €, JAK

Antologija kratkih zgodb, ki je izšla ob avtorjevi sedemdesetletnici, predstavlja jagodni izbor iz njegovih prejšnjih knjig za otroke in mladostnike (*Juha cviluha*, *Varja se pogovarja*, *Priročnik za klatenje* itd.), krasijo pa jo ilustracije Kostje Gatnika, Marjana Mančka, Arjana Pregla in Damijana Stepančiča. Pregl, ki ga za pisanje večkrat navdihne kar družinsko življenje, se v zgodbah loteva tako vrtičkarjev kot prvošolčkov in navihanih mulcev ali mul, ki marsikdaj poskrbijo tudi za kakšno staršem živce parajočo dogodivščino, medtem ko jim v trebuhu že plešejo prvi ljubezenski metuljčki. To je posebna knjiga, ki si zasluži tudi posebno spremno besedo, in če jo napiše Peter Svetina, potem je povedano vse. Mladi bralci, ki se, razen po sili razmer, takšnim in drugačnim »pametovanjem« literarnih strokovnjakov najraje izogonejo, znajo biti tokrat prijetno presenečeni in se celo zabavati. > KRISTINA SLUGA

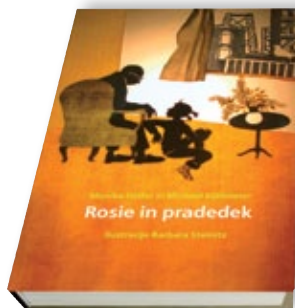
Rosie in pradedek

Monika Helfer, Michael Köhlmeier

prevod: Ana Grmek

ilustracije: Barbara Steinitz

eBesede, 2015, m. v., 140 str., 9,90 €

Pradedek je edini moški v Rosiejini družini, saj sta njen oče in dedek družino zapustila. Živi v New Yorku, vendar njene judovske korenine izvirajo iz avstrijskega Hohenemsa, v katerem živijo judje in kristjani, pa tudi avtorja knjige. Pradedek Rosie pripoveduje zgodbe iz daljne dežele, h katerim deklica s svojo otroško domišljijo še kaj doda. Pogosto so povezane s svetopisemskimi, kot je tista o vesoljnem potopu, velikokrat pa so kar resnične. Žalostno, veselo, zabavno in nostalgčno pripovedovanje pa se meša z resničnostjo Rosiejinega življenja. Knjigi je dodan slovarček judovskih izrazov. Michael Köhlmeier in Monika Helfer sta zakonca in oba pisatelja. V slovenščino imamo prevedeni še dve Köhlmeierjevi deli: Svetopisemske zgodbe in Köhlmeierjeve antične pripovedke. > KATJA CINGERLE

Slovenske knjige med najboljšimi knjigami s celega sveta

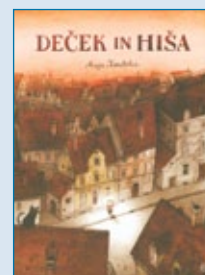
Miš založba je iz mednarodne mladinske knjižnice v Münchnu (Internationale Jugendbibliothek München) prejela veselo novico: njihovo knjigo *Živalska kmetija* – napisal jo je Andrej Rozman Roza, z ilustracijami pa jo je opremil Damijan Stepančič – so v omenjeni mednarodni knjižnici uvrstili v letno zbirko priporočenih knjig s področja otroške in mladinske literature s celega sveta *Bele vrane 2015*. Letos katalog te zbirke vsebuje 200 izbranih izjemnih knjig v 36 jezikih iz 55 držav sveta.

Natisnjen katalog so javnosti predstavili v četrtek, 15. oktobra 2015, v okviru knjižnega sejma v Frankfurtu. Tam so bile razstavljene tudi vse knjige, ki so uvrščene vanj.

Slovenski založniki so lahko ponosni na osvojena mednarodna literarna priznanja, saj se naše knjige že dolga leta uspešno uvrščajo v zbirko *Bele vrane*, v kateri so zbrane najboljše otroške in mladinske knjige z vsega sveta.

Letos sta v to zbirko poleg *Živalske kmetije* uvrščeni še dve slovenski knjigi drugih založb, in sicer knjiga Tanje Komadine z naslovom *Fino kolo* (Forum) ter knjiga Maje Kastelic *Deček in hiša* (Mladinska knjiga).

Kratke opise vseh knjig iz zbirke *Bele vrane 2015* najdete na spletnem naslovu www.ijb.de: http://bit.ly/whiteravens2015.

Knjiga, ki bi jo morali imeti vsak vrtec, šola in družina

Monserrat Sarto STRATEGIJE MOTIVIRANJA ZA BRANJE

240 str., 35,00€

© Nazoren in praktičen prikaz preizkušenih, a v Sloveniji novih strategij motiviranja za branje literarnih besedil,

© z izkušnjami slovenskih motivatoric in motivatorjev branja.

Monografijo dopolnjujeta priročnika s sugestijami za rabo pri konkretnih besedilih.

Strategije uporabljamo pri projektih Leo, Leo in Španska vas, ki ju v okviru programa Kultura podpira Evropska komisija.

Oh, ta luna

Rémi Courgeon

prevod: Ana Marija Toman

Okaši, 2015, t. v., 28 str., 14,95 €

Knjiga prav posebne lunaste oblike pojasnjuje, kako se naša nočna spremljevalka na nebu debeli in tanjša. V kratkih verzih in ob nagnjenih ilustracijah pove, kako se lunina oblika spreminja od srpa, banane in nasmeha do kosa kruha, čolna in nosečniškega trebuščka. S samo lunino in črno barvo bo knjiga otrokom ob številnih vsakdanjih predmetih pokazala lunine mene, ki jih bodo lahko ob večerih spremljali vsak mesec. > **KLARA JARC**

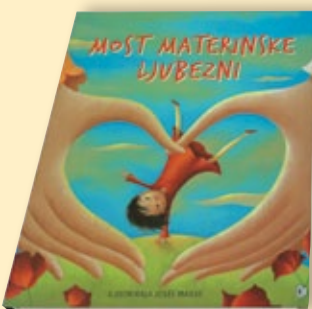

Kulturna izmenjava

Isol; prevod: Barbara Pregelj

Malinc, 2014, t. v., 32 str., 18 €

Argentinska umetnica Isol, ki se poleg pisanja in ilustriranja otroških knjig, ukvarja tudi s prepevanjem, je mestnega dečka Gašperja poslala na kulturno izmenjavo. Gašper je absolutno preveč časa preživel v fotelju pred televizorjem, zato sta s slonom Bombom zamenjala bivališči. Gašper je za teden dni odšel v afriški pragozd, slon Bombo pa v njegovo dnevno sobo, na kavč in pred televizor. Komu se je na izmenjavi bolje godilo, sploh ne dvomimo in zelo smo veseli, da je Gašper ugotovil, da je življenje v naravi veliko bolj zabavno. Na koncu knjige, ki je oblikovana v skladu s priporočili za oblikovanje gradiv za bralce z disleksijo, je čudovita zgodba zapisana tudi v španščini. > **RENATE RUGELJ**

Most materinske ljubezni

ilustracije: Josée Masse

prevod: Barbara Majcenovič Kline

Skrivnost, 2015, t. v., 28 str., 18,90 €

Kot tok misli beremo ganljivo izpoved posvojiteljice, ki svoji hčerki – hčeri dveh kultur in dveh ljubezni – pojasnjuje njen prihod v družino.

Besedilo, ki preprosto ovrže vse tabuje o posvojitvi, je bilo anonimno poslano dobrodelni organizaciji The Mothers' Bridge of Love (MBL), katere namen je vzpostaviti vez med kulturami posvojenih otrok in posvojiteljev. MBL je besedilo opremil s prisrčnimi ilustracijami in izdal to spodbudno slikanico, ki jo sedaj lahko beremo tudi mi. > **VANJA JAZBEC**

Otroka, ki sta imela rada knjige

Peter Carnavas; prevod: Andreja Peček

Mladinska knjiga,

2015, t. v., 32 str., 16,95 €

Pri Anžetu in Lučki doma živijo skromno; nimajo ne avtomobila ne televizije. A nič ne de, naokoli se vozijo s kolesom, kratek čas pa jim zapolnijo knjige. Kupi knjig na vsaki polički in v vsakem kotu! A ko se morajo nekega dne od knjig posloviti, ugotovijo, da za sabo niso pustile le praznih polic, ampak tudi zevajoč prostor med družinskimi člani. Prikupna pripoved o tem, kako nas knjige preprosto zblizujejo. > **VANJA JAZBEC**

Zimska pesem

Suzanne Barton

prevod: Miha Sužnik

Zala, 2015, t. v., 32 str., 19,95 €

Po prelepi slikanici *Jutranji zbor* smo dobili v slovenskem prevodu še eno slikanico iste avtorice. Njen prepoznavno topel, mehak, preprost slog nagovarja malčke, da pogledajo okoli sebe in opazijo naravo, ki se spreminja iz jeseni v zimo.

Stvari pa niso zmeraj take, kot so videti, strah ima največkrat na srečo samo velike oči. Je zima zares tako strašna, kot se zdi, kot ji pripovedujejo? Taščici zastane dih od snežne beline. Zima je vendarle naravnost čudovita! > **SABINA BURKELJCA**

Kdo je kralj?

Beverley Naidoo; ilustracije: Piet Grobler

prevod: Mateja Črv Sužnik, Miha Sužnik

Zala, 2015, t. v., 69 str., 24,99 €

Po uspešnici *Ime čarobnega drevesa* je založba Zala izdala slikanico istega ilustratorja. Tudi tokrat lahko beremo zgodbe iz Afrike, ki so se prenašale iz ust do ust, nekatere so morda stare na tisoče let, vmes pa so se večkrat spreminjale. Deset zgodb prihaja iz različnih afriških okolij, prinašajo nam nenavadne zgodbe, ki pred nas razprostrejo skrivnostnost Afrike. Zgodbe so opremljene z umetniškimi, vrhunskimi ilustracijami Pieta Groblerja. > **SABINA BURKELJCA**

Gremo v šolo in vrtec

Cynthia Thiéry

ilustracije: Séverine Cordier

prevod: Irma Toman

Okaši, 2015, t. v., 40 str., 9,95 €

Prikupna mala slikanica o tem, kako poteka dan male šolarke in njenega bratca, ki hoši v vrtec, je namenjena obema starostnima skupinama. Najmlajši jo bodo z zanimanjem poslušali in gledali, za večje otroke, ki že znajo brati, pa bo lahko postala prva knjižica, ki jo bodo prebrali v celoti. Ni zahtevna: ima velike črke in še večje risbice. Je dovolj preprosta, da jo otroci iz nižjih razredov osnovne šole lahko prebirajo svojim mlajšim bratom in sestram! > **ŽIGA VALETIČ**

Prevelik si, Beni!

Janeen Brian

ilustracije: Judith Rossell

prevod: Barbara Majcenovič Kline

Skrivnost, 2015, t. v., 30 str., 17,90 €

Nagrajena avtorica tokrat predstavi Benija, prijaznega in radovednega malega medvedka, ki se na zadnji jesenski dan odpravi v svoj brlog, nakar presenečen ugotovi, da je brlog zanj postal premajhen. Odpravi se iskat novega, večjega! Iskanje ga pripelje do novih prijateljev in razburljivih dogodivščin, na koncu pa do spoznanja, da stari brlog le ni bil tako slab. Prikupne ilustracije Judith Rossell so samo še višnja na vrhu smetane. > **VANJA JAZBEC**

Kako zorijo ježevci

Peter Svetina; ilus.: Damijan Stepančič
Miš, 2015, t. v., 88 str., 24,95 €, JAK

Kot prej že večkrat je tudi pri novi slikanici eden najvidnejših slovenskih avtorjev za otroke in mladino Peter Svetina združil moči z enim najbolj priznanih ilustratorjev pri nas Damijanom Stepančičem in spet sta se izkazala za uspešen umetniški tandem. Tokrat v glavnih vlogah nastopata ježevca Helge in Nikozija, ki jima družbo dela še kup »odbitih« prijateljev – črček »kajmebriga« Genadij, načitana nutrija Krizantema, lenivca Emil in Henrik, pri čemer nihče ne ve, kateri je kateri, še najmanj pa sama. Torej, če ste se že od nekdaj spraševali, kako naslikaš prepih, zakaj se reče sivka, če je lila, kako treniraš senco ali postaneš svetilnik in še mnogo več, potem je knjiga kot nalašč za vas. Ob kratkih zgodbicah, ki na »nenavadna« vprašanja odgovarjajo z zelo domiselnimi, predvsem pa smešnimi odgovori, se bodo zabavali tako majhni kot veliki bralci. > KRISTINA SLUGA

zbirka Princeske

Pepelka;
Sneguljčica;
Trnuljčica

Émilie Beaumont, Nathalie Bélineau
ilustracije: Marzia Giordano
prevod: Irma Toman
Okaši, 2015, t. v., 13 str., 8 €/knjigo

Émilie Beaumont in Nathalie Bélineau sta zopet združili moči pri oblikovanju zbirke, tokrat namenjene malim princeskam. Male gospodične se tako najprej spoznajo z zimzelenimi pravljicami; preberejo si lahko Pepelkino zgodbo, da izvedo, ali je na koncu le našla svoj izgubljeni čevalček. S Sneguljčico se zabavajo v družbi sedmih palčkov in čakajo, da se Trnuljčica prebudi po stoletnem spancu in spozna svojega princa na bellem konju. Čarobne slikanice za pravljичno otroštvo. > VANJA JAZBEC

Objemčki za mamico

Ruby Brown; ilus.: Tina Macnaughton
prevod: Barbara Majcenovič Kline
Skrivnost, 2015, t. v., 23 str., 18,90 €

Mala Sovica se sprašuje, kakšen objem naj podari mamici. Pozna več objemov: takšnega za dobro jutro in malo drugačnega za slovo, pa čisto posebnega za trenutke, ko kaj ušpiči. A ta trenutek ne ustreza nobeni izmed teh priložnosti. Kaj bo Sovica storila? Pravljica, ki bo ogrela vsako srce, pripelje do spoznanja, da za objem ne potrebujemo razloga, samo ljubezen. > VANJA JAZBEC

Larina druga zvezdica

Klaus Baumgart; prevod: Jana Osojnik
Kres, 2015, t. v., 26 str., 22,50 €

Slikanic in risank *Larina zvezdica* ni treba posebej predstavljati, toda zbirki treh knjižic se zdaj pridružuje še četrta, v kateri se Lara odpravi na morje, svetlikajoča se zvezdica pa ji obljubi, da jo bo obiskala tudi tam.

Toda na morski obali Lara najde novo zvezdico – morskoro zvezdo, za katero misli, da spada na nebo. Za razliko od zvezdice na nebu se ta zvezdica ne blešči in ne sveti, in ko jo želi Lara z balonom dvigniti na nebesni svod, ji njena prava zvezdica pri tem noče pomagati ... > ŽIGA VALETIČ

zbirka Mali prvaki

Jahalna šola;
Košarka;
Nogomet

Émilie Beaumont, Nathalie Bélineau
ilustracije: Jonathan Landemard
prevod: Irma Toman
Okaši, 2015, t. v., 13 str., 8 €/knjigo

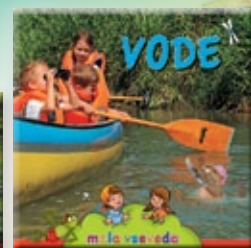
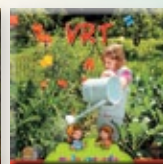
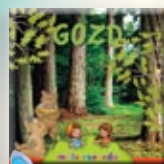
Malčkom namenjene slikanice z ljubkimi rimami predstavijo različne športe. V *Jahalni šoli* se spoznajo s konji, saj – kot preberemo – šele ko se s konjem dobro spoznajo, mu lahko spodbudo dajo. Izvejo, kaj je treba narediti pri košarki, če nočejo kršiti pravil. In kako se je treba za žogo poditi ... Zgodbam sledijo še vprašanja za male prvake, ki bralce in njihove starše spodbudijo k razmišljanju in pogovarjanju o prebranem. Na zadnji strani kartonk pa lahko malčki prilepijo še svojo fotografijo in se pridružijo knjižnim junakom. Ljubko. > VANJA JAZBEC

okaši

... nova knjiga v zbirki

mala vseveda

01 425 13 62 • www.oka.si

MEGA kviz je moderna oblika knjižnično-informacijskega opismenjevanja. Organizacijsko in strokovno ga vodi Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo v sodelovanju s Sekcijo za izobraževanje in komuniciranje pri Skupnosti muzejev Slovenije in (tudi v letošnjem letu) z Narodnim muzejem Slovenije. Pri pripravi kviza sodelujeta tudi ustvarjalca Žiga X Gombač in Ivan Mitrevski.

RUBRIKO PRIPRAVLJA:

KONTAKT:
pionirska@mkli.si

SLOVENSKI KNJIŽNIČNO-MUZEJSKI MEGA KVIZ 2015/2016

10. CIKEL: ŽELEZNA DOBA – ZLATA DOBA SLOVENIJE

Glavna cilja kviza sta spoznavanje kulturne dediščine in spodbujanje sodobnih pismenosti. Projekt poteka v šolskem letu, od oktobra do maja, učence k reševanju spodbujajo splošne in šolske knjižnice po Sloveniji. Kviz je primeren predvsem za učence drugega in tretjega triletja osnovne šole.

MEGA kviz lahko od 14. oktobra 2015 rešujete v celoti (vseh 5 sklopov) na www.megakviz.si.

Letošnji cikel smo posvetili obdobju železne dobe. V šolskem letu 2015/2016 so v MEGA kviz uvrščeni naslednji vsebinski sklopi:

Železo in železna doba

Najstarejše železne predmete so ljudje pridobili iz meteoritov, ki so iz vesolja padli na Zemljo. V bronasti dobi so bili prvi, ki so obvladali tehnologijo taljenja železove rude in izdelave železnih orodij. Hetiti v Mali Aziji. Iz hetitskega železa je na primer izdelano bodalo, najdeno v grobnici slavnega faraona Tutankamona. Šele v nemirnem času ob koncu bronaste dobe se je večšina, ki jo danes imenujemo črna metalurgija, razširila po Sredozemlju in v Srednjo Evropo. Železo so uporabljali predvsem za izdelavo orodja in orožja, saj je bilo trdnješe od materialov, ki so jih uporabljali prej. To obdobje imenujemo železna doba in je najmlajše med prazgodovinskimi obdobji. Poleg železa so ljudje takrat uporabljali tudi druge surovine, na primer bron. Železna doba na območju današnje Slovenije je potekala v zadnjem tisočletju pr.

n. št. in se končala s prihodom Rimljanov. Delimo jo na dve obdobji, starejšo in mlajšo železno dobo. To je čas neustrahovanih bojevnikov, kneginj z dih jemajočim nakitom, iz tega časa izvirajo nekatere izmed najlepših in najdragocenejših arheoloških najdb z območja današnje Slovenije.

Življenje v železni dobi

Najznačilnejša železnodobna naselja imenujemo gradišča, njihove sledi pa lahko še danes najdemo na gričih, hribih in vzpetinah po vsej Sloveniji. Veliko o prebivalcih železne dobe izvemo iz grobov, saj je bilo za takratne skupnosti značilno, da so vanje pridajali različne predmete. Igrača, glinasti konjiček na štirih kolesih, ki spominja na današnje igrače malčkov, je ena izmed redkih najdb, ki nam pomaga razumeti, kakšno je bilo življenje otrok v tem obdobju. Konji so na splošno imeli veliko veljavo pri železnodobnih skupnostih, saj jih pogosto najdemo v grobovih veljakov, bojevnikov. Ti so bili družinski in rodovni poglavarji, včasih pa so z njimi vred pokopali celo njihove žene. Ugledno mesto v železnodobni družbi so imeli obrtniki, osnova za preživetje pa sta bila poljedelstvo in živi-

noreja. Izjemno priljubljen je bil lov, pri tej aktivnosti pa so lovcem pomagali celo dresirani psi.

Trgovina, darila in izmenjave

Ker je bila železova ruda v naših krajih lahko dostopna in je je bilo veliko, so jo v železni dobi uporabljali za trgovanje z oddaljenimi kraji. Železo, verjetno pa tudi živopisne steklene ogrlice in tkanine, so zamenjevali za sol in vino. Da bi ostali v prijateljskih odnosih in bi trgovanje potekalo nemoteno, so si veljaki podarjali različne dragocenosti, kot blago za trgovanje in darila pa so lahko končale celo ženske. Večinoma pa so si podarjali luksuzne predmete. Tako v železnodobnih grobovih iz Slovenije pogosto najdemo dragocenosti, ki so k nam pripotovale iz bližnjih in daljnih krajev. V mlajši železni dobi se je kot posledica trgovanja na našem območju prvič pojavil denar.

Situlska umetnost

Situlska umetnost je dobila ime po bronastih vedrih, pivskih posodah, ki jih imenujemo situle. Te so mojstri okrasili z vtolčenimi živalskimi in rastlinskimi motivi, pa tudi s prizori iz življenja takratnega človeka. Upodobitve prikazujejo celo vrsto vznemirljivih prizorov, na primer boksarske dvoboje, utrinke z lova, praznovanja, tekmovanja med tedanjimi veljaki. Iz prizorov je razvidno, da je bila železnodobna družba močno razslojena. Poleg situl takšen okras najdemo tudi na drugih bronastih predmetih, na primer na uhanih, čeladah in nožnicah mečev. Tako je okrašena tudi situla z Vač, najslavnejši železnodobni predmet z območja današnje Slovenije.

Raziskave železne dobe v Sloveniji

Predmete iz daljne preteklosti so ljudje že od nekdaj obravnavali kot dragocene zaklade. Tako so nekatera železnodobna grobišča v želji po zaslužku prekopali roparji in najdeno na skrivaj prodali. Mnogo boljše je usoda predmetov, ki so jih ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja za muzeje v Ljubljani, Trstu, Gradcu in na Dunaju izkopavali priučeni izkopavalci. Med njimi zaseda izpostavljeno mesto vojvodinja Mecklenburška. Dragoceni predmeti z njenih izkopavanj pa so tako zaradi obdarovanja nemškega cesarja kot zaradi prodaje po njeni smrti končali v muzejih v Nemčiji, Veliki Britaniji in v Združenih državah Amerike. Šele po drugi svetovni vojni smo ob velikih in sistematičnih arheoloških izkopavanjih pridobili bolj poglobljeno znanje o železni dobi in njenih ljudeh. Ta nam danes pomagajo razumeti, kakšno je bilo življenje v železni dobi, in tkejo vznemirljive zgodbe iz tistih časov.

Ilustracija in oblikovanje: Ivan Mitrevski

Knjige za mlade

Hodi za menoj

Isabelle Laurent

Zvezda sredi neba

Giulia Gabrieli

Ob desetih zvečer

Kate de Goldi

Oktoerski otrok

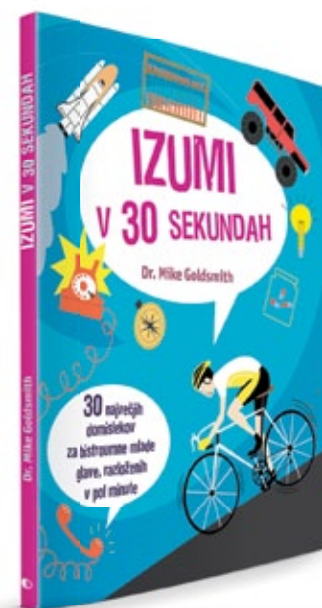
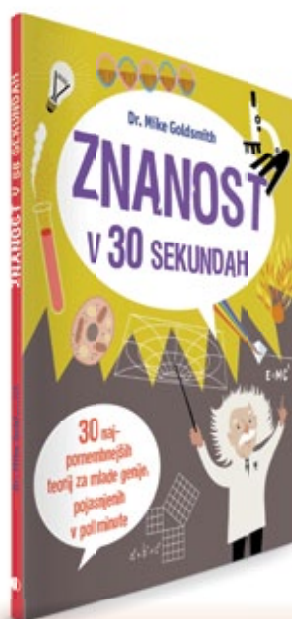
Eric Wilson

Kaj sploh veš o ljubezni

Frescura Loredana, Tomatis Marco

Hobit - neizrečeno krščansko sporočilo

Devin Brown

Zbirka knjig

V 30 sekundah

Naročila in informacije:
Družina d. o. o., Krekov trg 1, Ljubljana
tel.: 01/360-28-28, www.druzina.si

ZALOŽBA
DRUŽINA

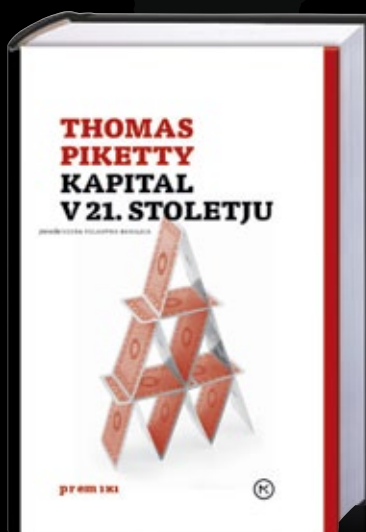
KAPITAL V 21. STOLETJU

Knjiga leta, morda celo desetletja.

»ZASEBNO BOGASTVO TEMELJI NA JAVNI REVŠČINI.«

Thomas Piketty

Cena: 39,96 € (788 strani, 16 x 24 cm)

Kako to, da je knjiga o ekonomiji postala svetovna uspešnica? S čim je Piketty razburil strokovno in laično javnost? Je progresivni davek na kapital prava rešitev za zmanjšanje premoženjske in dohodkovne neenakosti?

**Preberite mednarodno uspešnico
in si ustvarite svoje mnenje!**

»Pikettyju je uspelo spremeniti naš ekonomski diskurz; o premoženju in neenakosti ne bomo nikoli več razpravljali kot doslej.«

PAUL KRUGMAN (Nobelov nagrajenec za ekonomijo)

© Mladinska knjiga. Vse materialne avtorske pravice so last Mladinske knjige.